

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

ปริญญานิพนธ์

ของ

นิภาพร หนูอักษร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการนันทนาการ

ตุลาคม 2548

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

บทคัดย่อ

ของ

นิภาพร หนูอักษร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการนันทนาการ

ตุลาคม 2548

นิภาพร หนูอักษร. (2548). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต*. ปริญญาานิพนธ์. วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยโรจน์ สายพันธุ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกทวี พึ่งโพธิ์ทอง

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยทำการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต โดยทำการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยว ชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต จำนวน 384 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ สำหรับวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต มีความคิดเห็นต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตโดยรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.44$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยกับข้อความในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{x} = 3.83$) และด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป ($\bar{x} = 3.43$) ในระดับมาก ในขณะที่มีความคิดเห็นด้วยกับข้อความในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ($\bar{x} = 3.29$) และด้านบุคลากร ($\bar{x} = 3.20$) ในระดับปานกลาง

2. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.7 อายุระหว่าง 31-45 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 25,000 บาท และประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย

OPINION OF THAI TOURISTS WHO TRAVEL TO PHUKET PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

NIPAPORN NOOAKSORN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Science degree in Recreation Management
at Srinakarinwirot University

October 2005

Nipaporn Nooaksorn. (2005). *Opinion of Thai Tourists Who Travel to Phuket Province*.

Master thesis, M.Sc. (Recreation Management). Bangkok: Graduate School,
Srinakharinwirot University. Advisor Committees: Asst. Prof. Chairaje Saiphant,
Asst. Prof. Kanokvadee Puengpothong.

The purpose of this research was to study the opinion of tourists as fundamental information to enhance and develop tourism industry by focuses on Thai tourists who travel to Phuket province. The methodology used in this study is a survey research based on data collected from 384 Thai tourists who travel to Phuket province, using questionnaire as a tool in collecting information and random sampling by Convenience sampling. The statistics used in the study are the frequency distribution, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and crosstabulation.

The results revealed that:

1. Opinion of Thai tourists, who travel to Phuket province, at a high level as a whole ($\bar{X} = 3.44$). When considered each aspects, the physical attributes ($\bar{X} = 3.83$) as the most and general management ($\bar{X} = 3.43$) a high level as well, followed by facilities ($\bar{X} = 3.29$), and people ($\bar{X} = 3.20$) opinion in medium level.

2. Opinion of Thai tourists, who travel to Phuket province, from a study of personal data of if was discovered the most tourists were males (54.7%), 31-45 years old with an income of less than 25,000 baht a month and business owners/self-employed .

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

ของ

นางสาวนิภาพร หนูอักษร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยโรจน์ สายพันธุ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกวัต พิงพิริทอง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แผน เจียรนัย)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.อารมณีนาวาภาญจน์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเนื่องจากผู้วิจัยได้เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการจัดการนันทนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง การที่ผลงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีตามหลักสูตรการศึกษานั้น เพราะได้รับความอนุเคราะห์ ความช่วยเหลือ คำแนะนำ ตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์ ประธาน และผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวิดี พึ่งโพธิ์ทอง กรรมการ ที่กรุณารับเป็นที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แผน เจริญระโน และ รองศาสตราจารย์ ดร.อารมณีนาวากาญจน์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ อีกทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิพงษ์ รองศาสตราจารย์สุภารัตน์ วรทอง รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพณท์ และคุณสุวลัย ปิ่นประดับ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ เขต 4 ที่กรุณาให้เกียรติรับเป็นผู้ตรวจทานแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาสันนันทนาการทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำ สั่งสอน และให้ความรู้ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัย รวมทั้งนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ตที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา และพระคุณของคณาจารย์ทุกท่านที่ได้สั่งสอนอบรมผู้วิจัยนับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นที่กำลังใจให้ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถานศึกษาแห่งนี้

นิภาพร หนูอักษร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย	8
แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	8
แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	12
การบริหารและการจัดการการท่องเที่ยว.....	17
องค์ประกอบของการท่องเที่ยว.....	18
กระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว.....	26
แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการด้านการท่องเที่ยว.....	29
ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	48
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4(ต่อ) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตใน	
ภาพรวม	54
ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	
จำแนกตามคุณลักษณะทางประชากร	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
ผลการศึกษาค้นคว้า	90
อภิปรายผล	91
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	101
ภาคผนวก ก แบบสอบถามในการวิจัย.....	102
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ.....	108
ประวัติย่อผู้วิจัย	110

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายด้าน	55
3 ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต จำแนกเป็นรายข้อ	56
4 ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายข้อ	57
5 ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายข้อ	58
6 ความคิดเห็นด้านบุคลากรของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนก เป็นรายข้อ	59
7 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายด้าน ตามคุณลักษณะทางประชากร	60
8 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายข้อ ตามเพศ	63
9 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายข้อ ตามอายุ	67
10 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายข้อ ตามรายได้	74
11 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายข้อ ตามอาชีพ	81

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
---	----------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งอย่างหนึ่งที่มีกิจกรรมหลาย ๆ อย่างรวมกัน อันเป็นกระบวนการทางนันทนาการที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่าง (Leisure time) โดยมีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ผู้เดินทางจะต้องเดินทางจากที่หนึ่งไปยังสถานที่หนึ่งเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการทางกายภาพ ก่อให้เกิดคุณค่าทางด้านการพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และร่างกาย ผ่อนคลายความเครียด เปลี่ยนบรรยากาศ ผีกความอดทนและควบคุมตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในประสบการณ์ใหม่ๆ (สมบัติ กาญจนกิจ. 2544: 43-44)

ทั้งนี้การท่องเที่ยวยังมีความสำคัญมากในฐานะของทรัพยากร ซึ่งสามารถเปรียบเสมือนได้กับการท่องเที่ยวเป็นตัวสินค้า ดังนั้น ทรัพยากรการท่องเที่ยว จึงเป็นปัจจัยหลักในการชักจูงให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ความสวยงาม ชื่อเสียงที่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการท่องเที่ยวสูงตามไปด้วย (सानนท์ สุขศรี.2532:2) ปัจจัยที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี โบราณสถานที่เก่าแก่ตลอดจนอุปนิสัยของคนไทย ที่ให้ความอบอุ่นเป็นมิตรไมตรี ยิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยว และสัมผัสกับกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี ดังนั้นบริการที่จัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ควรคำนึงถึงสถานที่ที่สามารถให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวเพื่อให้คุ้มค่ากับเวลา และค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไป

ด้วยการท่องเที่ยวจัดเป็นกิจกรรมนันทนาการที่ได้รับความสนใจจากมนุษย์เป็นอย่างมาก ส่งผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขยายตัวรองรับความต้องการโดยผสมผสานสินค้าและบริการต่างชนิดต่างประเภทเข้าด้วยกัน ทั้งที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวในทางตรงและทางอ้อม เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวในทางตรง ได้แก่ ธุรกิจสถานพักผ่อน และที่พักอาศัยแบบต่าง ๆ ภัตตาคาร ร้านอาหาร ธุรกิจขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ หรือผู้ประกอบการธุรกิจบริการนำเที่ยวอื่น ๆ ต่างก็พยายามจัดหาสินค้าและบริการหรืออุปทานทางการท่องเที่ยว (Tourism supply) เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2548: ออนไลน์)

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: WTO) ได้ประมาณการอัตราการขยายตัวของการท่องเที่ยวของประเทศไทยระหว่างปี 2543-2553 ไว้ที่ร้อยละ 7.0 ซึ่งสูงกว่าประมาณการอัตราการขยายตัวของการท่องเที่ยวโลกซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 4.2 (ฉันทิช วรณณอม. 2545: 1 อ้างอิง

จาก รัญจวน ทองรุต. 2545: 2) โดยเป็นตัวเลขประมาณการล่วงหน้าก่อนที่ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจะประสบกับวิกฤตเศรษฐกิจ ภาวะดังกล่าวส่งผลให้คณะทำงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ต้องหมกมุ่นอยู่ต่าง ๆ เพื่อรักษาอัตราการขยายตัวของการท่องเที่ยวเอาไว้ทั้งในตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและตลาดนักท่องเที่ยวชาวไทย เนื่องจากปัจจุบันในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ทั้งในแง่ของการเป็นแหล่งรายได้ในรูปของกระแสเงินสดเข้าสู่ประเทศ (เบญจวรรณ วงศ์คำ. 2547: ออนไลน์) รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวโดยผลักดันนโยบายการท่องเที่ยวขึ้นเป็นวาระแห่งชาติ (National agenda) เป็นครั้งแรกในปี 2547 โดยมอบหมายให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานเอกชน ซึ่งล่าสุดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยตั้งเป้ารายได้จากการท่องเที่ยวในปี 2548-2551 ไว้ขั้นต่ำไว้ที่ 3.47 แสนล้านบาท จากตลาดนักท่องเที่ยวในประเทศไทย (Tourism Authority of Thailand, 2005: Online) ซึ่งถือเป็นการเปิดศักราชใหม่ของการท่องเที่ยวไทย

ตัวเลขดังกล่าวอาจเป็นสิ่งที่ไม่ไกลเกินจริงนัก หากพิจารณาจากผลงานที่ผ่านมาของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่สามารถคงอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวไว้ที่ร้อยละ 7.53 ได้สำเร็จในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ในขณะที่ประเทศอื่นๆ ต้องประสบปัญหาการถดถอยอย่างทั่วหน้า เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียลดลงร้อยละ 1.2 (ฉันทิช วรณณอม. 2545: 1) แต่การที่ประเทศไทยประสบกับเหตุการณ์คลื่นสึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้ส่งกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างมาก โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญอันดับต้น ๆ ของประเทศไทย โดยผลกระทบจากธรณีพิบัติกรรมชาติสร้างความเสียหายให้แก่ธุรกิจท่องเที่ยวอย่างมาก ทั้งในเชิงแหล่งท่องเที่ยว และสถานประกอบการจำพวกโรงแรม ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ซึ่งในเบื้องต้นมีการประมาณการว่า เฉพาะภาคธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตเพียงด้านเดียวนั้นได้รับความเสียหายคิดเป็นมูลค่ากว่า 3,000 ล้านบาท จากมูลค่าความเสียหายในทุกภาคเศรษฐกิจของทั้ง 6 จังหวัดที่สูงถึง 67,000 ล้านบาท (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2548: ออนไลน์) ผลกระทบสืบเนื่องจากเหตุการณ์ดังกล่าวยังส่งผลกระทบในเชิงจิตวิทยาต่อการสูญเสียความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวทางทะเลฝั่งอันดามัน ภาวะดังกล่าวส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือนจังหวัดในฝั่งทะเลอันดามันลดลงอย่างมาก โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ต ดังจะเห็นได้จากสถิติการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2548 ที่ลดลงร้อยละ 2.11 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2547

ผลกระทบต่อนื่องดังกล่าวส่งผลให้ผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐและเอกชนเร่งฟื้นฟูความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวทางทะเล ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลได้ตั้ง

งบประมาณ 138.78 ล้านบาท มอบหมายให้กรมอุตุนิยมวิทยา และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เพื่อเป็นแกนหลักในการวางระบบรักษาความปลอดภัย การแจ้งเตือนภัย และการซักซ้อมการหลบภัยอย่างมีแบบแผนและเต็มระบบ ซึ่งผลการดำเนินงานสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวได้ในระดับหนึ่ง และล่าสุดรัฐบาลยังมีนโยบายติดตั้งทุ่นเตือนภัยลอยน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ขนาดของคลื่น ซึ่งจะทำให้การเตือนภัยเป็นไปอย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากระบบเตือนภัยแผ่นดินไหวที่ได้ดำเนินการไปก่อนหน้านี้แล้ว ซึ่งมาตรการเตือนภัยและการรักษาความปลอดภัยดังกล่าว จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2548: ออนไลน์)

การที่ภาครัฐเร่งฟื้นฟูจังหวัดภูเก็ตเป็นการเร่งด่วน เป็นเพราะตระหนักถึงศักยภาพของจังหวัดภูเก็ต ในฐานะเป็น 1 ใน 3 จังหวัดฝั่งทะเลอันดามันที่นำรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้าประเทศรวมกันสูงถึงปีละ 4 แสนล้านบาท หรือคิดเป็น 1 ใน 4 ของรายได้รวมจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เช่นเดียวกับที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในความสนใจลำดับต้นๆ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยเอง ซึ่งมีการประเมินตัวเลขเบื้องต้นของโอกาสทางการตลาดที่ภูเก็ตต้องสูญเสียรายได้จากตลาดนักท่องเที่ยวชาวไทยในช่วงเทศกาลวันหยุดปีใหม่ไว้ที่ 2,000 ล้านบาท (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2548: ออนไลน์) ส่งผลให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยต้องเร่งฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมพร้อมกับจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ภายใต้โครงการ “เที่ยวสนุก ทั่วเกาะ ลดทั้งเมือง” โดยประสานความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ สมาคมผู้ประกอบการนำเที่ยวไทย สมาคมไทยบริการท่องเที่ยว สมาคมโรงแรมและธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับจังหวัดกระบี่ พังงา และตรัง เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวของจังหวัดให้กลับคืนสู่สภาพเดิม เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ได้รับความเสียหายไม่มากนัก และสามารถฟื้นฟูสภาพแหล่งท่องเที่ยวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ในระดับหนึ่งแล้ว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2548: ออนไลน์) ทำให้จังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวได้มากกว่าจังหวัดอื่นๆ ที่ประสบภัยเดียวกัน

ดังนั้น การจัดการการท่องเที่ยวของหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงผู้บริโภค คือ นักท่องเที่ยว (Tourists) เป็นสำคัญ จะเห็นได้จากว่านักท่องเที่ยวที่มีความต้องการ (Needs) ซึ่งเกิดได้จากแรงกระตุ้นจากสภาพทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการทางด้านร่างกายและทางจิตวิทยาสังคมเป็นสำคัญ (สมบัติ กาญจนกิจ.2544 : 18-19)

จากความสำคัญดังกล่าวในข้างต้น ผู้วิจัยตระหนักว่า ความสำคัญของการท่องเที่ยวไม่ได้จำกัดวงอยู่เพียงแค่การเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมนันทนาการ หากมีบทบาทสำคัญเสมือนเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ในฐานะเป็นแหล่งที่มาของรายได้มหาศาลที่สามารถนำมา

ชุดเชิงปัญหาการขาดดุลของประเทศ ประกอบกับตระหนักในความสำคัญของจังหวัดภูเก็ตในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ทำรายได้หลักให้แก่ประเทศ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดภูเก็ต โดยเฉพาะหลังเหตุการณ์คลื่นสึนามิเป็นการเร่งด่วน ด้วยข้อสังเกตและองค์ความรู้ที่ จะได้รับการวิจัยจะอำนวยประโยชน์ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปพิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว อีกทั้งเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นรากฐานในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดอื่นๆ ในอนาคตอีกต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะทำการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของจังหวัดภูเก็ต
2. ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป
3. ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
4. ความคิดเห็นด้านบุคลากร

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต” นอกจากจะเป็นแนวทางให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตแล้ว ยังเป็นข้อมูลพื้นฐานแก่ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวในการวางแผน กำหนดนโยบาย ตลอดจนวิถีทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต นอกจากนั้นข้อมูลที่ได้จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถนำเสนอบริการที่เกี่ยวข้องและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตได้เป็นอย่างดี ตลอดจนเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว บริการ การบริหารจัดการ และบุคลากรผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถรองรับการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสให้เกิดการเดินทางกลับมาเยือนจังหวัดภูเก็ตอีกในอนาคต และส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวได้กลับมาเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตอีกในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ซึ่งจากสถิติที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รวบรวมไว้พบว่า ในปี พ.ศ.2547 มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำนวนทั้งสิ้น 1,295,653 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2548: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเปรียบเทียบขนาดของเครสซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970: 607-610) ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างของประชากรจำนวน 1,295,653 คน ไว้ที่ 384 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) จากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 อายุ

1.2.1 25-30 ปี

1.2.2 31-45 ปี

1.2.3 46 ปี ขึ้นไป

1.3 รายได้ต่อเดือน

1.3.1 ต่ำกว่า 25,000 บาท

1.3.2 25,001-40,000 บาท

1.3.3 40,001 บาท ขึ้นไป

1.4 อาชีพ

1.4.1 ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

1.4.2 พนักงานบริษัทเอกชน

1.4.3 ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย

1.4.4 เกษตรกร

1.4.5 รับจ้างทั่วไป

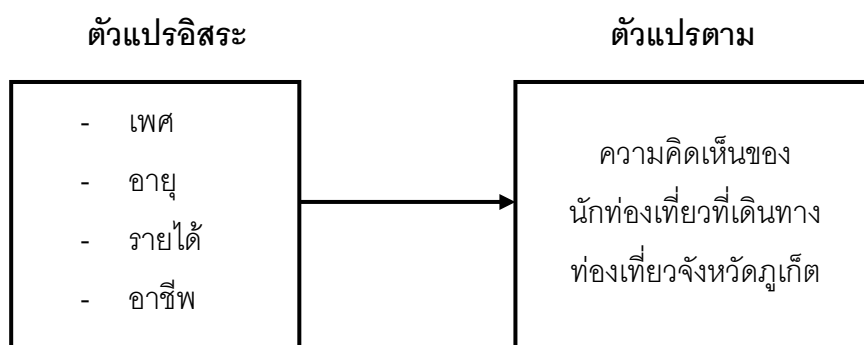
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความคิดเห็น** หมายถึง การแสดงออกในเชิงความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนความเข้าใจและความเชื่อที่แต่ละบุคคลมีต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้กำหนดศึกษาความคิดเห็นต่อจังหวัดภูเก็ตออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ 4) ด้านบุคลากร
2. **การท่องเที่ยว** หมายถึง การเดินทางจากถิ่นพำนักไปยังอีกต่างถิ่นเป็นการชั่วคราวเพื่อการพักผ่อน หรือเพื่อการอื่นใดที่มีใช่เป็นการหารายได้
3. **นักท่องเที่ยว** หมายถึง บุคคลสัญชาติไทยที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไปเดินทางจากถิ่นพำนักของไปยังจังหวัดภูเก็ตเป็นการชั่วคราว เพื่อการพักผ่อนหรือเพื่อการอื่นใดที่มีใช่เป็นการหารายได้
4. **เพศ** หมายถึง คุณลักษณะทางกายภาพของนักท่องเที่ยวที่แสดงออกเป็นชายและหญิง
5. **อายุ** หมายถึง อายุเต็มตามปีปฏิทินของนักท่องเที่ยวไทยที่มาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต
6. **รายได้เฉลี่ยต่อเดือน** หมายถึง จำนวนเงินก่อนหักค่าใช้จ่ายที่บุคคลพึงได้รับจากการประกอบอาชีพหรือการทำกิจกรรมอื่นใด หรือเพื่อใช้เป็นทุนการศึกษาในช่วงระยะเวลา 1 เดือน ซึ่งในการศึกษานี้ยึดหลักการแบ่งระดับรายได้ตามแนวทางของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2535: 79) ออกเป็น 3 ระดับ คือ รายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท, รายได้ 25,001-40,000 บาท และ รายได้ 40,001 บาท ขึ้นไป
7. **อาชีพ** หมายถึง หน้าที่หรือภารกิจที่ปฏิบัติอันนำมารายได้เพื่อการดำรงชีวิต ซึ่งในการศึกษานี้ยึดหลักการแบ่งระดับรายได้ตามแนวทางของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2534 :6) ออกเป็น 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ, พนักงานบริษัทเอกชน, ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย, เกษตรกร และรับจ้างทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สำหรับกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ต” ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังประมวลสรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
 - 1.1 ความหมายของความคิดเห็น
 - 1.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น
 - 1.3 ความสำคัญของความคิดเห็น
 - 1.4 ประเภทของความคิดเห็น
 - 1.5 วิธีวัดความคิดเห็น
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
 - 2.1 ความหมายของการท่องเที่ยว
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว
 - 2.2 ความสำคัญของการท่องเที่ยว
3. การบริหารและการจัดการการท่องเที่ยว
4. องค์ประกอบของการท่องเที่ยว
5. กระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว
6. แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการด้านการท่องเที่ยว
7. ข้อมูลการท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ต
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็น (Opinion) เป็นคำที่มีความหมายกว้างและหลากหลายแตกต่างกันไปตามแต่มุมมองของนักวิชาการแต่ละท่านซึ่งพอจะประมวลสรุปได้ดังนี้

ดันแคน (Duncan. 1971: 135) นิยามคำว่า ความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความเชื่อหรือการพิจารณาตัดสิน (Judgments) โดยบุคคล ซึ่งอาจจะไม่เป็นที่ยอมรับในแต่ละช่วงเวลา ความคิดเห็นนี้

ไม่สามารถที่จะทดสอบความรู้หรือความจริงอันเป็นความเชื่อมั่นของบุคคลผู้นั้นได้ ทั้งต้องยอมรับว่าประชาชนโดยทั่ว ๆ ไปนั้น อาจมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป

เดวิส (นุฎนาถ รามสมภพ. 2529: 9 อ้างอิงจาก Davies. 1977: 499) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการสรุปผลหรือการตัดสินใจพิจารณาเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ก่อตัวขึ้นภายในจิตใจของแต่ละบุคคล หรือเป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีวิจรรย์ญาณ โดยยึดความรู้และประสบการณ์ของบุคคลนั้นเป็นหลัก โดยไม่จำเป็นต้องเอาความรู้ที่ถูกต้องหรือข้อพิสูจน์ใด ๆ มาพิสูจน์

โคลาซ่า (Kolasa. 1969: 886) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลในการที่จะพิจารณาถึง ข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นการประเมินผลสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว หรือเป็นการตอบสนองของสิ่งเร้าที่ถูกจำกัด และเป็นสิ่งเร้าที่ได้รับอิทธิพลมาจากความโน้มเอียง

อุทัย หิรัญโต (2519: 80-81) ให้ความเห็นว่า ความคิดเห็นของมนุษย์มีด้วยกันหลายแบบ ทั้งแบบผิวเผินและแบบลึกซึ้ง โดยความคิดเห็นที่เป็นทัศนคติจัดเป็นความคิดเห็นที่ลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป ที่มีอยู่ประจำตัวทุกคน ส่วนความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้งและเป็นความคิดเห็นเฉพาะอย่างจะมีอยู่เพียงช่วงเวลาสั้นๆ เป็นความคิดเห็นที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ และมักเป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกเกิดขึ้นได้ง่ายและสลายลงอย่างรวดเร็ว

เรืองเวทย์ แสงวัฒนา (2522 : 30) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูดหรือเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม การแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับ หรือปฏิเสธจากคนอื่นได้

นวลศิริ เปาโรหิต (2529:132-133) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นเรื่องมักใช้ควบคู่ไปกับค่านิยมและความเชื่อ ส่วนใหญ่ความคิดเห็นมักจะเป็นการศึกษาคนหมู่มากเพื่อค้นหาว่า คนส่วนใหญ่มีความเชื่อ หรือทัศนคติในเรื่องนั้นๆ อย่างไร

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2522 : 9) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกอย่างมีวิจรรย์ญาณต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ความคิดเห็นมีความหมายแคบกว่าเจตคติ (Attitude) เพราะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง (Fact) และเจตคติของบุคคล ความคิดเห็นเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพอจะสรุปความได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งการตัดสินใจจากการประเมินค่าในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม และสภาพแวดล้อม ตลอดจนอารมณ์ ความรู้สึก มาตัดสิน ซึ่งความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงไปมา และไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนตายตัวว่าถูกผิดอย่างไร โดยความคิดเห็นหนึ่งอาจเป็นเรื่องที่ยอมรับกันใน

ยุคสมัยหนึ่ง แต่ถูกปฏิเสธในอีกยุคสมัยหนึ่งก็ได้ เนื่องจากความคิดเห็นเป็นเรื่องของการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องหนึ่งที่ไม่จำเป็นต้องหาหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใดๆ มาพิสูจน์

ความสำคัญของความคิดเห็น

การสำรวจความคิดเห็น เป็นการศึกษาค้นคว้าความรู้ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจแสดงออกในรูปของการพูด การเขียน หรือการกระทำ หรือละเว้นการกระทำใดๆ ได้ทั้งสิ้น การสำรวจความคิดเห็นจะมีประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพราะจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และได้รับความร่วมมือส่งเสริมจากคนในสังคม ซึ่งการดำเนินการใด ๆ ก็ตาม ถ้าจะให้สำเร็จและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงแล้วจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน เพราะการดำเนินการที่ได้รับความเห็นชอบจากคนส่วนใหญ่ย่อมส่งผลให้การดำเนินการนั้นๆ เป็นไปอย่างราบรื่น สมประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ เกิดเป็นความคุ้มค่าและอำนวยความสะดวกอย่างแท้จริง เนื่องจากการดำเนินการที่ได้รับความเห็นชอบและการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ย่อมนำไปสู่ภาวะที่ประชาชนมีจิตสำนึกในการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันพัฒนา เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือธำรงรักษาไว้ (สงวนสิทธิเล็คเชอรฺ. 2522: 19-20)

ประเภทของความคิดเห็น

เรมเมอร์ (Remmer. 1996: 47) ได้จำแนกความคิดเห็นออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความคิดเห็นแบบสุดขั้ว (Extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ ซึ่งอาจจำแนกเป็นทิศทางได้ 2 แบบ คือ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง และทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ โดยความคิดเห็นในลักษณะนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก
2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้หรือความเข้าใจในทางที่ดี ได้แก่ ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ส่วนความรู้ ความเข้าใจในทางไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการก่อตัวของความคิดเห็น

ฟอสเตอร์ (Foster. 1992: 88) ได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการก่อตัวของความคิดเห็นว่าเกิดจาก 5 ปัจจัย คือ

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราว หรือสถานการณ์ต่างๆ ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็น ความคุ้นเคย อันถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรง และจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็นของจริง ซึ่งถือเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

2. ระบบค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยมอันเนื่องมาจากกลุ่มชน เนื่องจากชนแต่ละกลุ่มต่างมีแบบแผน ธรรมเนียมปฏิบัติ วิถีชีวิต ตลอดจนค่านิยมเฉพาะตน เป็นเหตุให้คนต่างกลุ่มอาจมีความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันแตกต่างกันได้

3. อิทธิพลของการเลี้ยงดู หรือจากตัวผู้ปกครอง โดยแนวทางการเลี้ยงดูภายในครอบครัว ซึ่งถือเป็นการขัดเกลาทางสังคมขั้นพื้นฐาน เนื่องจากผู้ปกครองในฐานะผู้ใกล้ชิดและเป็นผู้อบรมสั่งสอน ปลูกฝัง ตลอดจนหล่อหลอมและถ่ายทอดพฤติกรรมตลอดจนความคิดเห็นผ่านวิธีการเลี้ยงดู ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ

4. ทักษะคิดและความคิดเห็นของกลุ่ม เป็นผลสืบเนื่องจากเมื่อเวลาที่บุคคลเจริญเติบโต ย่อมจะต้องมีกลุ่มและสังคม ดังนั้นความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิง หรือการอบรมสั่งสอนของโรงเรียน สถาบันการศึกษา ตลอดจนสถานที่ทำงาน จึงเข้ามามีอิทธิพลต่อการกำหนดกรอบแนวคิด มุมมองอันเป็นรากฐานนำบุคคลให้มีความคิดเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างกันไป

5. สื่อมวลชน เป็นสถาบันหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ความสามารถในการเข้าถึงมวลชนได้ระดับที่กว้างและครอบคลุมส่งผลให้สื่อมวลชนเข้ามามีส่วนกำหนดหล่อหลอมความคิดเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตลอดจนชี้นำความคิดเห็นแก่สังคมได้

ในขณะที่ ศักดิ์ สุนทรเสถียร (2531: 4) สรุปว่า การก่อตัวของความคิดเห็นไปในทิศทางใดเป็นผลสืบเนื่องมาจากเงื่อนไข 4 ประการ ได้แก่

1. กระบวนการเรียนรู้ที่สะสมเพิ่มพูนขึ้น โดยเป็นการบูรณาการองค์ความรู้รวมเข้าด้วยกัน เช่น จากครอบครัว โรงเรียน เพื่อน เป็นต้น

2. ประสบการณ์ส่วนตัว เนื่องจากมนุษย์ต่างมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งการสั่งสมของประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจะก่อให้เกิดการสร้างรูปแบบเป็นของตนเอง ดังนั้นความคิดเห็นบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะแต่ละบุคคล ที่พัฒนาไปตามวัฏจักรชีวิต

3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดความคิดเห็นของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบความคิดเห็นของคนอื่นที่ตนเองเกิดความพอใจ ศรัทธา ชื่นชอบ เช่น ครอบครัว อาจารย์ ดารา นักการเมือง หรือบุคคลสำคัญ เป็นต้น

4. อิทธิพลของกลุ่มสังคม การอยู่ร่วมในสังคมก่อให้เกิดการน้อมรับเอาความคิดเห็นของกลุ่มมาเป็นของตน ซึ่งอาจเป็นทั้งการยอมรับโดยสมัครใจ หรือการยอมรับแบบจำยอม เพื่อมิให้เป็นการขัดหรือฝืนกระแสสังคมได้ทั้งนั้น ซึ่งกลุ่มสังคมที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์อย่างมาก ได้แก่ กลุ่มศาสนา กลุ่มวัฒนธรรม สถาบันต่างๆ เป็นต้น

การวัดความคิดเห็น

แซดรอซนีย์ (Zadrozny. 1979: 234) กล่าวถึงวิธีการวัดความคิดเห็นไว้ว่า การวัดความคิดเห็นในเรื่องทั่ว ๆ ไป มีองค์ประกอบที่สำคัญด้วยกัน 3 อย่าง คือ บุคคลผู้ถูกวัดความคิดเห็น สิ่งเร้า และการตอบสนอง ซึ่งโดยมากนิยมกำหนดระดับการวัดออกมาเป็นระดับสูง-ต่ำ หรือมาก-น้อย ซึ่งโดยทั่วไปวิธีการความคิดเห็นนิยมใช้การตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ เป็นหลัก โดยให้ผู้ถูกวัดความคิดเห็นเลือกตอบคำถามที่ต้องการวัด ทั้งนี้ นักวิชาการหลายท่านได้เสนอวิธีการวัดความคิดเห็นไว้ด้วยกันหลายแนวทาง โดย เบสท์ (Best. 1997: 171) ได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นคือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนและคำร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อคำถาม เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร ในขณะที่ มอร์แกน และคิง (Morgan and King. 1991: 536, 750) ได้เสนอแนะว่า การที่ให้ผู้ใดแสดงความคิดเห็น ควรถามกันต่อหน้า ซึ่งจะเป็นการดีกว่าที่จะให้ผู้ใดต้องมาอ่านข้อความหรือเขียนข้อความ หรือกล่าวอีกหนึ่งได้ว่า มอร์แกน และคิง เชื่อว่า การสัมภาษณ์เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นที่ดีกว่าการใช้แบบสอบถาม

รูปแบบการวัดความคิดเห็น

การวัดความคิดเห็นสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ โดยรูปแบบที่เป็นที่นิยมในปัจจุบันมีด้วยกัน 4 วิธี (พรเพ็ญ เพชรสุขสิริ. 2531 : 3) คือ

1. วิธีของเธอร์สตัน (Thurston's method) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่าเป็นสเกลที่มีช่วงห่างเท่ากัน (Equal-Appearing Intervals)
2. วิธีของกัตต์แมน (Guttman's scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้ จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้ และแสดงถึงการสะสมของความคิดเห็น
3. วิธีจำแนกความแตกต่างในการตีความ (Semantic Differential Scale: S-D Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น 7 ระดับ (Seven-point scale) โดยแบ่งเป็นช่วงๆ ตั้งแต่ด้านซ้ายสุดของสเกลกำหนดให้เป็นค่าเชิงบวกสุด ด้านขวาสุดของสเกลกำหนดให้เป็นค่าลบสุด ซึ่งอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar adjective) เช่น ดี-เลว ชยัน-ชี้เกียจ เป็นต้น
4. วิธีของลิเคิร์ต (Likert's method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติ และความคิดเห็นที่นิยมแพร่หลายเพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 หรือ +2, +1, 0, -1, -2 ตามลำดับ ซึ่งการใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นนิยมระบุให้ผู้แสดงความคิดเห็นตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งแบ่ง

น้ำหนักความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2530: 94-97) ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้งนี้การให้คะแนนขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็นปฏิฐาน (Positive) หรือลบ (Negative)

แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว

ในการประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (The International Conference for Travel and Tourism) ขององค์การสหประชาชาติ ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี ได้มีการนิยามความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า “การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติ หรือ การไปร่วมประชุม แต่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน หรือไปพำนักอยู่เป็นการถาวร” และเปลี่ยนคำมาใช้คำว่า “ผู้มาเยือน” (visitor) แทนคำว่า “นักท่องเที่ยว” (tourist) นอกจากนั้นยังได้มีการจำแนกประเภทของผู้มาเยือนออกเป็น 2 ประเภท (สุพรรณ หัศภาค. 2545: 15) คือ

1. ผู้มาเยือนประเภทค้างคืน (visitor) ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราว ที่ใช้เวลาพักอยู่ภายในสถานที่ที่มาเยือนนั้นตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป ทั้งนี้อาจมีวัตถุประสงค์ของการเดินทางอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น เพื่อมาพักผ่อน พักผ่อน ทักทาย ศึกษา ประกอบศาสนกิจ ร่วมการแข่งขันกีฬา ติดตามธุรกิจ การงาน หรือเข้าร่วมการประชุมสัมมนา ฯลฯ เป็นต้น
2. ผู้มาเยือนประเภทไม่ค้างคืน (excursionist) ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราว ซึ่งใช้เวลาอยู่ภายในสถานที่ที่มาเยือนนั้นน้อยกว่า 24 ชั่วโมง หรืออาจเรียกอีกอย่างว่า “นักท่องเที่ยว”

ในขณะที่องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: WTO) ได้นิยามความหมายของการท่องเที่ยว โดยกำหนดหลักเกณฑ์ 3 ประการ เพื่อจำแนกให้เห็นว่าการท่องเที่ยวมีลักษณะที่แตกต่างจากการเดินทาง ประกอบด้วย 1) เป็นกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการเดินทางออกจากสภาพแวดล้อมเดิม โดยใช้พาหนะใดก็ได้ 2) มีวัตถุประสงค์ได้หลากหลาย แต่ต้องมิใช่เพื่อการหารายได้ และ 3) ช่วงเวลาที่เดินทาง สำหรับช่วงเวลาที่เดินทางไม่ได้กำหนดเวลาขั้นต่ำ แต่กำหนดเวลาสูงสุดไว้ไม่เกิน 1 ปี (World Tourism Organization. 2001: online) เมื่อใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวในการพิจารณาจะเห็นได้ว่า การเดินทางจึงเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเท่านั้น

ส่วนสมาคมผู้ชำนาญการด้านวิทยาศาสตร์การท่องเที่ยว (International Association of Scientific Expert in Tourism: IASET) ภายใต้การนำของฮันซีเกอร์ และครีฟท์ (ตุ้ม ชุมสาย และ ญิบพัน พรหมโยธี, 2527: 18 อ้างอิงจาก Hunziker and Kraft, 1978: 12) ได้นิยามความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า “การท่องเที่ยวเป็นผลรวมของประสบการณ์พิเศษกับสัมผัสภาพ ซึ่งเกิดจากการเดินทางและการพักผ่อนต่างถิ่นเป็นการชั่วคราวโดยมิได้ประกอบอาชีพ”

ประเทศไทยก็ได้ยึดถือคำจำกัดความที่ได้กำหนดขึ้นที่กรุงโรมนี้ เป็นหลักในการจดนับสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ซึ่งสรุปแล้วก็หมายถึงชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักอยู่ครั้งหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 1 คืน หรือ 24 ชั่วโมง และไม่มากกว่า 60 วัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาเพื่อ

- 1) มาท่องเที่ยวเที่ยวพักผ่อน มาเยี่ยมญาติหรือเพื่อมาพักผ่อน ฯลฯ
- 2) มาร่วมประชุมหรือเป็นตัวแทนของสมาคม ผู้แทนของศาสนา นักกีฬา นักแสดง ฯลฯ
- 3) มาเพื่อติดต่อธุรกิจ แต่ไม่ใช่ทำงานหารายได้
- 4) มากับเรือเดินสมุทรที่แวะจอด ณ ท่าเรือ แม้ว่าจะแวะน้อยกว่า 1 คืน

พร้อมกันนี้ก็ได้อำหนดคำนิยามของ “นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืน” (Domestic tourist) ไว้ว่า คือ คนไทยหรือคนต่างด้าว ที่อยู่ในประเทศไทยเดินทางจากจังหวัดซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยปกติของคนทั่วไปในจังหวัดอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางอะไรก็ตามที่มีค่าใช้จ่ายได้ไม่เกิน 60 วัน (นิคม จารุมณี. 2535: 19-20)

จากความหมายดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่างที่ต้องมีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเป็นการเดินทางจากถิ่นพำนักประจำของตนเองไปยังอีกแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่มีขึ้นเพื่อการหารายได้หรือในลักษณะของการย้ายไปตั้งถิ่นฐานเป็นการถาวร ซึ่งจากนิยามดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ปรากฏการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในปัจจุบันจึงเป็นกิจกรรมรายได้ใหญ่ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามลำดับจนกระทั่งมีผู้กล่าวว่าธุรกิจการท่องเที่ยวในทุกวันนี้เป็นธุรกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลก หากเทียบกับธุรกิจอื่น ๆ ด้วยกัน (วินิจ วีรยางกูร. 2532: 1-2)

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวจัดเป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ ซึ่งอาจจำแนกออกได้เป็น 3 ด้าน (ปวีณา โทณแก้ว. 2542: 1-3) คือ

1. ความสำคัญต่อบุคคล การท่องเที่ยวเป็นสื่อสร้างสรรค์และสร้างความสำราญเพลิดเพลินใจแก่มนุษย์ อันเป็นการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการเปิดโลกทัศน์ให้มีทัศนคติกว้างไกล สามารถรับและเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นจริง เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต ตลอดจนสถาปนาความเข้าใจอันดีระหว่างมนุษยชาติ เนื่องจากการท่องเที่ยวนำมาซึ่งโอกาสแห่งการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของชนในชาติและนานาชาติ
2. ความสำคัญต่อสังคม การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสืบทอดทางวัฒนธรรม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความสำนึกและการตระหนักในคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ นอกจากนั้นการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและนำความเจริญไปสู่

ท้องถิ่น ช่วยพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค มาตรฐานการครองชีพ ตลอดจนคุณภาพชีวิตที่ดี

3. ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้สำคัญในรูปเงินตราต่างประเทศ ช่วยสร้างเสถียรภาพให้กับดุลการชำระเงินของประเทศ กระตุ้นการสร้างงานและรายได้แก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินตรา และกระจายรายได้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งกระตุ้นการผลิตและธุรกิจบริการต่างๆ

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

สมบัติ กาญจนกิจ (2544:19-20) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศเพื่อชมทิวทัศน์ วัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นต่างๆ หรือท่องเที่ยวไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อเปลี่ยนสถานที่พักอาศัย ฯลฯ ซึ่งการท่องเที่ยวแบบนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ทัศนียภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจของสถานที่แต่ละแห่ง
2. การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน เป็นการใช้เวลาว่างเพื่อการพักผ่อนร่างกายและสมอง อาจจะรวมถึงการพักผ่อนหลังการเจ็บป่วย โดยจะใช้เวลาพักผ่อนให้นานที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ สถานที่ไปพักจะเลือกที่สงบ สะดวกสบาย อากาศบริสุทธิ์ เช่น ชายทะเล หรือบนภูเขาที่ห่างไกลจากความอึกทึกครึกโครม
3. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่มักมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่างๆ ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวด้วย เป็นการศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ทั้งในแง่มานุษยวิทยา และสังคมวิทยา เช่น ชมโบราณสถาน ศิลปะ หรือการแสดงต่างๆ
4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา การท่องเที่ยวประเภทนี้มีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ ประการแรกเป็นการไปชมการแข่งขันกีฬาที่ตนสนใจ ประการที่สอง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬา หรือออกกำลังกาย การท่องเที่ยวประเภทนี้สถานที่อื่นเป็นจุดหมายปลายทางเป็นสิ่งดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยว เช่น ชายทะเล ภูเขา หรือ การเดินป่าเพื่อดูนก ตกปลา หรือส่องสัตว์ เป็นต้น
5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ การประชุม และสัมมนา ซึ่งผู้ที่ไปเพื่อธุรกิจหรือสัมมนามักจะแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบบนี้สิ่งที่เป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยวคือ ต้องสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีสถานที่พักอาศัยหรือโรงแรม และระบบการคมนาคมที่สะดวก รวดเร็ว ปัจจุบันนี้การท่องเที่ยวลักษณะนี้มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อยๆ
6. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา คือ การที่บุคคลไปต่างประเทศเพื่อการศึกษาดูงาน หรือวิจัยหรือการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัย และจะอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลา

นับเดือน การท่องเที่ยวประเภทนี้รวมถึงการท่องเที่ยว เพื่อการศึกษาภายในประเทศด้วย จัดได้ว่าเป็น นักท่องเที่ยวที่รายได้ให้แก่ประเทศอีกอย่างหนึ่ง

ในขณะที่ ชิตจันทร์ หังสสูตร (2532: 8-9) แบ่งความมุ่งหวังของการเดินทางท่องเที่ยวออกเป็น 4 อย่าง คือ

1. มุ่งหวังในทางกาย คือ มุ่งเดินทางเพื่อการพักผ่อนทางกาย การแสดงกีฬา กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานร่าเริงหาความเพลิดเพลินใจในไนต์คลับ และด้านรักษาสุขภาพร่างกายโดยตรง อาจเป็น คำสั่งของแพทย์ หรือ คำแนะนำและประโยชน์ของการรักษาตัว เช่น การอาบน้ำแร่เพื่อรักษา เป็นต้น
2. มุ่งหวังในทางศิลปวัฒนธรรม ผู้เดินทางต้องการจะหาความรู้เกี่ยวกับประเทศนั้นๆ เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดพื้นฐานบางประการ เช่น ความรู้ทางด้านดนตรี ศิลปะ นิทาน การเดินรำ การเขียนภาพ ศาสนา และกิจกรรมวัฒนธรรม หรือประเพณีต่างๆ
3. มุ่งหวังในมิตรภาพ ผู้เดินทางประสงค์ที่จะเยี่ยมเพื่อนหรือญาติ เพื่อหนีความจำเจหนีไปจากครอบครัว และเพื่อนบ้านที่ยุ่งเหยิง หรือเพื่อคบเพื่อนใหม่
4. มุ่งหวังทางฐานะและชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ ต้องการพัฒนานุคลิกส่วนตัว เช่น การไปประชุม ไปธุรกิจ ไปศึกษาต่อ ไปเพื่อทำอะไรในยามว่าง ไปเพื่อศึกษาที่ได้รับปริญญาบัตร และสนใจในด้านอาชีพอื่นๆ เป็นเรื่องที่ต้องการจะเรียนรู้

ประเภทของการท่องเที่ยว

วรรณภา วงษ์วานิช (2539:17-18) ได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภท ใหญ่ๆ คือ

1. การท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic tourism) เป็นการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆ ภายในประเทศ การท่องเที่ยวในลักษณะนี้ต้องอาศัยสิ่งจูงใจหลายอย่าง เช่น ความสวยงามของภูมิประเทศ ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความปลอดภัย การโฆษณา หรือสิ่งจูงใจโดยเฉพาะ เช่น หลักฐานทางประวัติศาสตร์ หรือศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น เป็นต้น
2. การท่องเที่ยวต่างประเทศ (International tourism) เป็นการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่ต่างไปจากประเทศของตน และต้องผ่านขบวนการระหว่างประเทศหลายอย่าง เช่น พิธีการศุลกากร ด้านตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น ในภาษาต่างประเทศ และอาจจะต้องมีมัคคุเทศก์เป็นผู้นำในการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวต่างประเทศมักขึ้นอยู่กับขนาดของประเทศเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประเทศที่มีขนาดใหญ่ มักมีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมาก เพราะมีโอกาสที่จะมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งอื่นๆ หลายอย่างกว่าประเทศที่มีขนาดเล็ก แต่บางครั้งการเดินทางไกลๆ ก็อาจจะเป็นอุปสรรคหรือทำให้นักท่องเที่ยวหมดความสนใจ หรือมีความสนใจน้อยลงก็ได้

การบริหารและการจัดการการท่องเที่ยว (Tourism Management)

การบริหารและการจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎีและแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่างๆ ของสังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดี ต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่ได้กำหนดไว้ มิฉะนั้นแล้วการจัดการท่องเที่ยวจะดำเนินไปอย่างไร้ทิศทางและประสบความล้มเหลว การพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ (System approach) และบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายนั้น จำเป็นจะต้องพิจารณาระบบย่อย (Sub system) หรือองค์ประกอบหลักของการจัดการท่องเที่ยวบทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบและความสัมพันธ์(Relationship) ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น รวมถึงการพิจารณาสภาพแวดล้อมของระบบการท่องเที่ยวด้วย (วรรณ วรชวานิช.2539 : 49-52) องค์ประกอบหลักที่สำคัญในระบบการท่องเที่ยวจำแนกได้เป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism resource) เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวและเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเดินทางไปเยือนหรือไปท่องเที่ยว ทั้งนี้อาจแบ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ทรัพยากรทางธรรมชาติ (Natural tourism resource) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงามตามธรรมชาติสามารถดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำพุร้อน ถ้ำ น้ำตก ชายทะเล หาดทราย ทะเลสาบ เกาะ แก่ง เขื่อน อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำจืด (ห้วย บึง หนอง คลอง) เป็นต้น บางแห่งได้รับการจัดให้เป็นสวนรุกขชาติ สวนพฤกษศาสตร์ วนอุทยานแห่งชาติ เขตสงวนพันธุ์สัตว์ สวนสัตว์เปิด อุทยานนกน้ำ เป็นต้น

1.2 ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-made tourism resource) นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) เป็นผลงานที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ ที่อนุชนรุ่นหลังพึงหวงแหนและปฏิบัติสืบสานต่อไป ทั้งนี้ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งออกได้ 3 ชนิด ได้แก่

1.2.1 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (Historical tourism resource) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นตามประสงค์หรือประโยชน์ของมนุษย์เอง ทั้งนี้เป็นมรดกในอดีตและได้สร้างเสริมในปัจจุบัน แต่มีผลดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น พระราชวัง ศาสนสถาน แหล่งโบราณคดีก่อน ประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑ์ กำแพงเมือง คูเมือง อุทยานประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน เป็นต้น

1.2.2 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต (Culture and rural way of life) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ซึ่งปฏิบัติยึดถือสืบทอดต่อกันมา เช่น ประเพณีในรอบปี ทั้งประเพณีในราชสำนัก (พระราชพิธีต่าง ๆ) ประเพณี

ไทย ประเพณีท้องถิ่น ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อที่เกี่ยวกับศาสนา เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีเข้าพรรษา ประเพณีกินเจ หรือประเพณีถือศีลอด งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับบุคคล เช่น ประเพณีโกนจุก พิธีแต่งงาน พิธีบวช และพิธีศพ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น ได้แก่ การสร้างบ้านเรือน ชุดแต่งกาย อาหารประจำถิ่น การประดิษฐ์ของใช้เพื่อการดำรงชีวิต ภาษาพูดในท้องถิ่นและวรรณคดีพื้นบ้าน เป็นต้น หมู่บ้านที่มีวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ นับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อาทิ หมู่บ้านทอผ้า หมู่บ้านทำร่ม หมู่บ้านช้าง รวมถึงตลาดนัด ตลาดน้ำ

1.2.3 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการและบันเทิง (Recreation attraction)

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อการพักผ่อนที่ให้ความรื่นรมย์บันเทิง เช่น สวนสัตว์ สวนสนุก สวนน้ำ ศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์การแสดงศิลปะ แหล่งบันเทิง ศูนย์การค้า ศูนย์การประชุม เป็นต้น

2. การบริการการท่องเที่ยว (Tourism service) ได้แก่ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้นๆ เป็นการใช้ความสะดวกระหว่างการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะบริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ บริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว บริการที่พักแรม บริการอาหารและบันเทิง บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ รวมถึงบริการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

3. การตลาดการท่องเที่ยว (Tourism market) การที่จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในนั้นจะต้องมีการตลาดการท่องเที่ยวในการชักนำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึงความพยายามที่จะทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตน และใช้สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้น โดยการตลาดการท่องเที่ยวทำได้ 2 วิธี

3.1 การให้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ทางการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยว เป็นต้น

3.2 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หมายถึง การสื่อข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายโดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ จดหมาย เป็นต้น เพื่อเชิญชวนกระตุ้นนักท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

กองวิชาการและฝึกอบรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2539: 7) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของการท่องเที่ยวนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้เกิดอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

แล้ว ยังเป็นผลดีแก่นักท่องเที่ยวโดยทั่วไปด้วย กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง คือ

2.1 นักท่องเที่ยว ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องประกอบด้วย ลักษณะของนักท่องเที่ยว การกระจายของนักท่องเที่ยว กิจกรรมต่างๆ ของนักท่องเที่ยว และทัศนคติของนักท่องเที่ยว

2.2 สินค้าท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยว สินค้าท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่มีลักษณะพิเศษ กล่าวคือ เป็นสินค้าที่รวมรวมเอาสินค้าและบริการหลายประเภททั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมไว้ด้วยกัน เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี อรรถาธิบายไมตรี และสาธารณูปโภค สินค้าเหล่านี้มีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งสินค้าทางการท่องเที่ยวจะต้องเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวซื้อ (ไปเที่ยว) และเกิดความประทับใจ เพราะมีสิ่งที่มีคุณค่าด้านต่างๆ หลายอย่าง เช่น คุณค่าทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศนั้นๆ ทิวทัศน์ หรือทัศนียภาพ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ความประทับใจ จากลมฟ้าอากาศ เป็นต้น

2.3 การคมนาคมขนส่ง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว หรือสถานที่ท่องเที่ยว นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ และธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ เช่น รูปแบบของการคมนาคมขนส่ง การคมนาคมขนส่งสู่แหล่งท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว แบบแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยว บริเวณหรือสถานที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารหรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวก รูปแบบ หรือ ปัญหาการจราจร เป็นต้น

2.4 ข้อมูลข่าวสารและการบริการ ข้อมูลข่าวสารเป็นเอกสารเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ แก่นักท่องเที่ยวเพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น หนังสือแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับ แผนที่ เอกสารแนะนำ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ และเป็นการให้ความรู้ใหม่ๆ การอบรมการนำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง การจัดทำแผนที่เส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

2.5 ความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกในด้านการเข้าเมือง ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด เพราะจะทำให้ให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจตั้งแต่ก้าวแรกที่ได้เดินทางเข้าสู่ประเทศ โดยให้ความสะดวกในเรื่องต่างๆ ดังนี้

2.5.1 ระเบียบพิธีการเข้าออกเมือง เช่น การทำวีซ่า และพิธีการศุลกากร

2.5.2 การขนส่งกระเป๋าของผู้โดยสาร

2.5.3 บริการขนส่งระหว่างท่าอากาศยาน หรือสถานีขนส่งกับที่พัก

2.5.4 การอำนวยความสะดวก แก่ผู้โดยสารที่สถานีขนส่งและท่าอากาศยาน

2.6 องค์ประกอบด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนให้ธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี และก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินธุรกิจ ได้แก่

2.6.1 การไฟฟ้า มีเพียงพอและใช้การได้ดีไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการ รวมทั้งความปลอดภัย

2.6.2 การประปา สะอาดถูกอนามัย และมีปริมาณเพียงพอแก่การบริการ

2.6.3 การสื่อสาร โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร สะดวกรวดเร็ว และมีปริมาณของหน่วยบริการเพียงพอ

2.6.4 ความสามารถในการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

2.6.5 สถานพยาบาล และโรงพยาบาลที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และคำรักษาพยาบาลอยู่ในอัตราที่ยุติธรรม

2.7 การสนับสนุนอื่น ๆ เป็นการเพิ่มความสะดวกสบายให้นักท่องเที่ยว เช่น การเงิน การธนาคารระเบียบต่างๆ สถานที่ศึกษา แหล่งค้นคว้าด้านต่างๆ ความร่วมมือระหว่างประเทศ ตลอดจนความสุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีจิตต่อกัน (วรรณา วงษ์วานิช. 2539:19-23) นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกอื่นๆ ได้แก่

2.7.1 สภาวะเศรษฐกิจและการเมืองของโลก ซึ่งมีส่วนสำคัญในการกำหนดกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยว สภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำจะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวอ่อนตัวลง โดยเฉพาะการเดินทางท่องเที่ยวระยะไกล เช่นเดียวกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองในบางประเทศ อาจก่อให้เกิดความรู้สึกถึงความไม่มั่นคง เป็นผลให้การเดินทางออกนอกประเทศชะลอตัวลงในช่วงระยะเวลาสั้น ในทางตรงกันข้ามการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและสภาพความมั่นคงทางการเมืองจะเป็นตัวกระตุ้นกระแสการเดินทางให้ขยายตัวอย่างกว้างขวาง

2.7.2 ความนิยมในการท่องเที่ยว การที่ครอบครัวมีรายได้สูงขึ้นครอบครัวมีขนาดเล็กในขณะที่รายจ่ายในการท่องเที่ยวลดต่ำลง จากการศึกษาที่ธุรกิจท่องเที่ยวได้ปรับปรุงรูปแบบของการบริการให้มีความคุ้มค่าใช้จ่ายเบ็ดเสร็จอย่างประหยัดทำให้ผู้รักการท่องเที่ยวสามารถจัดรายได้เพื่อการท่องเที่ยวได้ดีขึ้น ความนิยมในการใช้เวลาว่างพักผ่อนด้วยการเดินทางท่องเที่ยวจะไม่มีวันตกต่ำลง ตราบเท่าที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังสามารถจูงใจให้ผู้คนใช้จ่ายเงินเหลือใช้เพื่อการท่องเที่ยว

2.7.3 การขยายเส้นทางคมนาคม โลกยุคใหม่ที่มีการคมนาคมขนส่งจะต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทำให้เกิดระบบเครือข่ายถนนเชื่อมต่อเพื่อการเดินทางด้วยรถยนต์ที่มีการยืดหยุ่นสูงกว่าตารางการเดินทางรถไฟที่ค่อนข้างจำกัด ระบบการคมนาคมทางอากาศได้รับการพัฒนาทั้งในด้านของท่าอากาศยาน เครื่องบิน และเส้นทางบิน ส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และประหยัด

2.7.4 การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมือง ระบบการคมนาคมขนส่งที่พัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และรวดเร็วทำให้โลกดูเหมือนจะเล็กลง รัฐบาลของทุกประเทศต่างให้ความสนใจประสานความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นผลให้เกิดการแข่งขันกันทั้งในแง่ของการส่งเสริมการตลาด และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ประกอบกันเป็นแรงจูงใจให้เกิดความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป.:10-11)

อุปสงค์การท่องเที่ยว

อุปสงค์การท่องเที่ยว หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปใช้บริการหรือเลือกจุดหมายปลายทาง โดยมีความสามารถและความเต็มใจที่จะจ่ายค่าสินค้าหรือบริการนั้นๆ (สาวิตรี แก่นพลอย. 2546: 10)

ปัจจัยกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยว

แมทธิสัน และวอลล์ (สาวิตรี แก่นพลอย. 2546: 10-15 อ้างอิงจาก Mathieson & Wall. 1993: 56-62) นักวิชาการด้านนันทนาการท่องเที่ยว เจ้าของตำราการท่องเที่ยวชื่อ Tourism: Economics, Physical, and Social Impacts ซึ่งได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย กล่าวว่ามนุษย์สามารถสร้างหรือลดอุปสงค์การท่องเที่ยวได้ ซึ่งปัจจัยที่เข้ามามีส่วนในการกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวมีดังนี้

1. ฤดูกาลท่องเที่ยว ได้แก่ ลักษณะของภูมิอากาศ ภูมิประเทศ หรือปรากฏการณ์ต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความดึงดูดใจทางกายภาพ อันเนื่องหรือเป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง ซึ่งฤดูกาลถือเป็นอุปสงค์ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเพิ่ม-ลดอุปสงค์ทางการท่องเที่ยว ซึ่ง McIntosh (สาวิตรี แก่นพลอย. 2546: 11) ได้เสนอกลยุทธ์แก้ปัญหาความผันผวนของอุปสงค์อันเนื่องมาจากปัจจัยฤดูกาลไว้ 2 แนวทาง คือ การสร้างสิ่งกระตุ้นอุปสงค์นอกฤดูกาล เช่น การจัดงานหรือกิจกรรมพิเศษเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และการกำหนดราคาพิเศษในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว เพื่อเปิดโอกาสให้คนบางกลุ่มที่ไม่มีความสามารถพอที่จะจ่ายค่าบริการในฤดูกาลได้มีโอกาสมาใช้บริการ
2. ระยะเวลาพัก เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่เข้ามำกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยว ในฐานะเป็นตัวกำหนดและกระตุ้นให้เกิดอุปสงค์อื่นๆ ตามมา เช่น การบริโภคอาหาร การใช้บริการอื่นๆ เป็นต้น
3. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่สามารถเพิ่มหรือลดอุปสงค์การเดินทางท่องเที่ยวได้ทั้งสิ้น เช่น สถานเศรษฐกิจตกต่ำ ผันผวน ภาวะเงินฝืด-เงินเฟ้อ

4. ความรู้สึกพึงพอใจ ด้วยเหตุที่สินค้าและบริการของการท่องเที่ยวเป็นสินค้าและบริการที่ไร้รูปแบบสัมผัสจับต้องไม่ได้ (Intangible goods) หากปรากฏขึ้นในรูปของความพึงพอใจ ล้วนมีส่วนสำคัญต่อการกระตุ้นหรือเปลี่ยนแปลงอุปสงค์การท่องเที่ยวได้ทั้งสิ้น

5. สมัยนิยม จำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละแห่งอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างมาก ขึ้นอยู่กับว่าสถานที่นั้นอยู่ในสมัยนิยมของผู้คนในยุคไหนมากน้อยเพียงใด

6. รูปแบบของพาหนะในการเดินทาง จะเป็นตัวกำหนดอุปสงค์อื่นๆ ตามมา เช่น การเลือกเดินทางด้วยรถไฟ จะนำไปสู่การใช้บริการรถนำเที่ยวหรือรถโดยสารท้องถิ่นตามมา เป็นต้น

ในขณะที่ ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2546: 35-38) สรุปปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic factors) สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระดับประเทศมีผลกระทบต่อการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวอย่างมาก เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระดับอุปสงค์แตกต่างกัน เช่น ประเทศที่มีเศรษฐกิจดีย่อมเอื้ออำนวยให้คนเดินทางมากขึ้น ทั้งเพื่อไปเจรจาติดต่อธุรกิจ ไปประชุม ไปศึกษาหาความรู้ ไปพักผ่อน ปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวย่อมสูงขึ้นตามอำนาจการซื้อ
2. ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (Demographic factors) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ทั้งขนาดและองค์ประกอบของปัจจัยต่างๆ เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ล้วนแต่มีผลต่อรูปแบบของอุปสงค์และปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทั้งสิ้น
3. ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ (Geographic factors) ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศผู้ซื้อมีผลกระทบต้ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละชาติในลักษณะที่ต่างกันไป และเป็นสิ่งที่กำหนดประเภทของจุดหมายปลายทางในการเดินทางท่องเที่ยวอีกด้วย เช่น นักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น ย่อมประสงค์จะเดินทางไปยังประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตหนาว เป็นต้น
4. ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural factors) ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมจะหล่อหลอมความคิด รสนิยม และทัศนคติในการบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว
5. ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย (Political and regulatory factors) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ อาจทำให้การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว และเกิดความแตกต่างกันของอุปสงค์การท่องเที่ยวได้ เช่น ภาวะสงคราม การก่อการร้าย เป็นต้น
6. ปัจจัยทางสื่อสารมวลชน (Mass media communication factors) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนเพียงพอของสื่อมวลชนมีผลต่อการกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

7. ปัจจัยทางการเปรียบเทียบราคา (Comparative prices) ปัจจัยในข้อนี้หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินเมื่อเทียบกับค่าเงินสกุลหลัก ความแตกต่างในเชิงได้เปรียบ-เสียเปรียบ มีส่วนในการกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวเช่นกัน เช่น เมื่อค่าเงินบาทอ่อนตัวโอกาสเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยอาจลดลง ในทางตรงกันข้ามนักท่องเที่ยวต่างชาติอาจเดินทางมาเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น เป็นต้น

8. ปัจจัยการเคลื่อนย้ายส่วนบุคคล (Personal mobility factors) การเดินทางส่วนตัวโดยทางรถยนต์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการท่องเที่ยว เช่น สามารถไปเช้า-เย็นกลับได้ หรือมีความถนัดในการเดินทางเพิ่มขึ้น เป็นต้น

9. ปัจจัยทางเทคโนโลยีการสื่อสารและคมนาคมขนส่ง (Technology of communication and transportation) เป็นปัจจัยเอื้อให้นักท่องเที่ยววางแผนหรือตัดสินใจเดินทางได้ง่ายขึ้น เช่น ระบบการจองและออกบัตรโดยสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยว

เนื่องจากพื้นโลกมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่แตกต่างกันจึงก่อให้เกิดลักษณะของ ภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและลักษณะทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันประกอบกับโดยทั่วไปมนุษย์ต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังบริเวณต่างๆ ที่มีสภาพแวดล้อมที่แปลก และแตกต่างไปจากถิ่นเดิมของตน ดังนั้นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยดึงดูด นักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนี้ (วรรณ วรชวานิช. 2539: 29-32)

1 ปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์

1.1 ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏอยู่ตามส่วนต่างๆ ของโลกจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การกระทำของตัวการทางธรรมชาติดังกล่าวที่มีต่อลักษณะ ภูมิประเทศแบบต่างๆ จึงทำให้เกิดภูมิทัศน์ทางธรรมชาติที่สวยงาม หรือแปลกประหลาด เป็นประโยชน์ ในการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเป็นอันมากสำหรับประเทศไทยลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ จะเกิดการกระทำของตัวการตามธรรมชาติสองประการคือ การกระทำที่เกิดจากการไหลของน้ำและ การกระทำของกระแสน้ำและคลื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดทิวทัศน์ที่แปลกประหลาดและสวยงาม เช่น ไตรรกเขา น้ำตก และถ้ำ เป็นต้น การที่แต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันทางด้านภูมิประเทศ หรือภูมิทัศน์ที่ สวยงามนั้นเป็นสิ่งที่มิอาจพลต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะภูมิประเทศของเขตการท่องเที่ยวแต่ละเขต เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการบริการ การท่องเที่ยว ได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการเดินทางระยะเวลา และการบริการต่างๆ ให้เป็นไปตามความต้องการ ของนักท่องเที่ยว

1.2 ลักษณะภูมิอากาศ ปัจจุบันนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ที่อยู่ห่างไกลออกไป ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางภายในประเทศ หรือต่างประเทศ นักท่องเที่ยวจะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศของบริเวณที่ตนจะไปล่วงหน้าก่อนที่จะออกเดินทาง ข้อมูลต่างๆ ได้กับสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนสามารถเลือกเวลาที่จะเข้าไปท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม สภาพภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกชนิด กล่าวคือ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวอาจมีไม่เท่ากันในแต่ละฤดูกาล และข้อมูลเกี่ยวกับภูมิอากาศจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการท่องเที่ยวทำให้บรรลุตามที่ต้องการ

2. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม

ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเป็นมรดกตกทอดกันมาจนปัจจุบัน รวมถึงความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม อุปนิสัยใจคอ ตลอดจนรูปแบบของการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีลักษณะทางวัฒนธรรมแตกต่างกันไป ความแตกต่างเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวและส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยทางวัฒนธรรม อาจจะแบ่งออกได้กว้างๆ 4 ประการ คือ

2.1 ปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์ บริเวณที่เป็นแหล่งอารยธรรมมาตั้งแต่สมัยโบราณ มักจะมีหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดีปรากฏให้เห็นอยู่ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนสถาน พระราชวัง และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เหล่านี้เป็นสิ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นและแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีตและยังดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน เหล่านี้จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความรู้และความเพลิดเพลิน

2.2 ขนบธรรมเนียมประเพณี และศิลปวัฒนธรรม เป็นการแสดงถึงรูปแบบการดำรงชีวิตของประชาชนในแต่ละสังคม ซึ่งจะมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป เป็นสิ่งที่ยึดถือสืบทอดต่อกันมา ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่แตกต่างกันนี้จะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะประเพณีวัฒนธรรมเฉพาะอย่าง เช่น ประเพณีสงกรานต์ลอยกระทง ประเพณีเผาเทียนเล่นไฟ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจจะเป็นเรื่องธรรมดา หรือความเคยชินของคนในท้องถิ่น แต่จะเป็นสิ่งที่แปลกประหลาดและน่าสนใจของคนอีกท้องถิ่นหนึ่งก็ได้และเป็นสิ่งที่เข้าของท้องถิ่นนั้นจะต้องรักษาไว้ด้วยความรักและความภูมิใจ

2.3 การประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น ลักษณะการประกอบอาชีพของประชาชน มีส่วนสนับสนุน และส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการประกอบอาชีพที่นักท่องเที่ยวไม่เคยเห็นมาก่อน หรือการผลิตสินค้าที่แตกต่างไปจากบริเวณอื่น หรือเป็นการประกอบอาชีพที่มีขึ้นเฉพาะบริเวณใดบริเวณหนึ่งเท่านั้น เช่น การผลิตร่มของจังหวัดเชียงใหม่ หรือการผลิต

มีคอรักฎญิกของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้าไปชมการผลิตหรือการประกอบอาชีพเหล่านั้น

2.4 การคมนาคมขนส่ง สถานที่ท่องเที่ยวจะเป็นที่รู้จักแพร่หลาย มีคนเข้าไปท่องเที่ยวมากขึ้นเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคมขนส่ง ที่จะนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนั้น ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ อาจใช้ยานพาหนะหลายชนิด เช่น เครื่องบิน รถยนต์ เรือ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกลจำเป็นต้องมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว สถานที่ได้มีการเดินทางท่องเที่ยวที่สะดวก และอยู่ไม่ไกลมากนัก จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการมากขึ้นตามมา

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism resource) หมายถึง สิ่งดึงดูดใจที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งนอกจากจะเป็นทั้งวัตถุดิบและเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่จะขายให้แก่นักท่องเที่ยว อาจจะกล่าวได้ว่าเป็น “สินค้า” ที่มีคุณลักษณะพิเศษที่สามารถดึงดูดให้ “ลูกค้า” หรือนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามา “ซื้อ” กันถึงของสินค้า

ทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถจำแนกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวตามธรรมชาติ คือ แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ได้แก่ ภูมิอากาศ และภูมิประเทศ เช่น ภูเขา พืชพันธุ์ แม่น้ำ ลำธาร ทะเลสาบ น้ำตก ป่า ภูเขาไฟ น้ำพุร้อน ฯลฯ ตลอดจนปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่างๆ เช่น ฤดูกาลอพยพของสัตว์บางชนิด หรือแหล่งอาศัยของสัตว์ ตลอดจนแหล่งพฤษชาติต่างๆ

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งเป็น

2.1 ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนสถาน อาคาร บ้านเรือน ฯลฯ

2.2 วัฒนธรรมและประเพณี เช่น เทศกาล นิทรรศการ พิธีกรรม ฯลฯ

2.3 วิถีชีวิต เช่น การกินอยู่ การแต่งกาย ขนบธรรมเนียม ฯลฯ

2.4 ความเจริญก้าวหน้าและความทันสมัย เช่น ศูนย์การค้า สวนสนุก ศูนย์

วิทยาศาสตร์ โรงงานอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษา สนามกีฬา ศูนย์สุขภาพ ฯลฯ

ทรัพยากรการท่องเที่ยวแยกตามลักษณะและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ สภาพภูมิศาสตร์เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ส่วงามเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา น้ำตก ทะเล เป็นต้น

2. ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนสถาน ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้ มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์และบอกให้ทราบถึงวัฒนธรรมที่เก่าแก่ของธรรมชาติ ได้แก่ วัด โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ ศาสนสถาน กำแพงเมืองอนุสาวรีย์ เป็นต้น

3. ประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณีและกิจกรรม เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งในลักษณะของพิธีงานประเพณี ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต (เช่น หมู่บ้านชาวเขา สภาพชีวิตในชนบท) ศูนย์วัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง เป็นต้น ซึ่งนักท่องเที่ยวเมื่อได้ไปเยือนที่ใดก็มักจะสนใจอยากรู้ อยากเห็นในความเป็นอยู่ และความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในท้องถิ่นที่เข้าไปเยือน ดังนั้นประชากรในท้องถิ่นจึงถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2539:18)

กระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2543: 38) ได้กล่าวถึง กระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวไว้ว่า เมื่อคนเรามีความต้องการอยากเดินทางท่องเที่ยว ก็ต้องตัดสินใจก่อนว่าจะเดินทางไปท่องเที่ยวที่ไหน จะใช้บริการประเภทไหน จะใช้เวลาในการท่องเที่ยวกี่วัน ซึ่งการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวต้องมีกระบวนการในการตัดสินใจ ซึ่งสรุปกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวได้ 10 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การส่งเสริมการท่องเที่ยวไปยังตลาดเป้าหมาย เป็นขั้นตอนที่หน่วยงานการท่องเที่ยวทำการส่งเสริมการท่องเที่ยวไปยังตลาดเป้าหมายใน 4 รูปแบบ คือ การโฆษณาการประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย โดยพนักงานขายเพื่อเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวที่น่าสนใจให้นักท่องเที่ยวในตลาดท่องเที่ยวเป้าหมายได้ทราบ อันจะนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ฉะนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจึงต้องพยายามส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพในการเผยแพร่ข่าวสารการท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยวในตลาดเป้าหมายอย่างทั่วถึง เพื่อดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้น

ขั้นที่ 2 นักท่องเที่ยวได้รับข่าวสารการท่องเที่ยว เป็นขั้นตอนที่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้รับข่าวสารการท่องเที่ยวจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 4 รูปแบบ คือ จากการโฆษณา จากการประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย และจากพนักงานขาย โดยข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวที่ได้รับจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยว บริการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เพื่อชักจูงแรงจูงใจให้เกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยว

ขั้นที่ 3 ความต้องการเดินทางท่องเที่ยว เป็นขั้นตอนหลังจากนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้รับข่าวสารการท่องเที่ยวจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยวขึ้น

ภายในจิตใจของนักท่องเที่ยวแต่ละคน ทั้งนี้ภายในจิตใจของนักท่องเที่ยวแต่ละคนย่อมต้องการเสริมสิ่งที่ขาดไป หรือเพิ่มรสชาติให้กับชีวิต เช่น เกิดความเบื่อหน่าย เกิดความอยากเปลี่ยนบรรยากาศ เกิดความอยากเห็นสิ่งแปลกใหม่ เกิดความต้องการเพิ่มประสบการณ์ เป็นต้น ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวสามารถตอบสนองความต้องการภายในจิตใจของนักท่องเที่ยวแต่ละคนได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 4 การกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดความต้องการทางการท่องเที่ยว ซึ่งเกิดขึ้นจากแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว 2 ประการ คือ แรงจูงใจผลักดัน และแรงจูงใจดึงดูด

ขั้นที่ 5 การตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว เป็นตอนที่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้รับข่าวสารการท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยว และเกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยว อีกทั้งได้รับแรงกระตุ้นจากสิ่งจูงใจเข้าเสริม ก่อให้เกิดภาพพจน์การท่องเที่ยวของแต่ละท้องถิ่นขึ้น แล้วทำการพิจารณาตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ตนเองต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวมากที่สุด ซึ่งในการพิจารณาตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ตนเองต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวมากที่สุดนั้น จะพิจารณาตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว และมักติดตามด้วยลำดับความสำคัญของคำถามเกี่ยวกับการท่องเที่ยวดังต่อไปนี้ว่าจะเดินทางไปท่องเที่ยวที่ไหน จะเดินทางไปท่องเที่ยวเพื่อชมอะไร จะเดินทางไปท่องเที่ยวเมื่อไหร่ จะเดินทางไปท่องเที่ยวโดยทางรถยนต์ ทางรถไฟ ทางเรือ หรือทางเครื่องบิน จะเดินทางท่องเที่ยวมานานกี่วัน โดยแยกเป็นจำนวนวันในแต่ละสถานที่ที่จะไปท่องเที่ยวและจะเดินทางไปท่องเที่ยวกับใคร เป็นต้น

ขั้นที่ 6 การวางแผนค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยว เป็นขั้นตอนที่ศึกษาถึงค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่ตัดสินใจเลือกแล้วว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งหมดเท่าไร ซึ่งการวางแผนค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวจะต้องวางแผนค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นในการท่องเที่ยวครั้งนี้เพื่อเตรียมการให้พร้อม อาจต้องคำนึงถึงระยะเวลาในการเก็บเงินด้วย เช่น ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเข้าชมสถานที่ ค่าที่พัก ค่าอาหารเครื่องดื่ม ค่าบริการนำเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการซื้อของที่ระลึก เป็นต้น นักท่องเที่ยวอาจขอข้อมูล และการช่วยเหลือด้านการวางแผนค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยวจากธุรกิจนำเที่ยวก็ได้ นอกจากนี้ยังต้องมีการวางแผนถึงความสามารถในการเดินทางท่องเที่ยว (ability to travel) อันประกอบไปด้วยสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ด้านเวลา จะต้องวางแผนว่าจะต้องใช้เวลาวางช่วงใดในการเดินทางท่องเที่ยว และใช้เวลาประมาณกี่วัน
- 2) ด้านการเงิน จะต้องวางแผนว่าการเดินทางท่องเที่ยวจะต้องใช้จ่ายเงินมากน้อยเพียงใด

3) ด้านสุขภาพ จะต้องวางแผนว่าการเดินทางท่องเที่ยวต้องมีการเตรียมตัว ด้านสุขภาพอย่างไร เช่น การจัดเตรียมยาประจำตัว หรือการตระเตรียมเสื้อผ้าให้เหมาะกับสภาพอากาศ เป็นต้น

4) ด้านการงาน จะต้องวางแผนว่าในช่วงระหว่างที่เดินทางท่องเที่ยวจะต้องมอบหมายภารกิจ หน้าที่การงานให้ใครทำแทน

5) ด้านระยะทาง จะต้องวางแผนถึงระยะทางของสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับเวลาว่าง การเงิน สุขภาพ และการงาน

ขั้นที่ 7 การเตรียมตัวก่อนเดินทาง เป็นขั้นตอนที่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายจะต้องเตรียมตัวก่อนออกเดินทางท่องเที่ยว หลังจากที่ได้วางแผนค่าใช้จ่ายเรียบร้อยแล้ว ซึ่งการเตรียมตัวก่อนออกเดินทางท่องเที่ยวมีหลายอย่างที่ต้องคำนึงถึง เช่น การจองตัวยานพาหนะเดินทาง การจองตั๋วรายการนำเที่ยว การยืนยันการเดินทาง การจัดทำเอกสารการเดินทาง การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ต้องเตรียมเรื่องสัมภาระส่วนตัวที่จะนำติดตัวไปด้วย

ขั้นที่ 8 การเดินทางท่องเที่ยว เป็นขั้นตอนที่นักท่องเที่ยวออกเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทาง หรือ แหล่งท่องเที่ยวที่ได้เลือกแล้ว จนกระทั่งเดินทางกลับสู่ที่พักอาศัยในภูมิลำเนาเดิม โดยนักท่องเที่ยวจะมีการประเมินการเดินทางท่องเที่ยวเป็นระยะๆ ตามประสบการณ์ที่ได้รับเริ่มตั้งแต่ ยานพาหนะที่นำไปสู่จุดหมายปลายทาง หรือแหล่งท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนที่พักแรม อาหารการกิน และบริการอื่นๆ ว่าเป็นอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 9 ประสบการณ์จากการเดินทางท่องเที่ยว เป็นขั้นตอนที่นักท่องเที่ยวจะทำการประเมินประสบการณ์ที่ได้รับจากการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ หลังจากเสร็จสิ้นการท่องเที่ยวแล้ว ซึ่งการประเมินประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวที่ได้รับจากการเดินทางท่องเที่ยว จะเกิดความรู้สึกอยู่ 2 ลักษณะ คือ ความรู้สึกพอใจ หรือความรู้สึกไม่พอใจ เป็นการประเมินประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวที่ได้รับหรือสัมผัสจากการท่องเที่ยวในครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่คน สภาพแวดล้อม การให้บริการของธุรกิจท่องเที่ยว แล้วทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกพอใจ หรือความรู้สึกไม่พอใจ

ขั้นที่ 10 ทศนคติการท่องเที่ยว เป็นขั้นตอนที่นักท่องเที่ยวเกิดทัศนคติต่อการท่องเที่ยว หลังจากการประเมินประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวในครั้งนี้แล้ว ถ้าหากนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจจากการท่องเที่ยวในครั้งนี้ ก็จะมีทัศนคติที่ดี อาจจะทำให้เขากลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีก หรือบอกเล่าให้บุคคลคนอื่นมาท่องเที่ยว แต่ถ้าหากนักท่องเที่ยวได้รับความไม่พึงพอใจจากการท่องเที่ยวครั้งนี้ ก็จะมีทัศนคติไม่ดี ทำให้เขาไม่ยอมมาท่องเที่ยวซ้ำอีก และอาจนำไปบอกให้บุคคลคนอื่นไม่ให้เดินทางมาท่องเที่ยวด้วย จึงเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข การท่องเที่ยวให้สามารถสร้างความพอใจแก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด

แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

สมบัติ กาญจนกิจ (2544 :43-44) ได้สรุปว่า การท่องเที่ยวเป็นนันทนาการที่บุคคลและชุมชนให้ความสนใจและนิยมเลือกในช่วงเวลาว่าง หรือเวลาอิสระมากที่สุด เป็น กิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตอันเกิดจากปัจจัยอิทธิพลที่ดึงดูดความสนใจ ที่มีหลากหลาย ได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่สร้างที่สร้างขึ้น กิจกรรมทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่น ศาสนา การเมือง วิทยาศาสตร์ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ภูมิอากาศ ทศนียภาพ ชีวิตสัตว์ป่า กิจกรรมเกมและกีฬา กลางแจ้ง การบันเทิง การอาบน้ำแร่ และซึมซับวัฒนธรรมชาติ สมุนไพร การท่องเที่ยวนับเป็นกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมได้กับทุกเพศทุกวัย ขึ้นอยู่กับการเลือก และมีประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

1.ผลทางด้านสังคม

- 1.1 ครอบครัวมีความพึงพอใจทางสร้างสัมพันธ์ภาพทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ง่ายดายและมีผลต่อการปรับสมดุลทางเศรษฐกิจ
- 1.3 การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาอันเนื่องมาจากไปท่องเที่ยว ก่อให้เกิดพฤติกรรมอันดีงามของมนุษย์ โดยทั่วกันการอยู่ในสังคมเป็นสุข
- 1.4 ระบบของเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การเกษตร การเมือง สัมพันธ์กันทางบวก ทั้งนี้อาศัยกิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ

2.ผลทางด้านจิตใจ

- 2.1 ได้ความรู้ ความเข้าใจ และสัมพันธ์ของธรรมชาติมากยิ่งขึ้น
- 2.2 หนีหลีกเลี่ยงความกดดันจากสิ่งกายภาพ
- 2.3 หนีปัญหาสังคม
- 2.4 จิตใจแจ่มใส มีความสงบ และมีสมรรถภาพดีขึ้น
- 2.5 มีอิสรภาพ ที่จะทำอะไร
- 2.6 ตื่นเต้น
- 2.7 ใจมั่นคง สงบ สมานิตี
- 2.8 เกิดพลังจิตใจโดยอาศัย การซึมซับจากธรรมชาติ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการชนิดหนึ่งที่บุคคลต่างๆ ใช้เป็นปัจจัยในการส่งเสริมฟื้นฟู และบำรุงคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี ดังนั้นนันทนาการศาสตร์ จัดแบ่งชนิดของ การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการการแจ้ง เพราะในการเดินทางท่องเที่ยวแล้วยังมีกิจกรรมเสริมร่วมในการท่องเที่ยวด้วยเสมอ นอกจากนั้นยังมีการเดินทางท่องเที่ยวมุ่งผลิตผลิตอย่างเดียว เช่น ท่องเที่ยว เพื่อสร้างสันติภาพ โดยการไปเยี่ยมเยือน กิจกรรมเสริมในการท่องเที่ยวนั้นๆ ซึ่งจะสัมพันธ์กับวัย เพศ และ

สถานภาพต่างๆ ของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตามการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นหนทางการท่องเที่ยวให้ประโยชน์และคุณค่ามากมาย พอสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
2. พักผ่อนหย่อนใจ คลายความเครียด
3. เกิดอารมณ์สุข สนุกสนาน เพิ่มปริมาณความฉลาดทางอารมณ์
4. มีความสมบูรณ์ทางอารมณ์
5. มีสมาธิขึ้น
6. สร้างมิตร และความรักสามัคคี
7. ตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติ
8. จิตใจงามมองโลกในแง่ดี
9. เสริมคุณค่าของสังคมประชาธิปไตย

ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

คำขวัญประจำจังหวัด

"ไข่มุกอันดามัน สวรรค์เมืองใต้ หาดทรายสีทอง สองวีรสตรี บารมีหลวงพ่อแช่ม "

ประวัติความเป็นมาของจังหวัดภูเก็ต

คำว่า “ภูเก็ต” ในอดีตนั้นเชื่อว่าเพี้ยนมาจากภาษามลายูคือ “ปูกิต” ซึ่งแปลว่า ภูเขาและชุมชนขนาดใหญ่ ที่เรียกว่าเมืองในเกาะภูเก็ต ซึ่งมีอยู่ 2 แห่ง และมีชื่อเรียกต่างกันอยู่ 2 ชื่อ คือ เมืองกลาง และเมืองภูเก็ต โดย “กลาง” ไม่ได้เป็นชื่อเมืองเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นชื่อเกาะด้วย เช่นเดียวกับภูเก็ต ที่เป็นทั้งชื่อเมืองและชื่อเกาะ เพียงแต่เรียกในช่วงระยะเวลาที่ต่างกัน และขึ้นอยู่กับผู้เรียกด้วย ปัจจุบันเมืองกลางและเมืองภูเก็ต ได้ถูกรวมเข้ากันมาเป็นจังหวัดหนึ่งของราชอาณาจักรไทยเรียกชื่อรวมกันว่า จังหวัดภูเก็ต โดยอาณาเขตของทั้งจังหวัดตั้งอยู่บนเกาะในฝั่งทะเลอันดามันของมหาสมุทรอินเดีย มีชื่อสากลของทางราชการว่า เกาะภูเก็ต โดยมีเกาะบริวารที่อยู่รอบ ๆ อีก 39 เกาะ อาทิ เกาะแก้ว เกาะนาคาใหญ่ เกาะนาคาน้อย เกาะสิเหร่ เกาะโหลน เกาะเฮ และเกาะมะพร้าว เป็นต้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ เขต 4. 2548:ออนไลน์)

สภาพทางภูมิศาสตร์

ภูเก็ตจัดเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีฐานะเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ มีพื้นที่รวมกันทั้งหมดประมาณ 543 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 336,700 ไร่ ตั้งอยู่ในพิกัดภูมิศาสตร์ระหว่างเส้นรุ้งที่ 7 องศา 45 ลิปดา 8 องศา 15 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 98 องศา 15 ลิปดา ถึง 98

องศา 40 ลิปดา โดยมีความยาวจากทิศเหนือถึงทิศใต้ประมาณ 48.7 กิโลเมตร และส่วนกว้างที่สุดวัดจากทิศตะวันออกถึงทิศตะวันตกประมาณ 21.3 กิโลเมตร โดยทิศเหนือติดกับจังหวัดพังงา เชื่อมโดยสะพานสารสินและสะพานท้าวเทพกระษัตรี ทิศใต้ติดกับทะเลอันดามัน ทิศตะวันออกติดกับทะเลเขตจังหวัดพังงา และทิศตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน พื้นที่ทั้งภูเก็ตประกอบด้วยที่ราบสูงครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งเป็นที่ราบแถบเชิงเขาและชายฝั่งทะเล บนเกาะภูเก็ตไม่มีแม่น้ำ มีแต่ลำคลองสายเล็ก ๆ สั้นที่มีชื่อเรียกอยู่หลายสาย คือ คลองบ้านหยัด คลองพม่าหลง คลองท่ามะพร้าว คลองบางโรง คลองกะลา คลองท่าเรือ คลองกมลา คลองโคกโดนด คลองบางใหญ่ในเขตอำเภอถลาง และคลองบางใหญ่ในเขตอำเภอกะทู้ไหลออกอ่าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง (มี 8 ตำบล 42 หมู่บ้าน) อำเภอกะทู้ (มี 3 ตำบล 18 หมู่บ้าน) และอำเภอถลาง มี 6 ตำบล 42 หมู่บ้าน

สภาพภูมิอากาศ

ภูเก็ตมีอากาศแบบฝนเมืองร้อน มีลมพัดผ่านตลอดเวลา อากาศอบอุ่นและชุ่มชื้นตลอดปี มี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน ฤดูฝนเริ่มเดือนพฤษภาคม-เดือนพฤศจิกายน ฤดูร้อนเริ่มเดือนธันวาคม-เดือนเมษายน ช่วงเดือนพฤศจิกายน-เมษายน เป็นช่วงที่อากาศดีที่สุดไม่มีฝน ท้องฟ้าแจ่มใส

การคมนาคมสู่จังหวัดภูเก็ต

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ (ทางหลวงหมายเลข 35) แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ผ่านจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร อำเภอกระบุรี อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง อำเภอคุระบุรี อำเภอตะกั่วป่า อำเภอเมือง อำเภอตะกั่วทุ่ง บ้านโคกกลอย จังหวัดพังงา ข้ามสะพานสารสิน หรือสะพานท้าวเทพกระษัตรี เข้าจังหวัดภูเก็ต รวมระยะทาง 862 กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีรถโดยสารทั้งรถธรรมดา และรถปรับอากาศออกจากสถานีขนส่งสายใต้ ไปภูเก็ตทุกวัน

รถไฟ ไม่มีบริการรถไฟจากกรุงเทพฯ ไปภูเก็ตโดยตรง หากต้องการเดินทางโดยรถไฟต้องไปลงที่สถานีรถไฟชุมทาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี แล้วต่อรถประจำทางเข้าจังหวัดภูเก็ต ใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง

เครื่องบิน มีบริการเที่ยวบินไป-กลับ กรุงเทพฯ-ภูเก็ต ทุกวัน

การเดินทางภายในจังหวัดภูเก็ต

ภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีการเดินทางภายในจังหวัดสะดวก มีรถตุ๊กตุ๊ก และรถสองแถวบริการไปตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น หาดราไวย์ หาดป่าตอง อ่าวฉลอง แหลมพันวา หาดกมลา หาดสุรินทร์ ห้าแยกฉลอง อ่าวมะขาม หาดกะตะ หาดกะรน หาดในยาง อำเภอกะทู้ สามารถขึ้นรถได้บริเวณตลาดสดใกล้วงเวียนน้ำพุ ถนนระนอง ค่าโดยสารขึ้นอยู่กับระยะทาง นอกจากนั้นการเดินทางจากสนามบินมายังตัวเมืองภูเก็ต สามารถใช้บริการรถแท็กซี่เข้าตัวเมืองภูเก็ต หรือไปยังหาดต่างๆ ในอัตราค่าบริการตามระยะทาง ส่วนในตัวเมืองก็มีบริการรถตู้ปรับอากาศและรถแท็กซี่รับส่งไปสนามบิน

แหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง

เขารัง เป็นเนินเขาเตี้ยๆ รถยนต์สามารถขึ้นไปจนถึงยอดเขา เทศบาลจัดเป็นสวนสุขภาพ และสวนสาธารณะไว้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ และชมทิวทัศน์ของเมืองภูเก็ต จากยอดเขาจะแลเห็นตัวเมืองภูเก็ต ทะเลกว้าง รวมทั้งทิวทัศน์ของเกาะทั้งใกล้และไกล บนเขามีร้านอาหารบรรยากาศดีให้นั่งรับประทานอาหารด้วย

สะพานหิน สถานที่พักผ่อนหย่อนใจภายในตัวเมือง อยู่สุดถนนภูเก็ตซึ่งยื่นลงไปทะเลเล็กน้อย เป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์หลัก 60 ปี สร้างเมื่อ พ.ศ. 2521 เพื่อเป็นที่ระลึกแก่กัปตันเอ็ดเวิร์ด ไรล์ ไมล์ ชาวออสเตรเลีย ผู้นำเรือซูดแรล่าแรกมาใช้ซูดแรตูปูในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2452 นอกจากนี้เป็นที่ตั้งของศูนย์กีฬาสะพานหินอีกด้วย

ติกโบราณ ในตัวเมืองภูเก็ตส่วนมากเป็นตึกสมัยเก่ามีลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบยุโรป สร้างขึ้นเกือบร้อยปีมาแล้ว เมื่อครั้งกิจการเหมืองแร่เริ่มเจริญใหม่ๆ อาทิ อาคารปัจจุบันที่ทำการศาลากลางจังหวัด ศาลจังหวัด ธนาคารนครหลวงไทย นอกจากนี้ยังมีอาคารบางส่วนที่ได้รับอิทธิพลทางด้านสถาปัตยกรรมแบบจีนมาผสมผสาน เรียกว่า สถาปัตยกรรมแบบ “ชิโน-โปรตุเกส” (Chino-Portuguese) คืออาคารจะมีส่วนเล็กมากกว่าส่วนกว้างและไม่สูงนัก สามารถหาชมได้บริเวณถนนกลาง ถนนตีปูก ถนนพังงา ถนนเยาวราช และถนนกระบี่

สวนผีเสื้อและดอกไม้เมืองภูเก็ต อยู่ห่างจากตัวเมือง 3 กิโลเมตร เดินทางไปตามถนนเยาวราชแล้วเลี้ยวซ้ายที่สามแยกหมู่บ้านสามกองไปเล็กน้อย เป็นสถานที่รวบรวมและอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตในเขตร้อนจำพวกผีเสื้อ แมลง ปลา และปะการัง โดยจัดสภาพแวดล้อมให้เหมือนกับธรรมชาติ เปิดให้เข้าชมทุกวัน

หมู่บ้านไทยและสวนกล้วยไม้ภูเก็ต อยู่ห่างจากตัวเมือง 3 กิโลเมตร บนถนนเทพกษัตรี ภายในมีการแสดงศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน การแสดงของช้าง การสาธิตการทำเหมืองแร่แบบดั้งเดิม และสวนกล้วยไม้

เกาะสีหะ อยู่ห่างจากตัวเมือง 4 กิโลเมตร ไปตามถนนศรีสุทัศน์ มีเนื้อที่ประมาณ 20 ตารางกิโลเมตร เป็นเกาะขนาดเล็กอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ต คลองทำจั่นคันระหว่างเกาะทั้งสอง โดยมีสะพานเชื่อมติดต่อกันโดยสะดวก บนยอดเขาเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ ขายหาไม่เหมาะสำหรับการเล่นน้ำ เนื่องจากพื้นทรายมีโคลนปน บริเวณแหลมตุ๊กแก เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวเล หรือชาวน้ำ หรือชาวไทยใหม่ ที่มาตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ตามเกาะในมหาสมุทรอินเดีย

สวนสัตว์ภูเก็ต อยู่ระหว่างเส้นทางจากตัวเมืองไปอ่าวฉลอง แล้วเลี้ยวซ้ายที่ซอยป่าหล่าย ถนนเจ้าฟ้า ในสวนสัตว์ มีสัตว์นานาชนิด อาทิ เสือ นกชนิดต่าง ๆ กวาง ม้าลาย ช้าง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการแสดงช้างและจระเข้

วัดฉลอง หรือ วัดไชยธาราราม อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 8 กิโลเมตร ออกจากตัวเมืองไปตามทางหลวงหมายเลข 4021 ผ่านสามแยกบริเวณสนามกีฬาสุรกุล เลี้ยวซ้ายไปทางห้าแยกฉลอง วัดฉลองจะอยู่ทางซ้ายมือก่อนถึงห้าแยกฉลองประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นวัดที่มีชื่อเสียงของภูเก็ต มีรูปหล่อของหลวงพ่อแช่ม และหลวงพ่อช่วง ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวภูเก็ต

อ่าวฉลอง อยู่ห่างจากตัวเมือง 11 กิโลเมตร เส้นทางเดียวกับทางไปหาดราไวย์ เมื่อถึงห้าแยกฉลองเลี้ยวซ้ายประมาณ 1 กิโลเมตรถึงอ่าวฉลอง มีท่าเรือเป็นสะพานไม้ทอดยาวไปในทะเล ชายหาดเป็นรูปโค้งยาวเหยียดมองเห็นทิวมะพร้าวริมหาดเอนลู่ออกทะเล ทะเลบริเวณนี้ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ เพราะหาดเป็นโคลน ที่อ่าวฉลองนี้นักท่องเที่ยวจะเช่าเรือไปเที่ยวตามเกาะต่างๆ หรือเข้าไปตกปลาได้

แหลมก่า มีหาดเล็กๆ และเรือให้เข้าไปเที่ยวตามเกาะต่าง ๆ เช่น เกาะเฮ เกาะบอน ห่างจากตัวเมือง 16 กิโลเมตร จากห้าแยกฉลอง ใช้ทางหลวงหมายเลข 4024 ทางเข้าอยู่ตรงข้ามวัดสว่างอารมณ์

หาดราไวย์ อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 17 กิโลเมตร เส้นทางจากห้าแยกฉลองไปสู่หาดราไวย์ ตามทางหลวงหมายเลข 4024 เป็นเส้นทางที่สวยงามที่สุดสายหนึ่งของภูเก็ต หาดราไวย์เป็นหาดทรายขาวสวยงามเล่นน้ำได้ เพราะชายฝั่งต้น คลื่นลมไม่แรง มีที่พักและร้านอาหารทะเลบริการริมหาด และมีชาวเลอาศัยอยู่

แหลมพรหมเทพ เป็นจุดชมวิวที่สวยงามของภูเก็ต อยู่ห่างจากหาดราไวย์ ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นแหลมที่อยู่ตอนใต้สุดของเกาะภูเก็ต ชาวบ้านเรียกว่าแหลมเจ้า จากริมหน้าผามีแนวต้นตาลลาดลงสู่ปลายแหลมที่เป็นโขดหิน สามารถเดินไปจนถึงปลายแหลมได้ มองเห็นน้ำทะเลสีเขียวมรกต และสามารถเห็นเกาะแก้วอยู่ด้านหน้าแหลม ทางขวาจะเห็นแนวหาดทรายของหาดในหานและแหลมพรหมเทพนับเป็นสถานที่ชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามมากแห่งหนึ่ง นอกจากนั้นยังมี “ประภาคารกาญจนาภิเษก แหลมพรหมเทพ” สร้างขึ้นในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี มีขนาดความกว้างที่ฐาน 9 เมตร สูง 50 ฟุต และแสงไฟจากโคมไฟสามารถมองเห็นได้ไกลถึง 39 กิโลเมตร ภายในประภาคารมีการแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับการสร้างประภาคาร การรักษาเวลามาตรฐาน การคำนวณ และแสดงเวลาดวงอาทิตย์ขึ้นและตก บริเวณยอดของประภาคารยังเป็นจุดชมวิวอีกด้วย

เกาะแก้ว อยู่ห่างจากหาดราไวย์ ประมาณ 3 กิโลเมตร นั่งเรือจากหาดราไวย์ประมาณ 30 นาที มีหาดทรายและธรรมชาติได้น้ำสวยงามมาก บนเกาะมีรอยพระพุทธรูปจำลองประดิษฐานอยู่ด้วย

พิพิธภัณฑ์เปลือกหอยภูเก็ต ตั้งอยู่ใกล้กับหาดราไวย์ เป็นแหล่งรวบรวมเปลือกหอยหลากหลายชนิดและลวดลายจากทั่วทุกมุมโลก มีฟอสซิล เปลือกหอย อายุหลายร้อยล้านปี เปลือกหอยยักษ์น้ำหนักกว่า 250 กิโลกรัม ไข่มุกสีทองหนัก 140 กะรัต เปิดบริการให้เข้าชมทุกวัน เวลา 08.00-18.00 น.

หาดกะตะ อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต 17 กิโลเมตร ไปตามเส้นทางถนนเจ้าฟ้าถึงบริเวณห้าแยกฉลองเลี้ยวขวาไปตามถนนหมายเลข 4028 หาดกะตะแบ่งออกเป็น 2 หาดคือ หาดกะตะใหญ่กับหาดกะตะน้อย เป็นหาดที่เหมาะสมสำหรับการเล่นน้ำและใช้เป็นที่ฝึกดำน้ำ เนื่องจากมีแนวปะการังติดต่อกันไปจนถึงเกาะปูซึ่งอยู่ด้านหน้าหาดกะตะ บริเวณชายหาดมีบ้านพัก บริษัทนำเที่ยว ร้านค้าแหล่งบันเทิง ไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวด้วย

หาดกะรน อยู่ห่างจากหาดกะตะไปทางเหนือ มีเพียงเนินเขาเตี้ย ๆ คั่นอยู่เท่านั้น แต่ถ้าจะไปที่กลางหาดกะรนและหมู่บ้านกะรน มีถนนแยกจากหาดกะตะไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร อ่าวกะรนใหญ่กว่าอ่าวกะตะ มีชายหาดยาวเหยียด เหนือชายหาดเป็นเนินทรายสูงๆ ต่ำๆ มีสนทะเลต้นใหญ่ๆ และต้นตาลขึ้นเรียงรายอยู่โดยทั่วไป หาดทรายที่อ่าวกะรนขาวสะอาดและละเอียดมาก

ไดโนปาร์ค มินิกอล์ฟ ตั้งอยู่ข้างโรงแรมมารีน่า คอทเทจ หาดกะรน เป็นมินีกอล์ฟ ขนาด 18 หลุม ในบรรยากาศโลกล้านปี ซึ่งมีไดโนเสาร์และภูเขาไฟระเบิด ด้วยเทคนิคแสงสีเสียงน่าตื่นเต้น

หาดในหาน เป็นหาดที่อยู่ถัดจากแหลมพรหมเทพขึ้นไปทางทิศเหนือ อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 18 กิโลเมตร มีทางไปได้หลายทาง จะไปจากหาดราไวย์ โดยผ่านหรือไม่ผ่านแหลมพรหมเทพก็ได้ หรือถ้ามาจากห้าแยกฉลองไปทางหาดราไวย์ ประมาณ 3 กิโลเมตร จะมีทางแยกขวาไปบ้านไสยวน หนองหาน ประมาณ 4 กิโลเมตร ชายหาดในหานไม่ยาวนัก หาดทรายขาวสะอาด ด้านหลังของชายหาดเป็นบึง ชาวบ้านเรียกว่าหนองหาน ระหว่างทะเลและบึงมีเพียงหาดทรายของหาดในหานขวางกั้นอยู่เท่านั้น ในช่วงฤดูมรสุมระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม คลื่นจะแรงมาก ไม่ควรลงเล่นน้ำเพราะอาจเกิดอันตรายได้

อ่าวเสน เป็นอ่าวเล็กๆ ติดกับหาดในหานไปทางขวา ผ่านโรงแรมภูเก็ตบีชทคลับ มีชายหาดเล็กๆ ที่สงบเรียงรายไปด้วยโขดหินน้อยใหญ่ หาดทรายขาวสะอาด

จุดชมวิว จากหาดในหานไปหาดกะตะน้อยตามเส้นทางถนนรอบเกาะ จุดชมวิวจะอยู่ระหว่าง 2 หาดนี้ จากจุดนี้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเว้าอ่าวถึง 3 อ่าว คือ อ่าวกะตะน้อย อ่าวกะตะ และอ่าวกะรน ซึ่งเป็นทัศนียภาพที่สวยงามมาก

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ในสถาบันราชภัฏภูเก็ต ถนนเทพกษัตรี เป็นสถานที่จัดแสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมของภูเก็ต เกี่ยวกับบ้านเรือน วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ข้าวของเครื่องใช้ เมืองถลางยุคโบราณ นอกจากนั้นยังมีห้องสมุด ที่เก็บรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ ตั้งอยู่ที่ปลายแหลมพันวา มีพันธุ์ปลาน้ำจืดและน้ำเค็มกว่า 100 ชนิด และปลาที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ รวมทั้งปลาที่หาดูยาก

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอกะทู้

ศูนย์อนุรักษ์มรดกท้องถิ่นกะทู้ ตั้งอยู่ในโรงเรียนบ้านกะทู้ ห่างจากตัวเมือง 7 กิโลเมตร ไปตามถนนวิจิตรสงคราม ถึงสามแยกวัดเก็ตโฮ่ เลี้ยวขวาตรงไปยังชุมชนกะทู้ เป็นที่เก็บรวบรวมสินแร่ต่าง ๆ หินกาบเพชร หุ่นจำลอง การทำเหมืองแร่ในสมัยโบราณ อุปกรณ์การทำเหมืองแร่ และเครื่องใช้ต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชน

น้ำตกกะทู้ เป็นน้ำตกขนาดเล็กมีน้ำด้วยแมกไม้หนาแน่นพรณ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอกะทู้ 4 กิโลเมตร ทางเข้าน้ำตกอยู่ใกล้กับสนามกอล์ฟลิคปาล์ม บริเวณน้ำตกมีร้านอาหารอร่อยบริการ

หาดป่าตอง ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 15 กิโลเมตร ตามเส้นทางถนนวิจิตรสงคราม หรือ ทางหลวงหมายเลข 4020 ไป 9 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 4029 ไปอีก 6 กิโลเมตร เป็นอ่าวที่มีความโค้งมาก หาดทรายงดงามเป็นแนวยาว 9 กิโลเมตร น้ำทะเลใสสะอาด เหมาะแก่การเล่นน้ำ บริเวณหาดมีที่พัก บริษัทนำเที่ยว ศูนย์การค้า แหล่งบันเทิง บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบครัน

หาดกะหลิม ไปตามเส้นทางเดียวกับหาดป่าตอง แต่เมื่อถึงตัวหาดป่าตอง จะมีทางแยกให้เลี้ยวขวาก็จะถึงหาดกะหลิมเป็นหาดเล็กๆ มีโขดหินและแนวปะการังและมีสถานที่พักผ่อน

หาดกมลา อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต 26 กิโลเมตร จากอนุสาวรีย์ท้าวเทพกษัตรี ท้าวศรีสุนทร เลี้ยวซ้ายผ่านหาดสุรินทร์ แหลมสิงห์ ก็จะถึงหาดกมลาเป็นแนวหาดทรายยาวประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นหาดที่สงบเงียบ มีสถานที่พักผ่อนนักท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอกลาง

อนุสาวรีย์วีรสตรี อนุสาวรีย์ท้าวเทพกษัตรีและท้าวศรีสุนทร ตั้งอยู่ที่สี่แยกท่าเรือ ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต 12 กิโลเมตร เป็นอนุสาวรีย์ที่ชาวภูเก็ตร่วมกันสร้างขึ้น เมื่อปี 2509 เพื่อเชิดชูเกียรติวีรสตรีผู้กล้าหาญแห่งเมืองกลาง

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กลาง ตั้งอยู่บริเวณสี่แยกอนุสาวรีย์ท้าวเทพกษัตรี ท้าวศรีสุนทร ห่างจากอนุสาวรีย์ไปทางถนนสายป่าคลอก ประมาณ 200 เมตร ตัวอาคารได้รับการออกแบบให้มีรูปทรงเป็นบ้านท้องถิ่นของชาวภูเก็ต มี 2 หลัง อาคารหลังแรกจัดแสดงเรื่องก่อนประวัติศาสตร์ชายฝั่งทะเลตะวันตก สมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์เมื่ออารยธรรมอินเดียเผยแพร่เข้ามา ประวัติและวิธีการทำเหมืองแร่ดีบุก และสวนยางพารา ศิลปะพื้นบ้านและชาติพันธุ์วิทยาของกลุ่มชนที่อาศัยอยู่บริเวณคาบสมุทรมาลายู สำหรับอาคารหลังที่สองจัดแสดงฉากและเรื่องราวของศึกกลาง ซีวิตความเป็นอยู่และประเพณีที่น่าสนใจของชาวจีนในภูเก็ต และเรื่องราวความเป็นมาและถิ่นอาศัยของชาวเลในภูเก็ต

วัดพระทอง (วัดพระผุด) อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 21 กิโลเมตร ไปตามถนนเทพกษัตรีผ่านสี่แยกอำเภอกลาง ถึงที่ว่าการอำเภอกลางทางด้านขวาจะมีทางแยกเข้าวัดพระทอง วัดนี้มีพระพุทธรูปผุดขึ้นจากพื้นดินเพียงครึ่งองค์ เมื่อคราวศึกพระเจ้าปะดุง ยกพลมาตีเมืองกลาง พ.ศ. 2328 ทหารพม่าพยายามขุดพระผุดเพื่อนำกลับไปพม่า แต่ขุดลงไปคราวใดก็มีฝูงแตนไล่ต่อยจนต้องละความพยายาม ต่อมาชาวบ้านได้นำทองหุ้มพระพุทธรูปที่ผุดจากพื้นดินเพียงครึ่งองค์ ดังปรากฏอยู่จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของ “พิพิธภัณฑสถานวัดพระทอง” เป็นที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุข้าวของเครื่องใช้ของชาวภูเก็ต เช่น “จิ้งหรีด” เสื้อกันฝนชาวเหมืองแร่ดีบุก รองเท้าตีนตุ๊กของสตรีเชื้อสายจีนที่ต้องมัดเท้าให้เล็กตามค่านิยมของสังคมสมัยนั้น

วัดพระนางสร้าง อยู่ห่างจากตัวเมือง 20 กิโลเมตร ไปตามเส้นทางถนนเทพกษัตรี ถึงสี่แยกอำเภอกลาง ตั้งอยู่ทางด้านซ้ายเป็นวัดที่เก่าแก่ และเป็นแหล่งประวัติศาสตร์เมืองกลางที่สำคัญแห่งหนึ่ง เพราะเคยเป็นค่ายสู้รบกับพม่า เมื่อปี พ.ศ. 2328 นอกจากนี้ภายในอุโบสถเก่ายังเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปดีบุกที่เก่าแก่ 3 องค์ เรียกว่า “พระในพุง” หรือ “พระสามกษัตริย์” ซึ่งอยู่ในพระอุทรของพระพุทธรูปหล่อองค์ใหญ่อีกชั้นหนึ่ง

สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาพระแทว อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 20 กิโลเมตร จากตัวเมืองภูเก็ตไปอำเภอกลาง เมื่อถึงสี่แยกในเขตเมืองกลางซึ่งอยู่ห่างจากตัวภูเก็ต 18 กิโลเมตร แยกไปทางขวามืออีกประมาณ 2 กิโลเมตร ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานสัตว์ป่าเมื่อเดือนกรกฎาคม 2512 มีเนื้อที่ 13,925 ไร่ เป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ สามารถพบสัตว์ป่าหลายชนิด อาทิ หมูป่า ลิง หมี กระเจง และมีพันธุ์ไม้หายากคือ “ปาล์มหลังขาว” ที่นี่เป็นแห่งแรกที่พบ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้

น้ำตกโดนไทร อยู่ห่างจากตัวเมือง 22 กิโลเมตร ไปตามถนนเทพกษัตรีถึงสี่แยกอำเภอ ถลุงแล้วเลี้ยวขวาไป 3 กิโลเมตร ก็จะถึงบริเวณน้ำตกโดนไทร เป็นน้ำตกขนาดเล็ก น้ำจะไหลแรง ในช่วงฤดูฝน มีต้นไม้ใหญ่น้อยร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อน มีเส้นทางเดินเท้าเพื่อศึกษาธรรมชาติ 3 เส้นทาง ขอคำแนะนำได้จากเจ้าหน้าที่สถานี

น้ำตกบางแป อยู่ห่างจากน้ำตกโดนไทร 2 ชั่วโมง โดยเส้นทางเท้า แต่หากไปทางรถยนต์ไป จากตัวเมืองถึงอนุสาวรีย์ท้าวเทพกษัตรีท้าวศรีสุนทรแล้วเลี้ยวขวาไปทางตำบลปากคลอง 9 กิโลเมตร หรือนั่งรถสองแถวไม้ สายภูเก็ต-บางโรงมาลงที่ปากทาง น้ำตกบางแป เป็นน้ำตกขนาดเล็ก รอบๆ เป็นสวนรุกขชาติร่มรื่น มีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ น้ำตกบางแป-น้ำตกโดนไทร ระยะทาง 4 กิโลเมตร ตลอด เส้นทางมีป้ายสื่อความหมายให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวโดยไม่ต้องมีเจ้าหน้าที่นำทาง อนุญาตให้กาง เต็นท์พักผ่อนได้ แต่ต้องนำเต็นท์มาเอง นอกจากนั้นบริเวณน้ำตกบางแปยังมี “โครงการคืนชะนีสู่ป่า” ซึ่งเป็นโครงการเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของชะนีที่ถูกจับมาเลี้ยงให้พร้อมที่จะกลับคืนสู่ป่า

หาดสุรินทร์ อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 24 กิโลเมตร จากตัวเมืองภูเก็ตใช้ทางหลวง หมายเลข 402 เมื่อถึงอนุสาวรีย์วีรสตรีแล้วเลี้ยวซ้ายไปอีก 12 กิโลเมตร เป็นหาดที่อยู่ริมเชิงเขา บริเวณเหนือหาดมีต้นสนทะเลต้นใหญ่ๆ เรียงรายอยู่ และบริเวณเหนือหาดด้านขวามือเป็น สนามกอล์ฟ หาดสุรินทร์ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ เพราะมีลักษณะลาดชัน และในฤดูมรสุมจะมีคลื่นลม พัดมาก

แหลมสิงห์ จากหาดสุรินทร์ประมาณ 1 กิโลเมตร จะมีทางแยกซึ่งเป็นถนนส่วนบุคคลเข้าสู่ หาดแหลมสิงห์ อาจจะขออนุญาตผ่านถนนส่วนบุคคล หรือเดินเลี้ยวไปอีกทางหนึ่งซึ่งเป็นทางเดินไป ตามลาดเขาลงสู่ชายหาด หาดทรายแหลมสิงห์เป็นหาดเล็กๆ ทรายขาวสะอาด ทางซ้ายมือของหาด เป็นแหลมเล็กๆ ที่มีโขดหินสวยงาม เรียกว่า แหลมสิงห์

อ่าวบางเทา อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 24 กิโลเมตร ตามถนนเทพกษัตรีไป ทางเหนือสู่อนุสาวรีย์ท้าวเทพกษัตรีท้าวศรีสุนทร จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าสู่ถนนศรีสุนทรไปอีก 12 กิโลเมตร จนถึงหาดสุรินทร์แล้วเลี้ยวขวาไปอีก 2 กิโลเมตร ถึงอ่าวบางเทา มีหาดทรายทอดยาวเหมาะ สำหรับการเล่นน้ำและกีฬาทางน้ำต่างๆ

อุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2524 อยู่ห่างจากตัวเมือง 30 กิโลเมตร ตามเส้นทางถนนเทพกษัตรี ผ่านสี่แยกอำเภอ ถลุง ตรงไปเมื่อถึงหลักกิโลเมตร 21-22 จะมีทางแยกด้านซ้ายเข้าไป 10 กิโลเมตร หรือจะไปทางแยก เข้าสนามบินเลี้ยวซ้าย 2 กิโลเมตร ครอบคลุมเนื้อที่ 56,250 ไร่ เป็นหาดทรายที่มีความยาวต่อเนื่องกัน ถึง 13 กิโลเมตร โดยเริ่มจาก

หาดในทอน ใช้เส้นทางไปอุทยานฯ เลี้ยวซ้ายที่หลักกิโลเมตร 21-22 เมื่อถึงทางแยกเข้าบ้านสาธุ เลี้ยวซ้ายไปประมาณ 3 กิโลเมตร หาดในทอน เป็นเว้าอ่าวที่งามแปลกตาทอดโค้งจากตัวเกาะเป็นที่กำบังคลื่นลมได้ดี และเป็นหาดที่เงียบสงบ เหมาะสำหรับการเล่นน้ำ

หาดในยาง เป็นที่ตั้งที่ทำการอุทยานฯ เป็นหาดที่มีสวนสนร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อนและเล่นน้ำ นอกจากนี้ยังมีแนวปะการังขนาดใหญ่เป็นที่อาศัยของสัตว์ทะเลนานาชนิด โดยเฉพาะเต่าทะเลที่จะขึ้นมาวางไข่บนหาด ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ แต่ปัจจุบันเต่าทะเลมีจำนวนลดลงมากจนแทบจะไม่เห็นเต่าขึ้นมาวางไข่อีกเลย

หาดไม้ขาว หรือหาดสนามบิน ไปตามเส้นทางถนนเทพกษัตรีผ่านทางแยกเข้าสนามบินตรงไปทางสะพานสารสินจะมีทางแยกด้านซ้ายมือ มีป้ายบอกทางเข้าหาดไม้ขาว เลี้ยวซ้ายไป 3.5 กิโลเมตร ก็จะถึงหาดไม้ขาว ซึ่งเป็นหาดที่มีจักจั่นทะเลและเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่เช่นเดียวกับหาดในยาง

หาดทรายแก้ว เป็นหาดทรายขาวทอดยาวขนานกับทิวต้นสนอยู่ถัดจากหาดไม้ขาวไปจนถึงสะพานสารสิน นับเป็นหาดที่อยู่เหนือสุดของเกาะภูเก็ต

ภูเก็ตแฟนตาซี ตั้งอยู่บริเวณหาดกมลา เป็นแหล่งบันเทิงยามราตรี ที่มีการนำเสนอศิลปวัฒนธรรมไทยด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง ภายในบริเวณมีร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกและหัตถกรรมไทยต่างๆ ห้องเกมส์ แต่ละอาคารจะได้รับการออกแบบเป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ ลักษณะต่างๆ โดยดึงเอาจุดเด่นของแต่ละภาคมาใช้ และตกแต่งโดยใช้แสงสีต่าง ๆ ดุตระการตา สิ่งที่ไม่ควรพลาดชมคือ การแสดงจินตมายา ในวังไอยรา เป็นการนำเอกลักษณ์ของไทยทั้งด้านวรรณคดี วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม มาผสมผสาน และนำเสนอผ่านตัวเอกคือเจ้าชายกมลา และช้างคู่บารมีไอยรา โดยใช้เทคนิคพิเศษเข้ามาช่วย ค้นการแสดงด้วยบัลเล่ต์กลางเวหา มายากลนำเสนอโดยนักแสดงที่แสดงเป็นอินจันแผ่นดินสยามคู่แรกของโลก

เทศกาลและงานประเพณี

1. งานท้าวเทพกษัตรี-ท้าวศรีสุนทร ตรงกับวันที่ 13 มีนาคมของทุกปี มีการจัดงานเฉลิมฉลอง มีกิจกรรมต่างๆ มากมาย เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่สองวีรสตรีสามารถปกป้องเมืองถลางให้รอดพ้นจากข้าศึกพม่าและศัตรูในวีรกรรมของท่าน
2. งานประเพณีปล่อยเต่า ตรงกับวันที่ 13 เมษายน หรือวันสงกรานต์ของทุกปี กรมประมงได้กำหนดให้เป็นวันประมงแห่งชาติ มีประเพณีปล่อยลูกเต่าลงทะเลโดยจะจัดงานในบริเวณหาดต่างๆ ในภูเก็ต
3. เทศกาลอาหารทะเล จัดขึ้นประมาณเดือนพฤษภาคมของทุกปี มีวัตถุประสงค์ที่จะเผยแพร่อาหารทะเลที่มีชื่อเสียงของจังหวัดภูเก็ต ชักชวนให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวภูเก็ตใน

ฤดูฝน กิจกรรมของงานมีการประกวดขบวนแห่ทรัพยากรท่องเที่ยวทางทะเล การออกร้านจำหน่ายอาหารทะเล การสาธิตอาหารประจำภาค การแสดงศิลปวัฒนธรรมของภาคต่างๆ

4. งานประเพณีลอยเรือชาวเล จะมีพิธีในกลางเดือน 6 และ 11 ของทุกปี โดยกลุ่มชาวเลที่หาดราไวย์และบ้านสะปำจะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น 13 ค่ำ และกลุ่มชาวเลที่แหลมหลา (ทางตอนเหนือของเกาะภูเก็ต) จะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น 15 ค่ำ ซึ่งถือเป็นพิธีสะเดาะเคราะห์ของชาวเลคล้ายกับพิธีลอยกระทงของไทย มีการสร้างเรือจากไม้ระกำ ตัดผมตัดเล็บ และทำตุ๊กตาไม้แทนคน ใส่ลงไปในเรือ แล้วนำไปลอยเพื่อนำเอาความทุกข์โศก เคราะห์ร้ายต่างๆ ออกไปกับทะเล แล้วมีการร่ายรำรอบเรือหรือที่เรียกว่า “รำรองเง็ง” นั้นเอง

5. งานผ้อตอ เป็นงานประเพณีของชาวภูเก็ตที่มีเชื้อสายจีน จะมีพิธีในช่วงเดือน 7 ของจีนหรือเดือน 9 ของไทย โดยมีพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษและวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ด้วยเครื่องบวงสรวง เป็นขนบชนิดหนึ่งทำด้วยแบ่งเป็นรูปเต่าขนาดใหญ่บ้างเล็กบ้างทาสีแดง ซึ่งคนจีนเชื่อว่าเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน ดังนั้นการไหว้เต่าจึงเป็นการต่ออายุให้ตนเอง และถือเป็นกุศลที่ยิ่งใหญ่

6. เทศกาลกินผัก กำหนดจัดในวันขึ้น 1-9 ค่ำ เดือน 9 ของจีน จะอยู่ในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคมของทุกปี ระหว่างถือศีลกินผัก ชาวบ้านจะไปรับอาหารจากศาลเจ้า มีพิธีกรรมตามความเชื่อ เช่น ลุยไฟ ไต่บันไดมิด ฯลฯ มีการแห่เจ้าไปตามถนนต่างๆ โดยชาวบ้านสองฝั่งถนนจะจุดประทัดเสียงอึกทักไปตลอดสาย ประเพณีกินเจนี้ถือว่าการอุทิศความดีให้กับพระและเทวดาฟ้าดินเพื่อให้พระคุ้มครองชาวภูเก็ตและเกาะภูเก็ตตลอดไป

7. เทศกาลเปิดฤดูกาลท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ต ตรงกับวันที่ 1 พฤศจิกายน โดยเริ่มจัดงานครั้งแรกเมื่อปี 2528 ณ หาดป่าตอง เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เวียนมาถึงอีกครั้ง และเป็นการส่งเสริมความสามัคคีระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจสาขาต่างๆ หน่วยงานราชการและประชาชน ในงานมีกิจกรรมต่างๆ มากมาย อาทิ พิธีตัดกบตรในตอนเช้า การแข่งขันกีฬาทางน้ำ การประกวดสาวงามจากนักท่องเที่ยวชาติต่างๆ เป็นต้น

8. งานแข่งขันเรือใบชิงถ้วยพระราชทาน เริ่มมีขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2530 โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 5 รอบ และหลังจากนั้นจึงถือกำหนดจัดงานขึ้นในช่วงวันเฉลิมฯ 5 ธันวาคมของทุกปี โดยมีเรือใบจากนานาชาติทั่วโลกเข้าร่วมการแข่งขันบริเวณหาดในหาน เพื่อชิงถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

9. ลากูน่าภูเก็ตไตรกีฬา เป็นการแข่งขันกีฬา 3 ประเภทต่อเนื่องกัน คือ ว่ายน้ำ ขี่จักรยาน และวิ่ง บริเวณลากูน่าภูเก็ต หาดบางเทา มีผู้เข้าแข่งขันจากทั่วโลก การแข่งขันจะจัดขึ้นในช่วงปลายปีของทุกปี

อาหารพื้นเมือง

ภูเก็ตมีอาหารพื้นเมืองทั้งคาวหวานมากมายหลายชนิด มีรูปแบบวิธีการปรุงและรสชาติที่มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาดที่จะลองชิมตัวรับดั้งเดิม ได้แก่

ขนมจีนภูเก็ต นิยมรับประทานเป็นอาหารเช้า มีน้ำแกงให้เลือกหลายประเภท เช่น น้ำซุบ น้ำยา แกงไตปลา โดยรับประทานกับผักนานาชนิดพร้อมทั้งไข่ต้ม ปาท่องโก๋ และหอมหมก

เต้าฮ้อ หรือขนมเปียะภูเก็ต ที่นิยมคือไส้ถั่วใส่ไข่เค็ม มีจำหน่ายตามร้านขายของฝากของภูเก็ต

น้ำซุบภูเก็ต เป็นน้ำพริกที่ทำจากกะปิแบบใส ๆ มีส่วนผสมคือกุ้งสด หัวหอม พริก และมะนาว รับประทานกับข้าวหรือขนมจีน

น้ำพริกกุ้งเสียบ เป็นน้ำพริกแห้งตำกับกุ้งเสียบ รับประทานคู่กับผักสดต่างๆ

เม็ดมะม่วงหิมพานต์ ต้นมะม่วงหิมพานต์เป็นต้นไม้พื้นเมืองที่นิยมปลูกกันมากในภูเก็ต สามารถหาซื้อเป็นของฝากทั้งในรูปอบแห้ง ทอด ฉาบ และอื่นๆ

ยี่หุบฉ่าย เป็นปลาหมึกฝานบางๆ ผัดกับหมูแดงในน้ำมัน โรยด้วยผักบุ้งหั่นฝอยราดด้วยเลือดแบบเย็นตาไฟแต่แห้ง และโรยด้วยหมึกกรอบอีกชั้นหนึ่งรสชาติจัด

โละปะ เป็นเครื่องในหมูปรุงกับเครื่องพะโล้นำมาทอดรับประทานกับเต้าหู้ทอดราดน้ำจิ้ม

สับปะรดภูเก็ต เป็นสับปะรดพันธุ์พื้นเมืองที่มีรสชาติหวานกรอบ อร่อย หาซื้อได้ที่ตลาดสดทั่วไป

หมี่สั่ว เป็นอาหารเช้าของชาวภูเก็ต จะขายพร้อมกับข้าวต้ม หรือโจ๊ก

หมี่หุ่นปาฉ่าง เป็นเส้นหมี่แห้งรับประทานกับน้ำต้มกระดูก หรับประทานได้ที่ซอยสุขุมวิท

หมี่ฮกเกี้ยน เป็นเส้นหมี่เหลืองผัดซีอิ๊ว หรับประทานได้ที่บริเวณวงเวียนสุรินทร์

โอเต้า ลักษณะคล้ายกับหอยทอดภาคกลาง ใช้หอยนางรมผัดกับแป้ง เผือก และไข่

โอ๊ะเอ๋ว เป็นของหวานคล้ายวุ้นน้ำเชื่อมใส่น้ำแข็ง ทำมาจากกล้วยน้ำว้าผสมกับเมล็ดโอ๊ะเอ๋ว (คล้ายเม็ดแมงลัก) นำมาแช่น้ำแล้วนำเมือกมาทำวุ้น รับประทานกับน้ำเชื่อมและน้ำแข็งรสชาติหอมชื่นใจ สามารถหาซื้อรับประทานได้ที่ซอยสุขุมวิท

สินค้าที่ระลึก

นอกจากอาหารพื้นเมืองแล้ว ภูเก็ตยังมีสินค้าที่ระลึกอื่นๆ อีก อาทิ ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ไข่มุก เครื่องดีบุก เครื่องเงิน เครื่องหอย ผ้าบาติก เป็นต้น ซึ่งจะมีแหล่งร้านขายสินค้าที่ระลึกในตัวเมือง บริเวณถนนรัชฎา ถนนพังงา ถนนมนตรี ถนนเจ้าฟ้า เป็นต้น หรือบริเวณหาดต่างๆ อาทิ หาดราไวย์ แหลมพรหมเทพ หาดกะตะ หาดกะรน หาดป่าตอง หาดสุรินทร์ เป็นต้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ เขต 4. 2548: ออนไลน์)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

ทุง และ ฟลาวเวอร์ (ทูลีพร ไกรเวียง. 2531: 48-49 ; อ้างอิงจาก Tung and Flower. 1978) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยวสวนสาธารณะของป่าในเมืองคุก (Cook Country Forest Preserve District) ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยสอบถามนักท่องเที่ยว จำนวน 630 คน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของความพึงพอใจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาและป้องกันผลกระทบอันเกิดจากการท่องเที่ยว ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ พบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจต่อพื้นที่และลักษณะของป่าไม้ตามธรรมชาติเป็นอันดับหนึ่ง ร้อยละ 80 สถานะภาพโดยทั่วไปตามธรรมชาติเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 65 สำหรับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่พัก และการบริการอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็น 50, 55 และ 53 ตามลำดับ

โบธา (Botha. 1981: 783-784) ได้ทำการศึกษาในเรื่อง การบริหารงานอุทยานและ นันทนาการสำหรับชุมชนในแอฟริกาใต้ โดยสอบถามนักท่องเที่ยวในวนอุทยานในแอฟริกาใต้ โดยสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน พบว่า การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาในด้านของงบประมาณมีจำกัดในแต่ละอุทยาน และถ้าอุทยานใดมีงบประมาณน้อยก็จะส่งผลให้อุทยานแห่งนั้นมีคุณภาพต่ำไปด้วย ดังนั้นการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวควรมีมาตรการในการแก้ไขตามความเหมาะสม เช่น การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้พอเหมาะกับปริมาณของสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ การเพิ่มค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงดูแลรักษาสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการลงทุนของเอกชน เป็นต้น

เฮนดี้ และคณะ (Hendee et al. 1984: 60-64) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยว จำนวน 140 คน ที่ไปท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าแถบตะวันตกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา 3 แห่ง โดยการสอบถามและสัมภาษณ์ พบว่า นักท่องเที่ยว ร้อยละ 40 เห็นด้วยกับการจ่ายค่าธรรมเนียมในการเข้าไปท่องเที่ยวป่า เพื่อจะได้มีเงินไปใช้ในการพัฒนา เพื่อการบริการ บำรุงรักษา แต่ในเรื่องการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว และการส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาลงทุนเพื่อพัฒนา มีความเห็นด้วยน้อย มีประมาณร้อยละ 10 เท่านั้น และเห็นด้วยกับการลดผลกระทบในพื้นที่ โดยกระจายกลุ่มนักท่องเที่ยวมากกว่า

ลาสคูเรน (Lascurain. 1998:111-112) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณอ่าวร็อค เมืองซินิย์ ประเทศออสเตรเลีย การศึกษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 240 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีผล คือ ความรู้เชิงอนุรักษ์ การได้และการให้คุณค่าต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม มีผลต่อความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เจดริซแซ็ค และคณะ (Jedrzeiczak et al. 2004: online) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเชื่อมโยงความหลากหลายทางชีวภาพและนักท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาหาดทรายอย่างยั่งยืน โดยทำการศึกษานักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดแถบทะเลบอลติกและทะเลโหรเนเนียน ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาหาดทรายของหาดทรายเดียวที่มองเห็นได้ชัดเจน คือ สิ่งมีชีวิตและสภาพภูมิศาสตร์มีความหลากหลาย แต่มีนักท่องเที่ยวเพียงส่วนน้อยที่ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว ส่วนนักท่องเที่ยวร้อยละ 80 ไม่สนใจเรื่องดังกล่าว ส่วนนักท่องเที่ยวร้อยละ 90 ที่เลือกพักอยู่ในระยะที่ไม่เกิน 200 เมตร จากลานจอดรถให้ความสำคัญกับความปลอดภัย โดยไม่ได้สนใจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของหาดทรายมากนัก ผลการศึกษาดังกล่าวทำให้ทราบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่สนใจความยั่งยืนของชายหาดมากนัก และไม่ได้ให้ความสำคัญกับความหลากหลายทางชีวภาพแต่อย่างใด หากต้องการเพียงแค่ได้สัมผัสกับหาดทรายยาว มีนกกและเกลียวคลื่น โดยไม่ถูกรบกวนจากผู้ใดเท่านั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวไม่ได้ใส่ใจหรือเห็นความสำคัญของการร่วมพัฒนาชายหาดให้มีความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความยั่งยืนของชายหาดในระยะยาว

กระทรวงการท่องเที่ยว สาธารณรัฐมัลดีฟส์ (Ministry of Tourism, Republic of Maldives. 2004: online) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวประจำปี 2004 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวที่มัลดีฟส์ และศึกษาแบบแผนการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ซึ่งผลการสำรวจพบว่า นักท่องเที่ยวเลือกมัลดีฟส์เป็นจุดหมายปลายทางโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อท่องเที่ยวทางทะเลเป็นหลัก ทั้งนี้ร้อยละ 30 ของกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์นี้เป็นกลุ่มที่มีจุดหมายเพื่อการฮันนีมูน นอกเหนือจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล สปา และกิจกรรมเพื่อสุขภาพเป็นปัจจัยที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวที่กำลังได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจในปี 1999 ส่วนผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการของธุรกิจท่องเที่ยวพบว่า การให้บริการของสนามบินอยู่ในระดับดี มีความพึงพอใจในระดับมากต่อบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในเมือง Malé ซึ่งเป็นเมืองหลวงของมัลดีฟส์ และมีความเห็นว่า บริการที่ได้รับมีความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเงินที่เสียไป โดยร้อยละ 95 จะแนะนำให้คนรู้จักเดินทางมาเที่ยวมัลดีฟส์

งานวิจัยในประเทศ

เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2538: บทสรุปผู้บริหาร) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “แบบแผนและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวไทย” พบว่า สถิตินักท่องเที่ยวชาว

ไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยจำนวนนักท่องเที่ยวเพศหญิงเริ่มมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้จำนวนของนักท่องเที่ยวแต่ละเพศจะแปรไปตามประเภทของสถานที่ท่องเที่ยว โดยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวกลางคืนจะมีนักท่องเที่ยวเพศชายมากกว่า ในทางกลับกันหากเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติสวยงาม หรือแหล่งเชิงวัฒนธรรม หรือแหล่งช้อปปิ้งจะพบนักท่องเที่ยวเพศหญิงมากกว่า สำหรับช่วงอายุที่นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด คือ อายุระหว่าง 25-34 ปี โดยมีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ 5,001-10,000 บาท โดยกลุ่มข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นกลุ่มที่มีความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด ทั้งนี้ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีจุดหมายเพื่อการท่องเที่ยว หรือการพักผ่อนเป็นหลัก รองลงมาได้แก่ การเดินทางโดยมีจุดหมายเพื่อการเยี่ยมญาติมิตร เพื่อติดต่อราชการ เพื่อประกอบธุรกิจ ตามลำดับ จากการศึกษาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมของนักท่องเที่ยวชาวไทยมากที่สุด คือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ โดยรูปแบบของสถานพักผ่อนที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมพักผ่อน ได้แก่ โรงแรมหรือบังกะโล และพักตามบ้านญาติมิตร โดยจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี สงขลา และภูเก็ต เป็นจังหวัดที่ได้รับความนิยมสูงสุด

สลักฤทัย เดียวตระกูล (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษานักท่องเที่ยวเมืองพัทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของหาดพัทยา ศึกษาถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเมืองพัทยาและศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกำหนดระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณหาดเมืองพัทยา ส่วนสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความสะอาดของหาดทราย ความสะอาดของน้ำทะเล ความสะอาดของที่จอดรถ ความสะอาดของห้องน้ำและห้องอาบน้ำจัด ปริมาณถังขยะ จำนวนป้ายสื่อความหมาย และการปลูกสร้างอาคารเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีความพึงพอใจในเรื่องความกว้างของชายหาดและความเหมาะสมของแสงแดด สิ่งไม่พึงพอใจในเรื่องความขรุขระเอียงคดของทราย ความสะอาดของชายหาด ความสะอาดของน้ำทะเล และความตื้น-ลึกของน้ำทะเล ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจในเรื่องดังกล่าวมาก ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่อายุมาก ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่มี อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ที่อยู่อาศัย และประสบการณ์การท่องเที่ยวชายทะเล ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมบริเวณหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน

จิราพร กองทอง (2540: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ พบว่าสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไป

มากที่สุดคือ สินค้าราคาถูก กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไปเที่ยวด่านช่องจอมเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวพึงพอใจในความเป็นมิตรไมตรีของบุคคลในท้องถิ่น ที่จอดรถเพียงพอ ห้องน้ำสะอาดพอใช้ ความซื่อสัตย์ในการคิดราคาอาหารและเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวส่วนมากเห็นว่ามีความปลอดภัย เมื่อไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม

วิไลภรณ์ ชันดีสิทธิ์ (2540: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง “ทฤษฎีของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต บ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า เกษตรกรมีทฤษฎีเห็นด้วยกับแนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ, การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม, การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ของชุมชน, การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ในการศึกษา และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเห็นสมควรที่เกษตรกรควรได้รับการฝึกอบรมความรู้และทักษะในการผลิตของที่ระลึกอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน และเห็นควรที่จะตั้งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนประเพณีของท้องถิ่นอันเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว อันเป็นหนทางนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของเกษตรกรเองในแง่ของการมีรายได้เสริมนอกเหนือจากอาชีพหลัก สำหรับปัญหาที่เกษตรกรเห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ การขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องจากภาครัฐและผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เกษตรกรประสงค์ให้มีการพัฒนาในส่วนของสาธารณูปโภคด้านการคมนาคม, การประชาสัมพันธ์ การจัดการผลประโยชน์ของชุมชน และการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

รุ่งทิพ ว่องปฏิการ (2541: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง “ความเป็นจริงกับภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรมีต่อภูเก็ต” ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งสารที่แตกต่างกันมีภาพลักษณ์ต่อภูเก็ตก่อนการเดินทางเยือนแตกต่างกัน โดยภาพลักษณ์ที่มีต่อภูเก็ตจะแปรไปในทิศทางเดียวกับภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวมีต่อประเทศไทยและกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้การเดินทางมาเยือนภูเก็ตซ้ำหลายครั้งไม่พบว่าเป็นการสร้างให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อภูเก็ตมากขึ้นเสมอไป เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลแห่งอื่น เช่น ในประเทศออสเตรเลีย จะก่อให้เกิดการเปรียบเทียบซึ่งพบว่า ภาพลักษณ์ของภูเก็ตจะต่ำกว่าแหล่งท่องเที่ยวของประเทศอื่น เมื่อทำการศึกษาวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาภูเก็ตจำแนกตามเพศพบว่า มีความเชื่อมโยงกับกิจกรรมทางเพศ ข้อค้นพบดังกล่าวเป็นสัญญาณอันตรายที่ผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของภูเก็ตพึงให้ความสำคัญและเร่งแก้ไขภาพลักษณ์ดังกล่าวเป็นการด่วน เนื่องจากส่งผลกระทบต่อส่วนแบ่งการตลาดแม้ว่าโดยรวมนักท่องเที่ยวจะมีภาพลักษณ์ที่ดีต่อภูเก็ตก็ตาม

วิภา วัฒนพงศ์ชาติ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาถึงสภาพแวดล้อมบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาจังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน การจัดการธุรกิจ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัด โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาจังหวัดเพชรบุรี และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ จะเดินทางมาจังหวัดเพชรบุรีในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยเดินทางมากับครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน เพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อนแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางไป ได้แก่ หาดชะอำ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เขารัง หาดเจ้าสำราญ และนิยมค้างคืนตามโรงแรม บ้านเพื่อนหรือญาติ บังกะโล รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะพิจารณาให้ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยด้านที่ตั้งและระยะทาง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากต่อการตัดสินใจเดินทางมาจังหวัดเพชรบุรีและพิจารณาให้ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลปานกลางต่อการตัดสินใจเดินทางมาจังหวัดเพชรบุรี สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับสิ่งกระตุ้นทางการตลาดนั้น พบว่า อายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ และภูมิฐานะ มีความสัมพันธ์กับสิ่งกระตุ้นทางการตลาด

บรรจบพร สุนทรรัตนกุล (2543: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในจังหวัดกาญจนบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศเชิงกายภาพ, ปัจจัยด้านบรรยากาศเชิงจิตใจ และปัจจัยด้านส่วนประสมการตลาด เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี โดยความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัดเป็นปัจจัยด้านบรรยากาศเชิงกายภาพที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีแพพักเป็นปัจจัยด้านบรรยากาศเชิงกายภาพที่นักท่องเที่ยวนิยมใช้บริการมากที่สุด โดยมีสะพานข้ามแม่น้ำแควเป็นปัจจัยด้านบรรยากาศเชิงจิตใจที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด โดยปัจจัยด้านความสะดวกสบายของแหล่งท่องเที่ยวและประสบการณ์จากการเดินทางท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ทั้งนี้ผลการศึกษาไม่พบว่า คุณลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้มีผลต่อการมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุพรรณนา หัสภาค (2545: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศให้มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่” โดยทำการศึกษปัจจัย 6 ประการ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านศิลปวัฒนธรรม ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปัจจัยด้านการบริการและอภัยาศัย

ไมตรีของชาวเชียงใหม่ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย และปัจจัยอื่นๆ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ดึงดูดใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่มากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านศิลปหัตถกรรม รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปัจจัยด้านการบริการและอรรถาศัยไมตรีของชาวเชียงใหม่ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย และปัจจัยอื่นๆ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวทุกเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้ ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการบริการและอรรถาศัยไมตรีทั้งสิ้น โดยไม่พบว่า มีกลุ่มใดให้ความสำคัญในปัจจัยดังกล่าวมากนักน้อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ คือ ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และปัญหาผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวไม่มีคุณภาพ

พัชรภา ลามลือชัย (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยว ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตลาดน้ำท่าคา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวเพศหญิงมาเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก และตลาดน้ำท่าคา มากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 15-24 ปี สถานภาพโสด การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา หรือปวช. อาชีพเป็นพนักงานเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 6,500 บาท ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก และตลาดน้ำท่าคา มีความคล้ายคลึงกัน โดยพบว่าส่วนใหญ่ต้องการพักผ่อน เป็นแรงจูงใจในการท่องเที่ยว มีโอกาสท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ นักท่องเที่ยวจะร่วมเดินทางกับครอบครัวมากที่สุด โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลข่าวสารของตลาดน้ำดำเนินสะดวกมากกว่า ตลาดน้ำท่าคา และแหล่งข้อมูลข่าวสารที่นักท่องเที่ยวได้รับมากที่สุด คือ โทรทัศน์ นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก และตลาดน้ำท่าคาอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการทรัพยากร พบว่านักท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก ให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นมากที่สุด ส่วนตลาดน้ำท่าคาให้ความสำคัญกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนตลาดน้ำมากที่สุด และด้านการจัดการบริการทางการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวกและตลาดน้ำท่าคาให้ความสำคัญในประเด็นเดียวกัน คือ ผู้ขายควรมีอรรถาศัยไมตรีที่ดีและไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว การทดสอบสมมติฐานระดับความพึงพอใจและปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า

1. ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวกและตลาดน้ำท่าคาแตกต่างกัน โดยระดับความพึงพอใจต่อการจัดนักท่องเที่ยวตลาดน้ำท่าคา มากกว่า ระดับความพึงพอใจต่อการจัดนักท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก และให้ความสำคัญกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในตลาดน้ำมากที่สุด

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระดับการศึกษา, อาชีพ, พาหนะที่ใช้ในการเดินทางที่แตกต่างกัน ส่วนการรับรู้ข่าวสารจากนิตยสาร/วารสาร บุคคลในครอบครัว เพื่อน/เพื่อนบ้าน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวตลาดน้ำท่าคา ได้แก่ อายุ ที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้มีอายุน้อยจะมีความพึงพอใจมากกว่าผู้มีอายุมาก การรับรู้ข่าวสารจากเพื่อน/เพื่อนบ้าน และ ความคาดหวังต่อการจัดนักท่องเที่ยวตลาดน้ำท่าคามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความพึงพอใจ

วรวิทย์ สุวรรณภักดี (2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง จำนวน 384 คน ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-45 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป เดินทางไปท่องเที่ยวแบบเข้าไปเย็นกลับ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป ด้านบุคลากร ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งโดยรวมและจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และลักษณะการมาท่องเที่ยว มีความคิดเห็น เห็นด้วย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านบริหารจัดการ โดยทั่วไปมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

จากเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในต่างประเทศและในประเทศ สรุปได้ว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวมีความต้องการจะสัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นธรรมชาติ มีประเพณี วัฒนธรรมตลอดจนมีความเป็นเอกลักษณ์ และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของค่าใช้จ่าย ความสะดวกสบาย ความปลอดภัย และความสวยงามของสถานที่ ดังนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวได้กลับมาเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตอีกครั้งหนึ่ง และเพื่อพัฒนาศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวให้สามารถรองรับกับการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับวิธีการดำเนินการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต จากสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รวบรวมไว้ ในปี พ.ศ.2547 จำนวน 1,295,653 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2548: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบขนาดของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970: 608) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ และระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน จากจำนวนประชากร 1,295,653 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประยุกต์เป็นลักษณะข้อคำถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ และรายได้ โดยเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของจังหวัดภูเก็ต จำนวน 15 ข้อ ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป จำนวน 6 ข้อ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จำนวน 7 ข้อ และด้านบุคลากร จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ โดยเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า(Rating Scales) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

ซึ่งในการวิจัยนี้กำหนดความกว้างของอันตรภาคชั้นในการแปลความหมาย 5 ระดับ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2537: 52)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1.00-1.81	มีความคิดเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด
1.81-2.60	มีความคิดเห็นด้วยในระดับน้อย
2.61-3.40	มีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง
3.41-4.20	มีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก
4.21-5.00	มีความคิดเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามและขอบข่ายของความคิดเห็นต่อการเลือกเดินทางท่องเที่ยว จากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ ในการสร้างแบบสอบถามเป็นรายชื่อให้ครอบคลุมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของจังหวัดภูเก็ต ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และด้านบุคลากร
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข พร้อมกับขอคำแนะนำเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการทำแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วไปปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจแก้ไขสำนวน ภาษา ความครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนรับข้อเสนอแนะต่างๆ

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงเนื้อหาและภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปดำเนินการทำ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อให้แน่ใจว่ากลุ่มตัวอย่างมีเข้าใจใน การตอบแบบสอบถามอย่างชัดเจน และเพื่อทราบข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ช่วยพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องตามวัตถุประสงค์และเนื้อหา ก่อนนำมาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ

2. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทำการทดสอบเก็บข้อมูลกับนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ จำนวน 40 คน แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach) โดยค่าอัลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ทั้งนี้ตามหลักสถิติ กำหนดให้ค่าที่ได้ต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 จึงถือว่าเป็นแบบสอบถามที่ความเชื่อมั่นเพียงพอ (ศิริชัย พงษ์-วิชัย, 2544: 127) ซึ่งในการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพบว่า มีระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อนำไปขอความร่วมมือในการแจกและเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทย จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงาน ภาคใต้ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ณ จังหวัดภูเก็ต จำนวน 384 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้มาจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาจะทำการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วน นำแบบสอบถามเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์มาบันทึกรหัส (Code)

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มากระทำโดยการแจกแจง ความถี่(Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์หา ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ดังนี้

1. ทำการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient .1970-1961)
2. ทำการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) คำนวณหาร้อยละ (Percentage)
3. ทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ รายได้ และ อาชีพ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต” ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในภาพรวม
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนก

ตามคุณลักษณะกลุ่มตัวอย่าง

ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต” ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 ชุด ซึ่งรายละเอียดของผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปของความเรียง ปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยวชาย		นักท่องเที่ยวหญิง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	210	54.7	0	0.0
หญิง	0	0.0	174	45.3
รวม	210	54.7	174	45.3

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยวชาย		นักท่องเที่ยวหญิง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ				
25-30 ปี	56	14.6	64	16.7
31-45 ปี	123	32.0	70	18.2
46 ปี ขึ้นไป	31	8.1	40	10.4
รวม	210	54.7	174	45.3
3. รายได้				
ต่ำกว่า 25,000 บาท	97	25.3	79	20.6
25,001-40,000 บาท	79	20.5	74	19.2
40,001 บาท ขึ้นไป	34	8.9	21	5.5
รวม	210	54.7	174	45.3
4. อาชีพ				
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	39	10.2	39	10.2
พนักงานบริษัทเอกชน	41	10.7	37	9.5
ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว	65	16.9	48	12.5
เกษตรกรรวม	17	4.4	16	4.2
รับจ้างทั่วไป	48	12.5	34	8.9
รวม	210	54.7	174	45.3

จากตาราง 1 แสดงว่า ผลการศึกษาในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 384 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักท่องเที่ยวชาย จำนวนทั้งสิ้น 210 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 และนักท่องเที่ยวหญิง จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 เมื่อจำแนกนักท่องเที่ยวตามระดับอายุ รายได้ และอาชีพ ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ในการแบ่งช่วงอายุออกเป็น 3 ระดับ พบว่า มีนักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 และนักท่องเที่ยวหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 ในขณะที่มีนักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 50.2 ซึ่งนักท่องเที่ยวในระดับอายุนี้นับว่าเป็นนักท่องเที่ยวชาย

มากถึง 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 โดยมีนักท่องเที่ยวหญิงเพียง 70 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 46 ปี ขึ้นไป พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชายและหญิงในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ 31 และ 40 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 8.1 และ 10.4 ตามลำดับ

สำหรับการแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวตามระดับรายได้เฉลี่ยส่วนตัวต่อเดือนพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 25,000 บาท โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 176 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 และนักท่องเที่ยวหญิง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 25,001-40,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 และ นักท่องเที่ยวหญิง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 ทั้งนี้มีนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 40,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และนักท่องเที่ยวหญิง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5

เมื่อจำแนกนักท่องเที่ยวตามการประกอบอาชีพพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขายมากที่สุด โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 โดยแบ่งเป็น นักท่องเที่ยวชาย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 และนักท่องเที่ยวหญิง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 รองลงมาได้แก่ อาชีพรับจ้าง โดยมีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 แบ่งเป็น นักท่องเที่ยวชาย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และนักท่องเที่ยวหญิง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 ในขณะที่มีนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คือ 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 โดยในส่วนของพนักงานบริษัทเอกชนพบว่า เป็นนักท่องเที่ยวชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 และนักท่องเที่ยวหญิง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 ในขณะที่กลุ่มข้าราชการพบว่า เป็นนักท่องเที่ยวชายและหญิง ในจำนวนเท่าๆ กันคือ 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร มีเพียง 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 และนักท่องเที่ยวหญิง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการศึกษาไว้ 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป 3) ด้านความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และ 4) ด้านบุคลากร ซึ่งรายละเอียดของผลการศึกษา ดังปรากฏในตาราง 2-11

ตาราง 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายด้าน (N=384)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	3.83	0.73	มาก
ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป	3.43	0.60	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	3.29	0.65	ปานกลาง
ด้านบุคลากร	3.20	0.74	ปานกลาง
รวม	3.44	0.48	มาก

จากตาราง 2 แสดงว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมี ความคิดเห็นต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$) ซึ่งเมื่อจำแนกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยกับข้อความในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไปในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$ และ 3.43) ตามลำดับ ในขณะที่มีความคิดเห็นด้วยกับข้อความในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และด้านบุคลากรในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$ และ 3.20) ตามลำดับ

ตาราง 3 ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต (N=384)

ข้อ	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวไปจังหวัดภูเก็ตด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.	สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลาย	4.32	1.39	มากที่สุด
2.	จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพียงพอ	3.93	0.85	มาก
3.	สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีความสวยงาม	4.18	0.84	มาก
4.	สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์	3.85	0.86	มาก
5.	รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับธรรมชาติ	3.76	0.99	มาก
6.	อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม	3.66	1.07	มาก
7.	สภาพชายหาดและน้ำทะเลสะอาดไม่มีมลพิษและขยะ	3.77	1.07	มาก
8.	บริเวณจุดชมวิวสามารถมองเห็นทะเลอย่างชัดเจน	3.91	1.09	มาก
9.	การจัดตกแต่งอาคารสถานที่บริเวณต่างๆ ดูกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ	3.89	1.01	มาก
10.	บริเวณสถานที่สำหรับเล่นน้ำสะอาดและปลอดภัย	3.74	0.98	มาก
11.	ถนนเลียบชายหาดมีความสะอาด	3.70	1.04	มาก
12.	สถานที่ชำระล้างร่างกายด้วยน้ำจืดมีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	3.50	1.16	มาก
13.	ความสว่างของแสงไฟเวลากลางคืนมีเพียงพอ	3.66	1.10	มาก
รวม		3.83	0.73	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในด้านสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลาย นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) ในขณะที่ข้อความอื่นๆ นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมาก เช่น สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีความสวยงาม นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นมาก ($\bar{X} = 4.18$) จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพียงพอ นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นมาก ($\bar{X} = 3.93$) บริเวณจุดชมวิวสามารถมองเห็นทะเลอย่างชัดเจน นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นมาก ($\bar{X} = 3.91$) การจัดตกแต่งอาคารสถานที่บริเวณต่างๆ ดูกลมกลืนกับสภาพธรรมชาตินักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นมาก ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวไป
จังหวัดภูเก็ต (N=384)

ข้อ	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวไป ไปจังหวัดภูเก็ตด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.	มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ	3.65	0.96	มาก
2.	มีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราว เคลื่อนที่ได้ อย่างรวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ	3.53	0.76	มาก
3.	มีเจ้าหน้าที่ดูแลให้ความปลอดภัย ขณะทำกิจกรรมทางน้ำ จำนวนเพียงพอ	3.33	0.89	ปานกลาง
4.	สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน	3.27	0.92	ปานกลาง
5.	การบริการให้ความปลอดภัย โดยใช้บุคคลและเครื่องมือ อิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอ	3.42	0.97	มาก
6.	ควรมีสถานที่ อุปกรณ์ และพร้อมให้ผู้รับบริการแสดง ความคิดเห็น ดิชม เสนอแนะ เพื่อการประเมิน	3.41	1.07	มาก
รวม		3.43	0.60	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมากในด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.65$) โดยเมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า การมีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.65$) และการมีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราว เคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.53$) การบริการให้ความปลอดภัย โดยใช้บุคคลและเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอ นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.42$) ยกเว้น เรื่องมีเจ้าหน้าที่ดูแลให้ความปลอดภัย ขณะทำกิจกรรมทางน้ำจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.33$) และสถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.27$) ที่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต (N=384)

ข้อ	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.	การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้หลายวิธี	3.67	0.91	มาก
2.	ห้องน้ำห้องส้วมและสุขภัณฑ์ของที่พักรและบริเวณทั่วไปเหมาะสม เพียงพอ	3.27	0.89	ปานกลาง
3.	ปริมาณที่รองรับขยะและกำจัดขยะเหมาะสม เพียงพอไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ	3.18	0.89	ปานกลาง
4.	อาคารที่พักมีอุปกรณ์ที่ให้ความสะดวกสบายอย่างเพียงพอ	3.17	0.94	ปานกลาง
5.	จำนวนร้านอาหารมีหลากหลายชนิดและมีจำนวนเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว	3.34	1.06	ปานกลาง
6.	มีป้ายบอกเส้นทางไปสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตชัดเจน	3.27	0.96	ปานกลาง
7.	เส้นทางในการทำกิจกรรมทั้งภายในอาคารและนอกอาคารที่พักมีความสะดวก ปลอดภัย	3.17	1.00	ปานกลาง
รวม		3.29	0.65	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) โดยเมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้หลายวิธีนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.67$) ในขณะที่ข้อความอื่นๆ นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง ซึ่ง ประกอบด้วย จำนวนร้านอาหารมีหลากหลายชนิดและมีจำนวนเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.34$) มีป้ายบอกเส้นทางไปสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตชัดเจน ($\bar{X} = 3.27$) ห้องน้ำห้องส้วมและสุขภัณฑ์ของที่พักรและบริเวณทั่วไปเหมาะสม เพียงพอ ($\bar{X} = 3.27$) ปริมาณที่รองรับขยะและกำจัดขยะเหมาะสม เพียงพอไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ($\bar{X} = 3.18$) อาคารที่พักมีอุปกรณ์ที่ให้ความสะดวกสบายอย่างเพียงพอ

($\bar{X} = 3.17$) เส้นทางในการทำกิจกรรมทั้งภายในอาคารและนอกอาคารที่พักมี ความสะดวก ปลอดภัย
($\bar{X} = 3.17$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ความคิดเห็นด้านบุคลากรของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยว
จังหวัดภูเก็ต (N=384)

ข้อ	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไป ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตด้านบุคลากร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.	มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวกับ นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี	3.34	1.00	ปานกลาง
2.	มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอและมีคุณภาพ	3.11	0.93	ปานกลาง
3.	ควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวทุกสถานที่ ท่องเที่ยว	3.33	1.06	ปานกลาง
4.	เจ้าหน้าที่ต้อนรับมีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	3.14	0.97	ปานกลาง
5.	เจ้าหน้าที่มีการให้บริการที่น่าประทับใจ	3.10	1.06	ปานกลาง
	รวม	3.20	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็น ด้านบุคลากรนักท่องเที่ยวที่เดินทางไป
ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X} = 3.20$) โดยเมื่อแยกเป็นรายข้อ
พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประกอบด้วย มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่อง
สถานที่ท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.34$) ควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับ
นักท่องเที่ยวทุกสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.33$) เจ้าหน้าที่ต้อนรับมีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
($\bar{X} = 3.14$) มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอและมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.11$) และเจ้าหน้าที่มี
การให้บริการที่น่าประทับใจ ($\bar{X} = 3.10$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยว
จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยการศึกษาจำแนกตามเพศ
, อายุ, รายได้ และอาชีพ ซึ่งรายละเอียดของผลการศึกษา มีดังนี้

ตาราง 7 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายด้านตามคุณลักษณะกลุ่มตัวอย่าง (N=384)

คุณลักษณะทางประชากร	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต														
	ด้าน			ด้าน			ด้าน			ด้าน			รวม		
	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ			การบริหารจัดการทั่วไป			สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ			บุคลากร					
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เพศ															
ชาย (n = 210)	3.90	0.73	มาก	3.53	0.56	มาก	3.39	0.75	มาก	3.31	0.75	มาก	3.53	0.49	มาก
หญิง (n = 174)	3.75	0.73	มาก	3.31	0.61	ปานกลาง	3.18	0.64	ปานกลาง	3.06	0.71	ปานกลาง	3.33	0.44	ปานกลาง
อายุ															
25-30 ปี (n = 120)	3.67	0.75	มาก	3.32	0.54	ปานกลาง	3.23	0.61	ปานกลาง	3.21	0.65	ปานกลาง	3.36	0.47	ปานกลาง
31-45 ปี (n = 193)	3.92	0.72	มาก	3.49	0.62	มาก	3.36	0.65	ปานกลาง	3.25	0.75	ปานกลาง	3.50	0.51	มาก
46 ปี ขึ้นไป (n = 71)	3.88	0.69	มาก	3.44	0.61	มาก	3.21	0.70	ปานกลาง	3.06	0.85	ปานกลาง	3.39	0.41	ปานกลาง
รายได้															
ต่ำกว่า 25,000 บาท (n = 176)	3.72	0.75	มาก	3.42	0.64	มาก	3.34	0.65	ปานกลาง	3.31	0.73	ปานกลาง	3.44	0.53	มาก
25,001-40,000 บาท (n = 153)	3.95	0.69	มาก	3.45	0.57	มาก	3.28	0.66	ปานกลาง	3.19	0.76	ปานกลาง	3.46	0.46	มาก
40,001 บาท ขึ้นไป (n = 55)	3.88	0.73	มาก	3.43	0.51	มาก	3.19	0.62	ปานกลาง	2.89	0.63	ปานกลาง	3.35	0.36	ปานกลาง
อาชีพ															
ข้าราชการ (n = 78)	3.73	0.74	มาก	3.20	0.62	ปานกลาง	3.15	0.62	ปานกลาง	3.08	0.72	ปานกลาง	3.29	0.45	ปานกลาง
พนักงานบริษัทเอกชน (n = 78)	3.74	0.79	มาก	3.44	0.60	มาก	3.24	0.64	ปานกลาง	3.11	0.74	ปานกลาง	3.38	0.51	ปานกลาง
ธุรกิจส่วนตัว (n = 113)	3.83	0.71	มาก	3.55	0.55	มาก	3.31	0.64	ปานกลาง	3.19	0.74	ปานกลาง	3.44	0.48	มาก
เกษตรกร (n = 33)	3.64	0.67	มาก	3.55	0.60	มาก	3.31	0.65	ปานกลาง	3.24	0.61	ปานกลาง	3.44	0.30	มาก
รับจ้าง (n = 82)	4.09	0.67	มาก	3.57	0.58	มาก	3.44	0.68	มาก	3.40	0.78	ปานกลาง	3.62	0.48	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่มีคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า นักท่องเที่ยวชายและหญิงที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวชายมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$) ในขณะที่ นักท่องเที่ยวหญิงมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.33$) ซึ่งเมื่อจำแนกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวชายมีความคิดเห็นด้วยในระดับมากใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป และมีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลางใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และด้านบุคลากร ในขณะที่นักท่องเที่ยวหญิงมีความคิดเห็นด้วยในระดับมากเพียงด้านเดียวเท่านั้น ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง

จากการศึกษาพบว่า เมื่อจำแนกนักท่องเที่ยวตามช่วงอายุพบว่า นักท่องเที่ยวที่อายุต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 31-45 ปี มีความคิดเห็นด้วยในทุกด้านสูงกว่านักท่องเที่ยวกลุ่ม 25-30 ปี และกลุ่มอายุ 46 ปี ขึ้นไป ($\bar{x} = 3.46, 3.44$ และ 3.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 31-45 ปี มีความคิดเห็นด้วยในทุกด้านสูงสุด รองลงมาได้แก่ นักท่องเที่ยวกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี และกลุ่มอายุ 46 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ

ทั้งนี้ เมื่อทำการศึกษาความแตกต่างด้านรายได้พบว่า นักท่องเที่ยวที่รายได้ต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ 25,001-40,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยโดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.50$) สูงกว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท และกลุ่มรายได้ 40,001 บาท ขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สำหรับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านการบริหารจัดการทั่วไป นักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ 25,001-40,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยมาก รองลงมาได้แก่ นักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ 40,001 บาท ขึ้นไป และกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และด้านบุคลากรพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ 25,001-40,000 บาท ยังคงมีความคิดเห็นด้วยมาก รองลงมาเป็นกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท และกลุ่มรายได้ 40,001 บาท ขึ้นไป ตามลำดับ

เมื่อจำแนกนักท่องเที่ยวตามลักษณะการประกอบอาชีพพบว่า นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพรับจ้าง, เกษตรกร และธุรกิจส่วนตัว มีความคิดเห็นด้วยในทุกด้านมากกว่านักท่องเที่ยว

กลุ่มข้าราชการและพนักงานบริษัทเอกชน อยู่ในระดับความคิดเห็นที่ ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มอาชีพมีความคิดเห็นด้วยในระดับใกล้เคียงกันใน 2 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอาชีพมีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนด้านบุคลากร พบว่า นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอาชีพมีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง ในขณะที่ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไปพบว่า นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มข้าราชการมีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มอาชีพอื่นมีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มรับจ้างมีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก ในขณะที่นักท่องเที่ยวกลุ่มอาชีพอื่นมีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายข้อตามเพศ (N=384)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น					
	นักท่องเที่ยวชาย (n = 210)			นักท่องเที่ยวหญิง (n =174)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ						
1. สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลาย	4.33	0.82	มากที่สุด	4.29	0.90	มากที่สุด
2. จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพียงพอ	3.95	0.80	มาก	3.90	0.90	มาก
3. สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีความสวยงาม	4.20	0.86	มาก	4.16	0.85	มาก
4. สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์	3.95	0.91	มาก	3.74	1.06	มาก
5. รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับธรรมชาติ	3.86	1.06	มาก	3.65	1.07	มาก
6. อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม	3.71	1.09	มาก	3.60	1.05	มาก
7. สภาพชายหาดและน้ำทะเลสะอาดไม่มีมลพิษและขยะ	3.90	1.05	มาก	3.62	1.15	มาก
8. บริเวณจุดชมวิวสามารถมองเห็นทะเลอย่างชัดเจน	3.96	0.95	มาก	3.84	1.06	มาก
9. การจัดตกแต่งอาคารสถานที่บริเวณต่างๆ ดูกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ	3.94	1.03	มาก	3.83	1.05	มาก
10. บริเวณสถานที่สำหรับเล่นน้ำสะอาดและปลอดภัย	3.83	0.99	มาก	3.64	0.96	มาก
11. ถนนเลียบชายหาดมีความสะอาด	3.80	1.03	มาก	3.59	1.03	มาก
12. สถานที่ชำระล้างร่างกายด้วยน้ำจืดมีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	3.59	1.16	มาก	3.40	1.15	ปานกลาง
13. ความสว่างของแสงไฟเวลากลางคืนมีเพียงพอ	3.75	1.10	มาก	3.55	1.09	มาก
รวม	3.90	0.73	มาก	3.75	0.73	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น					
	นักท่องเที่ยวชาย (n = 210)			นักท่องเที่ยวหญิง (n =174)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารจัดการทั่วไป						
1. มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ	3.73	0.95	มาก	3.55	0.97	มาก
2. มีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราว เคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ	3.62	0.72	มาก	3.41	0.80	มาก
3. มีเจ้าหน้าที่ดูแลให้ความปลอดภัย ขณะทำกิจกรรมทางน้ำจำนวนเพียงพอ	3.45	0.83	มาก	3.19	0.95	ปานกลาง
4. สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน	3.37	0.90	ปานกลาง	3.16	0.92	ปานกลาง
5. การบริการให้ความปลอดภัย โดยใช้บุคคลและเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอ	3.53	0.92	มาก	3.29	1.08	ปานกลาง
6. ควรมีสถานที่ อุปกรณ์ และพร้อมให้ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็น ดิชม เสนอแนะ เพื่อการประเมิน	3.49	1.04	มาก	3.30	1.10	ปานกลาง
รวม	3.53	0.56	มาก	3.31	0.61	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น					
	นักท่องเที่ยวชาย (n = 210)			นักท่องเที่ยวหญิง (n = 174)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ						
1. การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้หลายวิธี	3.75	0.88	มาก	3.58	0.94	มาก
2. ห้องน้ำห้องส้วมและสุขภัณฑ์ของที่พักรและบริเวณทั่วไปเหมาะสม เพียงพอ	3.36	0.83	ปานกลาง	3.17	0.94	ปานกลาง
3. ปริมาณที่รองรับขยะและกำจัดขยะเหมาะสม เพียงพอไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ	3.32	0.85	ปานกลาง	3.02	0.90	ปานกลาง
4. อาคารที่พักมีอุปกรณ์ที่ให้ความสะดวกสบายอย่างเพียงพอ	3.25	0.92	ปานกลาง	3.07	0.96	ปานกลาง
5. จำนวนร้านอาหารมีหลากหลายชนิดและมีจำนวนเพียงพอกับนักท่องเที่ยว	3.48	1.01	มาก	3.18	1.09	ปานกลาง
6. มีป้ายบอกเส้นทางไปสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตชัดเจน	3.35	0.95	ปานกลาง	3.18	0.96	ปานกลาง
7. เส้นทางในการทำกิจกรรมทั้งภายในอาคารและนอกอาคารที่พักมีความสะดวก ปลอดภัย	3.23	1.00	ปานกลาง	3.09	0.99	ปานกลาง
รวม	3.39	0.64	ปานกลาง	3.18	0.64	ปานกลาง
ด้านบุคลากร						
1. มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี	3.41	1.00	มาก	3.26	1.00	ปานกลาง
2. มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอและมีคุณภาพ	3.24	0.91	ปานกลาง	2.96	0.94	ปานกลาง
3. ควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวทุกสถานที่ท่องเที่ยว	3.42	1.01	มาก	3.21	1.12	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ต้อนรับมีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	3.28	0.96	ปานกลาง	2.97	0.97	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่มีการให้บริการที่น่าประทับใจ	3.23	1.05	ปานกลาง	2.95	1.07	ปานกลาง
รวม	3.31	0.75	ปานกลาง	3.06	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า นักท่องเที่ยวชายและหญิงที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวชายมีความคิดเห็นด้วยกับข้อความต่างๆ มากกว่านักท่องเที่ยวหญิงทุกข้อ โดยมีเพียงข้อความเดียวเท่านั้นที่นักท่องเที่ยวชายและหญิงมีความคิดเห็นด้วยในระดับที่แตกต่างกัน คือ สถานที่ชำระล้างร่างกายด้วยน้ำจืดมีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.59$) ซึ่งพบว่านักท่องเที่ยวชายมีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก ในขณะที่นักท่องเที่ยวหญิงมีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง ในขณะที่ข้อความอื่นๆ พบว่า นักท่องเที่ยวชายและหญิงมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทั้งสิ้น โดยมีความคิดเห็นด้วยในระดับมากที่สุดเพียงข้อความเดียว คือ สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลาย ในขณะที่ข้อความอื่นๆ มีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง

สำหรับความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการทั่วไปพบว่า นักท่องเที่ยวชายและหญิงที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวชายมีความคิดเห็นด้วยกับข้อความต่างๆ ในระดับความคิดมาก ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณาแบบรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชายมีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลางเพียงข้อเดียว เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ในขณะที่นักท่องเที่ยวหญิงมีความคิดเห็นด้วยระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่อง มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ และมีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราว เคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ ที่มีความคิดเห็นด้วยมาก

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ พบว่า นักท่องเที่ยวชายและหญิงที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวชายมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่อง การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้หลายวิธี และ จำนวนร้านอาหารมีหลากหลายชนิดและมีจำนวนเพียงพอแก่นักท่องเที่ยวอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ในขณะที่นักท่องเที่ยวหญิงมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่อง การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้หลายวิธี ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวด้านบุคลากรพบว่า นักท่องเที่ยวชายและหญิงที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวชายมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) ยกเว้นมีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี และ ควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวทุกสถานที่ท่องเที่ยวที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ในขณะที่นักท่องเที่ยวหญิงมีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) ในทุกด้าน

ตาราง 9 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายชื่อตามอายุ (N=384)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น								
	อายุ 25-30 ปี (n = 120)			อายุ 31-45 ปี (n = 193)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (n = 71)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ									
1. สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลาย	4.10	0.93	มาก	4.41	0.76	มาก	4.41	0.88	มาก
2. จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพียงพอ	3.81	0.91	มาก	4.00	0.81	มาก	3.93	0.81	มาก
3. สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีความสวยงาม	4.07	0.80	มาก	4.22	0.88	มาก	4.27	0.87	มาก
4. สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์	3.70	1.00	มาก	3.94	0.96	มาก	3.87	0.99	มาก
5. รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับธรรมชาติ	3.59	0.97	มาก	3.82	1.14	มาก	3.89	1.00	มาก
6. อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม	3.44	1.06	มาก	3.79	1.09	มาก	3.69	0.99	มาก
7. สภาพชายหาดและน้ำทะเลสะอาดไม่มีมลพิษและขยะ	3.61	1.07	มาก	3.87	1.08	มาก	3.79	1.12	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น								
	อายุ 25-30 ปี (n = 120)			อายุ 31-45 ปี (n = 193)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (n = 71)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8. บริเวณจุดชมวิวิสามารถมองเห็นทะเล อย่างชัดเจน	3.73	0.99	มาก	4.03	0.95	มาก	3.87	1.14	มาก
9. การจัดตกแต่งอาคารสถานที่บริเวณ ต่างๆ ดูกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ	3.65	0.97	มาก	4.00	1.04	มาก	4.01	1.15	มาก
10. บริเวณสถานที่สำหรับเล่นน้ำสระดอกและ ปลอดภัย	3.62	0.96	มาก	3.81	0.98	มาก	3.76	0.99	มาก
11. ถนนเลียบชายหาดมีความสะอาด	3.48	1.05	มาก	3.81	1.03	มาก	3.76	0.99	มาก
12. สถานที่ชำระล้างร่างกายด้วยน้ำจืดมี จำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	3.34	1.14	ปานกลาง	3.55	1.16	มาก	3.65	1.16	มาก
13. ความสว่างของแสงไฟเวลากลางคืนมี เพียงพอ	3.59	1.07	มาก	3.73	1.11	มาก	3.59	1.12	มาก
รวม	3.67	0.75	มาก	3.92	0.72	มาก	3.88	0.69	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น								
	อายุ 25-30 ปี (n = 120)			อายุ 31-45 ปี (n = 193)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (n = 71)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป									
1. มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ	3.41	0.87	มาก	3.72	1.01	ปานกลาง	3.89	0.88	ปานกลาง
2. มีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราว เคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ	3.47	0.72	มาก	3.61	0.77	มาก	3.39	0.80	ปานกลาง
3. มีเจ้าหน้าที่ดูแลให้ความปลอดภัย ขณะทำกิจกรรมทางน้ำจำนวนเพียงพอ	3.13	0.77	ปานกลาง	3.38	0.93	ปานกลาง	3.55	0.92	มาก
4. สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน	3.25	0.81	ปานกลาง	3.30	0.98	ปานกลาง	3.23	0.92	ปานกลาง
5. การบริการให้ความปลอดภัย โดยใช้บุคคลและเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอ	3.31	0.89	ปานกลาง	3.50	0.94	มาก	3.39	1.15	ปานกลาง
6. ควรมีสถานที่ อุปกรณ์ และพร้อมให้ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็น ดิชมเสนอแนะ เพื่อการประเมิน	3.41	1.08	มาก	3.48	1.04	มาก	3.20	1.16	ปานกลาง
รวม	3.32	0.54	ปานกลาง	3.49	0.62	ปานกลาง	3.44	0.61	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น								
	อายุ 25-30 ปี (n = 120)			อายุ 31-45 ปี (n = 193)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (n = 71)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ									
1. การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือก เดินทางมาได้หลายวิธี	3.62	0.91	มาก	3.72	0.89	มาก	3.65	0.97	มาก
2. ห้องน้ำห้องส้วมและสุขภัณฑ์ของที่พักร และบริเวณทั่วไปเหมาะสม เพียงพอ	3.32	0.86	ปานกลาง	3.32	0.89	ปานกลาง	3.07	0.90	ปานกลาง
3. ปริมาณที่รองรับขยะและกำจัดขยะ เหมาะสม เพียงพอไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ	3.02	0.78	ปานกลาง	3.29	0.90	ปานกลาง	3.18	0.99	ปานกลาง
4. อาคารที่พักมีอุปกรณ์ที่ให้ความ สะดวกสบายอย่างเพียงพอ	3.18	0.88	ปานกลาง	3.20	0.95	ปานกลาง	3.06	1.02	ปานกลาง
5. จำนวนร้านอาหารมีหลากหลายชนิดและ มีจำนวนเพียงพอกับนักท่องเที่ยว	3.28	0.93	ปานกลาง	3.42	1.06	มาก	3.25	1.22	ปานกลาง
6. มีป้ายบอกเส้นทางไปสถานที่ท่องเที่ยวใน จังหวัดภูเก็ตชัดเจน	3.30	0.96	ปานกลาง	3.32	0.96	ปานกลาง	3.11	0.96	ปานกลาง
7. เส้นทางในการทำกิจกรรมทั้งภายในอาคาร และนอกอาคารมีความสะดวก ปลอดภัย	2.97	0.91	ปานกลาง	3.30	1.03	ปานกลาง	3.15	1.00	ปานกลาง
รวม	3.23	0.61	ปานกลาง	3.36	0.65	ปานกลาง	3.21	0.70	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น								
	อายุ 25-30 ปี (n = 120)			อายุ 31-45 ปี (n = 193)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (n = 71)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบุคลากร									
1. มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องสถานที่ ท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี	3.26	0.95	ปานกลาง	3.42	1.01	มาก	3.28	1.05	ปานกลาง
2. มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอ และมีคุณภาพ	3.20	0.82	ปานกลาง	3.10	0.98	ปานกลาง	3.00	0.97	ปานกลาง
3. ควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับ นักท่องเที่ยวทุกสถานที่ท่องเที่ยว	3.29	1.00	ปานกลาง	3.44	1.06	มาก	3.07	1.12	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ต้อนรับมีความสุภาพ มีมนุษย- สัมพันธ์ที่ดี	3.22	0.86	ปานกลาง	3.17	1.01	ปานกลาง	2.94	1.05	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่มีการให้บริการที่น่าประทับใจ	3.10	0.96	ปานกลาง	3.14	1.05	ปานกลาง	3.01	1.27	ปานกลาง
รวม	3.21	0.65	ปานกลาง	3.25	0.75	ปานกลาง	3.39	0.41	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตามกลุ่มอายุดังนี้ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-30 ปี มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ยกเว้น เรื่อง สถานที่ชำระร่างกายด้วยน้ำจืดมีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และ โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มี อายุ 31-45 ปี มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่กลุ่มอายุ 46 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นด้วยในด้านด้านการบริหารจัดการทั่วไป พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-30 ปี ($\bar{X} = 3.32$) มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 31-45 ปี มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่องมีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราว เคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 46 ปี ขึ้นไปมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่องมีเจ้าหน้าที่ดูแลให้ความปลอดภัย ขณะทำกิจกรรมทางน้ำจำนวนเพียงพอ มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นด้วยในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆตามอายุดังนี้ นักท่องเที่ยวที่มี อายุ 25-30 ปี มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อความการเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้หลายวิธีที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 31-45 ปี ($\bar{X} = 3.36$) มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่อง การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้เลือกหลายวิธี ที่มีความคิดเห็นมาก และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีที่อายุ 46 ปี ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.21$) มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาข้อพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่อง การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้เลือกหลายวิธี ที่มีความคิดเห็นมาก

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นด้วยในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆตามกลุ่มรายได้ดังนี้ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-30 ปี มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) ด้านบุคลากร และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปาน

กลาง และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 31-45 ปี ($\bar{x} = 3.25$) มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลางยกเว้นเรื่อง มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี และควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวทุกสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ส่วนความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 46 ปี ขึ้นไป ($\bar{x} = 3.39$) มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายข้อตามรายได้ (N=384)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น								
	รายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท (n = 176)			รายได้ 25,001-40,000 บาท (n = 153)			รายได้ 40,001 บาท ขึ้นไป (n = 55)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ									
1. สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลาย	4.15	0.85	มาก	4.44	0.83	มากที่สุด	4.47	0.85	มากที่สุด
2. จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพียงพอ	3.86	0.87	มาก	3.99	0.81	มาก	3.98	0.87	มาก
3. สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีความสวยงาม	4.11	0.80	มาก	4.25	0.84	มากที่สุด	4.20	1.06	มาก
4. สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์	3.69	1.04	มาก	3.93	0.93	มาก	4.15	0.89	มาก
5. รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับธรรมชาติ	3.65	1.04	มาก	3.88	0.99	มาก	3.82	1.33	มาก
6. อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม	3.56	1.09	มาก	3.80	0.97	มาก	3.58	1.22	มาก
7. สภาพชายหาดและน้ำทะเลสะอาดไม่มีมลพิษและขยะ	3.66	1.08	มาก	3.95	0.97	มาก	3.65	1.32	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น								
	รายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท (n = 176)			รายได้ 25,001-40,000 บาท (n = 153)			รายได้ 40,001 บาท ขึ้นไป (n = 55)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8. บริเวณจุดชมวิวิสามารถมองเห็นทะเล อย่างชัดเจน	3.84	1.03	มาก	4.04	0.89	มาก	3.75	1.19	มาก
9. การจัดตกแต่งอาคารสถานที่บริเวณ ต่างๆ ดูกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ	3.72	1.08	มาก	4.01	0.99	มาก	4.13	0.98	มาก
10. บริเวณสถานที่สำหรับเล่นน้ำสระดอกและ ปลอดภัย	3.64	0.98	มาก	3.85	0.95	มาก	3.78	1.03	มาก
11. ถนนเลียบชายหาดมีความสะอาด	3.57	1.05	มาก	3.79	0.99	มาก	3.85	1.09	มาก
12. สถานที่ชำระล้างร่างกายด้วยน้ำจืดมี จำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	3.35	1.17	ปานกลาง	3.65	1.12	มาก	3.60	1.18	มาก
13. ความสว่างของแสงไฟเวลากลางคืนมี เพียงพอ	3.57	1.06	มาก	3.78	1.06	มาก	3.60	1.30	มาก
รวม	3.72	0.75	มาก	3.95	0.69	มาก	3.88	0.73	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น								
	รายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท (n = 176)			รายได้ 25,001-40,000 บาท (n = 153)			รายได้ 40,001 บาทขึ้นไป (n = 55)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป									
1. มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ	3.53	0.93	มาก	3.71	0.95	มาก	3.87	1.05	มาก
2. มีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราว เคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ	3.51	0.79	มาก	3.51	0.77	มาก	3.62	0.65	มาก
3. มีเจ้าหน้าที่ดูแลให้ความปลอดภัย ขณะทำกิจกรรมทางน้ำจำนวนเพียงพอ	3.33	0.94	ปานกลาง	3.31	0.83	ปานกลาง	3.40	0.91	ปานกลาง
4. สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน	3.27	0.92	ปานกลาง	3.29	0.94	ปานกลาง	3.22	0.85	ปานกลาง
5. การบริการให้ความปลอดภัย โดยใช้บุคคลและเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอ	3.41	1.01	มาก	3.47	0.89	มาก	3.31	1.03	ปานกลาง
6. ควรมีสถานที่ อุปกรณ์ และพร้อมให้ผู้รับบริการ เพื่อการประเมิน	3.47	1.07	มาก	3.42	1.04	มาก	3.18	1.14	ปานกลาง
รวม	3.42	0.64	ปานกลาง	3.45	0.57	ปานกลาง	3.43	0.51	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น								
	รายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท (n = 176)			รายได้ 25,001-40,000 บาท (n = 153)			รายได้ 40,000 บาท ขึ้นไป (n = 55)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ									
1. การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือก เดินทางมาได้หลายวิธี	3.73	0.86	มาก	3.61	0.94	มาก	3.67	1.01	มาก
2. ห้องน้ำห้องส้วมและสุขภัณฑ์ของที่พักร และบริเวณทั่วไปเหมาะสม เพียงพอ	3.26	0.88	ปานกลาง	3.30	0.88	ปานกลาง	3.22	0.93	ปานกลาง
3. ปริมาณที่รองรับขยะและกำจัดขยะ เหมาะสม เพียงพอไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ	3.19	0.9	ปานกลาง	3.20	0.85	ปานกลาง	3.13	0.98	ปานกลาง
4. อาคารที่พักมีอุปกรณ์ที่ให้ความ สะดวกสบายอย่างเพียงพอ	3.24	0.98	ปานกลาง	3.14	0.89	ปานกลาง	3.00	0.94	ปานกลาง
5. จำนวนร้านอาหารมีหลากหลายชนิดและ มีจำนวนเพียงพอกับนักท่องเที่ยว	3.52	1.03	มาก	3.24	1.02	ปานกลาง	3.07	1.16	ปานกลาง
6. มีป้ายบอกเส้นทางไปสถานที่ท่องเที่ยวใน จังหวัดภูเก็ตชัดเจน	3.34	0.94	ปานกลาง	3.30	0.97	ปานกลาง	3.00	0.96	ปานกลาง
7. เส้นทางในการทำกิจกรรมทั้งภายในอาคาร และนอกอาคารมีความสะดวก ปลอดภัย	3.14	1.01	ปานกลาง	3.16	0.93	ปานกลาง	3.29	1.13	ปานกลาง
รวม	3.34	0.65	ปานกลาง	3.29	0.66	ปานกลาง	3.19	0.62	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น								
	รายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท (n = 176)			รายได้ 25,001-40,000 บาท (n = 153)			รายได้ 40,000 บาท ขึ้นไป (n = 55)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบุคลากร									
1. มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องสถานที่ ท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี	3.38	0.97	ปานกลาง	3.28	1.00	ปานกลาง	3.42	1.11	มาก
2. มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอ และมีคุณภาพ	3.25	0.93	ปานกลาง	3.07	0.89	ปานกลาง	2.80	0.98	ปานกลาง
3. ควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับ นักท่องเที่ยวทุกสถานที่ท่องเที่ยว	3.48	1.04	มาก	3.25	1.07	ปานกลาง	3.04	1.05	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ต้อนรับมีความสุภาพ มีมนุษย- สัมพันธ์ที่ดี	3.23	0.97	ปานกลาง	3.18	0.99	ปานกลาง	2.76	0.88	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่มีการให้บริการที่น่าประทับใจ	3.23	1.07	ปานกลาง	3.20	1.09	ปานกลาง	2.44	0.99	ปานกลาง
รวม	3.31	0.73	ปานกลาง	3.19	0.76	ปานกลาง	2.89	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นด้วยในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตามกลุ่มรายได้ดังนี้ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ยกเว้น เรื่องสถานที่ชำระร่างกายด้วยน้ำจืดมีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และ โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 25,001-40,000 บาท มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ยกเว้น เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลายและสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีความสวยงาม ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุดในขณะที่นักท่องเที่ยวที่กลุ่มรายได้ 40,001 บาท ขึ้นไปมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ยกเว้น เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลาย ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่รายได้ต่างกันมีความคิดเห็นด้วยในด้านด้านการบริหารจัดการทั่วไป พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท ($\bar{X} = 3.42$) มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 25,001-40,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) ยกเว้นมีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 40,001 บาท ขึ้นไปมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) ยกเว้นมีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ เคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นด้วยในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆตามกลุ่มรายได้ดังนี้ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อความจำนวนร้านอาหารมีหลากหลายชนิดและมีจำนวนเพียงพอกับนักท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 25,001-40,000 บาท ($\bar{X} = 3.29$) มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่อง การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้เลือกหลายวิธี ที่มีความคิดเห็นมากและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 40,001 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.19$) มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับ

ปานกลาง ยกเว้น เรื่อง การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้เลือกหลายวิธี ที่มีความคิดเห็นมาก

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นด้วยในด้านบุคลากรตามกลุ่มรายได้ดังนี้ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) ด้านบุคลากร และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่องควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวทุกสถานที่ท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับความคิดเห็นมากและนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 25,001-40,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ทุกข้อ ส่วนความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 40,001 บาท ขึ้นไปมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่องควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวทุกสถานที่ท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก

ตาราง 11 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจำแนกเป็นรายชื่อตามอาชีพ (N=384)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น														
	ข้าราชการ			พนักงานบริษัทเอกชน			ธุรกิจส่วนตัว			เกษตรกร			รับจ้าง		
	(n = 78)			(n = 78)			(n = 113)			(n = 33)			(n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ															
1. สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลาย	4.12	1.04	มาก	4.23	0.95	มากที่สุด	4.37	0.75	มากที่สุด	4.36	0.78	มากที่สุด	4.49	0.67	มากที่สุด
2. จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพียงพอ	3.87	0.85	มาก	3.86	0.95	มาก	3.92	0.83	มาก	3.70	0.77	มาก	4.15	0.75	มาก
3. สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีความสวยงาม	4.04	0.97	มาก	4.14	0.95	มาก	4.18	0.79	มาก	4.15	0.79	มาก	4.37	0.67	มากที่สุด
4. สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์	3.73	1.00	มาก	3.72	1.10	มาก	3.92	0.89	มาก	3.39	1.14	มาก	4.20	0.80	มาก
5. รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับธรรมชาติ	3.74	1.02	มาก	3.71	1.02	มาก	3.71	1.10	มาก	3.48	1.32	มาก	4.02	0.98	มาก
6. อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม	3.64	1.08	มาก	3.50	1.20	มาก	3.61	1.01	มาก	3.58	0.93	มาก	3.94	1.04	มาก
7. สภาพชายหาดและน้ำทะเลสะอาดไม่มีมลพิษและขยะ	3.79	1.02	มาก	3.71	1.10	มาก	3.73	1.27	มาก	3.39	1.27	ปานกลาง	4.02	0.98	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น														
	ข้าราชการ			พนักงานบริษัทเอกชน			ธุรกิจส่วนตัว			เกษตรกร			รับจ้าง		
	(n = 78)			(n = 78)			(n = 113)			(n = 33)			(n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8. บริเวณจุดชมวิวิสามารถมองเห็นทะเลอย่างชัดเจน	3.94	0.94	มาก	3.64	1.10	มาก	3.95	0.99	มาก	3.52	1.14	มาก	4.23	0.83	มากที่สุด
9. การจัดตกแต่งอาคารสถานที่บริเวณต่างๆดูกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ	3.65	1.06	มาก	3.85	1.04	มาก	3.91	0.97	มาก	3.91	1.15	มาก	4.13	1.03	มาก
10. บริเวณสถานที่สำหรับเล่นน้ำสะอาดและปลอดภัย	3.56	1.06	มาก	3.67	1.00	มาก	3.75	0.96	มาก	3.73	0.83	มาก	3.98	0.92	มาก
11. ถนนเลียบชายหาดมีความสะอาด	3.65	1.03	มาก	3.68	1.07	มาก	3.66	0.96	มาก	3.45	1.22	มาก	3.91	1.02	มาก
12. สถานที่ชำระล้างร่างกายด้วยน้ำจืดมีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	3.24	1.11	ปานกลาง	3.38	1.21	มาก	3.48	1.09	มาก	3.33	1.19	มาก	3.96	1.11	มาก
13. ความสว่างของแสงไฟเวลากลางคืนมีเพียงพอ	3.63	1.09	มาก	3.65	1.16	มาก	3.65	1.03	มาก	3.42	1.25	มาก	3.79	1.09	มาก
รวม	3.73	0.74	มาก	3.74	0.79	มาก	3.83	0.71	มาก	3.64	0.67	มาก	4.09	0.67	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น														
	ข้าราชการ (n = 78)			พนักงานบริษัทเอกชน (n = 78)			ธุรกิจส่วนตัว (n = 113)			เกษตรกร (n = 33)			รับจ้าง (n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป															
1. มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการความช่วยเหลือ	3.31	1.09	ปานกลาง	3.69	0.98	มาก	3.68	0.88	มาก	3.79	1.08	มาก	3.84	0.79	มาก
2. มีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราวเคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็ว	3.27	0.86	ปานกลาง	3.54	0.75	มาก	3.58	0.71	มาก	3.58	0.70	มาก	3.66	0.74	มาก
3. มีเจ้าหน้าที่ดูแลให้ความปลอดภัย ขณะทำกิจกรรมทางน้ำจำนวนเพียงพอ	3.15	0.96	ปานกลาง	3.38	0.79	ปานกลาง	3.19	0.85	ปานกลาง	3.52	1.17	มาก	3.57	0.78	มาก
4. สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน	3.14	0.90	ปานกลาง	3.24	0.96	ปานกลาง	3.28	0.5	ปานกลาง	3.27	0.94	ปานกลาง	3.40	0.96	มาก
5. การบริการให้ความปลอดภัย โดยใช้บุคคลและเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอ	3.15	1.05	ปานกลาง	3.41	0.94	มาก	3.46	0.87	มาก	3.73	1.09	มาก	3.51	0.94	มาก
6. ควรมีสถานที่ อุปกรณ์ และพร้อมให้ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็น ดิชมเสนอแนะ เพื่อการประเมิน	3.23	1.12	ปานกลาง	3.40	1.12	ปานกลาง	3.48	1.07	มาก	3.45	1.09	มาก	3.46	0.97	มาก
รวม	3.20	0.62	ปานกลาง	3.44	0.66	ปานกลาง	3.44	0.55	ปานกลาง	3.55	0.60	มาก	3.57	0.58	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น														
	ข้าราชการ (n = 78)			พนักงานบริษัทเอกชน (n = 78)			ธุรกิจส่วนตัว (n = 113)			เกษตรกร (n = 33)			รับจ้าง (n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ															
1. การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือก เดินทางมาได้หลายวิธี	3.62	0.99	มาก	3.58	0.91	มาก	3.71	0.96	มาก	3.97	0.88	มาก	3.66	0.77	มาก
2. ห้องน้ำห้องส้วมและสุขภัณฑ์ของที่พักรและ บริเวณทั่วไปเหมาะสม เพียงพอ	3.14	0.87	ปาน กลาง	3.24	0.80	ปาน กลาง	3.32	0.90	ปาน กลาง	3.09	1.07	ปาน กลาง	3.43	0.86	มาก
3. ปริมาณที่รองรับขยะและกำจัดขยะ เหมาะสม เพียงพอไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ	3.04	0.84	ปาน กลาง	3.05	0.91	ปาน กลาง	3.24	0.83	ปาน กลาง	3.33	1.08	ปาน กลาง	3.32	0.88	ปาน กลาง
4. อาคารที่พักมีอุปกรณ์ที่ให้ความ สะดวกสบายอย่างเพียงพอ	3.04	0.93	ปาน กลาง	3.12	0.89	ปาน กลาง	3.20	0.89	ปาน กลาง	2.97	1.04	ปาน กลาง	3.37	1.00	ปาน กลาง
5. จำนวนร้านอาหารมีหลากหลายชนิดและมี จำนวนเพียงพอกับนักท่องเที่ยว	3.26	1.09	ปาน กลาง	3.28	1.03	ปาน กลาง	3.26	1.00	ปาน กลาง	3.48	1.27	ปาน กลาง	3.55	1.02	มาก
6. มีป้ายบอกเส้นทางไปสถานที่ท่องเที่ยวใน จังหวัดภูเก็ตชัดเจน	3.08	1.06	ปาน กลาง	3.26	0.99	ปาน กลาง	3.29	0.86	ปาน กลาง	3.18	1.01	ปาน กลาง	3.49	0.92	มาก
7. เส้นทางในการทำกิจกรรมทั้งภายในอาคาร และนอกอาคารมีความสะดวก ปลอดภัย	2.92	0.89	ปาน กลาง	3.19	1.00	ปาน กลาง	3.20	1.00	ปาน กลาง	3.18	1.18	ปาน กลาง	3.32	0.99	ปาน กลาง
รวม	3.15	0.62	ปาน กลาง	3.24	0.64	ปาน กลาง	3.31	0.64	ปาน กลาง	3.31	0.65	ปาน กลาง	3.44	0.68	ปาน กลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น														
	ข้าราชการ (n = 78)			พนักงานบริษัทเอกชน (n = 78)			ธุรกิจส่วนตัว (n = 113)			เกษตรกร (n = 33)			รับจ้าง (n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบุคลากร															
1. มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องสถานที่ ท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี	3.12	1.00	ปาน กลาง	3.41	1.06	มาก	3.35	0.98	ปาน กลาง	3.52	0.97	มาก	3.41	0.98	มาก
2. มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอ และมีคุณภาพ	2.97	0.93	ปาน กลาง	3.04	0.90	ปาน กลาง	3.04	0.94	ปาน กลาง	3.15	0.75	ปาน กลาง	3.40	0.98	ปาน กลาง
3. ควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับ นักท่องเที่ยวทุกสถานที่ท่องเที่ยว	3.36	1.10	ปาน กลาง	3.22	1.07	ปาน กลาง	3.25	1.04	ปาน กลาง	3.42	1.11	มาก	3.46	1.04	มาก
4. เจ้าหน้าที่ต้อนรับมีความสุภาพ มีมนุษย- สัมพันธ์ที่ดี	3.04	1.01	ปาน กลาง	2.97	0.95	ปาน กลาง	3.20	0.96	ปาน กลาง	3.00	0.96	ปาน กลาง	3.37	0.96	ปาน กลาง
5. เจ้าหน้าที่มีการให้บริการที่น่าประทับใจ	2.92	1.00	ปาน กลาง	2.94	1.06	ปาน กลาง	3.14	1.10	ปาน กลาง	3.15	1.17	ปาน กลาง	3.37	1.00	ปาน กลาง
รวม	3.08	0.72	ปาน กลาง	3.11	0.74	ปาน กลาง	3.19	0.74	ปาน กลาง	3.24	0.61	ปาน กลาง	3.40	0.78	ปาน กลาง

จากตาราง 11 แสดงว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตามกลุ่มอาชีพต่างกัันดังนี้ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$)และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ยกเว้น เรื่องสถานที่ชำระร่างกายด้วยน้ำจืดมีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$)และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ยกเว้น เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลายที่มีความคิดเห็นมากที่สุด ส่วน นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$)และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ยกเว้นเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลายที่มีความคิดเห็นมากที่สุด และนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ยกเว้น เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลายที่มีความคิดเห็นมากที่สุดและ เรื่องสภาพชายหาดและน้ำทะเลสะอาดไม่มีมลพิษและขยะมีความคิดเห็นปานกลาง ขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$)และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ยกเว้นเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลายที่มีความคิดเห็นมากที่สุด

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นในด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป ตามกลุ่มอาชีพต่างกัันดังนี้ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$)และเมื่อพิจารณาข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง และ นักท่องเที่ยวที่มี อาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$)และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลางและ นักท่องเที่ยวที่มี อาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X} = 3.44$)และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่องมีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ส่วนนักท่องเที่ยวที่มี อาชีพประกอบเกษตร มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$)และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ยกเว้นเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัย ต่อชีวิตและทรัพย์สินที่มีความคิดเห็นปานกลาง ขณะที่นักท่องเที่ยวที่มี อาชีพเป็นรับจ้าง มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.57$)และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ระดับมากทุกข้อ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต” เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวได้นำไปปรับใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบาย ตลอดจนกลยุทธ์ต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางกลับมาเยือนภูเก็ตอีกครั้งในอนาคต ตลอดจนเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและวางแผนการขยายธุรกิจได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ภายในจังหวัดภูเก็ตต่อไป

สังเขปความมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะทำการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของจังหวัดภูเก็ต
2. ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป
3. ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
4. ความคิดเห็นด้านบุคลากร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่อายุตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไป ที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ซึ่งจากสถิติที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยรวบรวมไว้พบว่า ในปี 2547 มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตทั้งสิ้น 1,295,653 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548: ออนไลน์) จึงทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน ตามเกณฑ์ตารางเทียบขนาดของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประยุกต์เป็นลักษณะข้อคำถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ และรายได้ โดยเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของจังหวัดภูเก็ต จำนวน 15 ข้อ ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป จำนวน 6 ข้อ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จำนวน 7 ข้อ และด้านบุคลากร จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ โดยเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขอสั่งซื้อรายการจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อนำไปขอความร่วมมือในการแจกและเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทย จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงาน ภาคใต้ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ณ จังหวัดภูเก็ต

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาจะทำการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วน นำแบบสอบถามเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์มาบันทึกรหัส (Code)
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มากระทำโดยการแจกแจง ความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง
3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์หา ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการศึกษาค้นคว้า

จากข้อมูลการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต” พบว่า

1. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตเป็นเพศชาย จำนวน 210 คน ร้อยละ 54.7 และเพศหญิง จำนวน 174 คน ร้อยละ 45.3 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 25,000 บาท ประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขายมากที่สุด

2. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตใน 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป 3) ด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และ 4) ด้านบุคลากร พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$) โดยมีความคิดเห็นด้วยกับข้อความในด้านต่างๆ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{X} = 3.83$), ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป ($\bar{X} = 3.43$) , ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ($\bar{X} = 3.29$) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.20$) ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต เมื่อจำแนกผลการศึกษาวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า ข้อความด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลาย ($\bar{X} = 4.32$), สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีความสวยงาม ($\bar{X} = 4.18$) และ จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ

4. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไปพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ ($\bar{X} = 3.65$), การมีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราว เคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ ($\bar{X} = 3.53$) และ การบริการให้ความปลอดภัย โดยใช้บุคคลและเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอ ($\bar{X} = 3.42$) ตามลำดับ

5. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ด้านความคิดเห็นต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ประกอบด้วย การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้หลายวิธี ($\bar{X} = 3.67$) การมีจำนวนร้านอาหารมีหลากหลายชนิดและมีจำนวนเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.34$) และ การมีป้ายบอกเส้นทางไปสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตชัดเจน ($\bar{X} = 3.27$) ตามลำดับ

6. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ด้านบุคลากรที่นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.34$), ควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวทุกสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.33$) และ เจ้าหน้าที่ต้อนรับ มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X} = 3.14$) ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามคุณลักษณะทางประชากรพบว่า ความแตกต่างกันทางเพศ, อายุ, รายได้ และอาชีพมีส่วนให้นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต” มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต จากการวิเคราะห์พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตที่นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในระดับมาก เป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการวิจัยของเนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2538: บทสรุปผู้บริหาร) ที่พบว่า จังหวัดภูเก็ตได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในห้าจังหวัดที่นำท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนภาพความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดภูเก็ตในฐานะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลาย สวยงาม และเป็นแหล่งทางทะเลที่โดดเด่นแห่งหนึ่งในฐานะที่มีชายหาดและน้ำทะเลที่ใสสะอาด และการที่ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพได้รับการจัดอันดับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในบรรดาปัจจัยทั้งหมดที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ยังเป็นการเน้นย้ำถึงข้อสรุปที่ชัดเจนว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่นักท่องเที่ยวคำนึงถึงมากที่สุดในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรจบพร สุมนรัตนกุล (2543: บทคัดย่อ) เหตุผลที่นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีเป็นเพราะเป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่หลากหลาย

2. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ที่ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไปเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในระดับมากนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะผลกระทบจากเหตุการณ์คลื่นสึนามิที่ทำให้นักท่องเที่ยวหันมาให้ความสำคัญกับประเด็นด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยวมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยในระดับมากในส่วนของการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความ

ช่วยเหลือ หรือการมีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราวเคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ รวมไปถึงการตระหนักถึงความสำคัญที่การบริการให้ความปลอดภัยดังกล่าวจำเป็นต้องกระทำโดยใช้นักท่องเที่ยวที่มีความรู้ความชำนาญร่วมกับเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยเพียงพอ ข้อค้นพบดังกล่าวจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ทางภาครัฐจำเป็นต้อง เร่งดำเนินการเพื่อเรียกความมั่นใจของนักท่องเที่ยวกลับคืนมา โดยอาศัยงบประมาณเฉพาะกิจ มาดำเนินการปฏิรูปจัดวางระบบรักษาความปลอดภัยอย่างจริงจังและเต็มระบบ เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ต่อไป

3. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ที่เป็นปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า จุดเด่นสำคัญของจังหวัดภูเก็ตยังคงเป็นเรื่องของการสะดวกในการเดินทางที่มีให้เลือกหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นทางรถยนต์ หรือทางเครื่องบิน ซึ่งภูเก็ตจำเป็นต้องรักษาจุดเด่นดังกล่าวเอาไว้ พร้อมกับ การวางแผนล่วงหน้าเพื่อรองรับการจัดการด้านสาธารณูปโภคด้านการคมนาคมภายในจังหวัด เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีการเติบโตและขยายตัวอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับจังหวัดใหญ่ๆ อื่น ซึ่งหากไม่มีการวางแผนการจัดการที่ดีพอแล้วอาจส่งผลให้ภูเก็ตต้องประสบปัญหาศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคตอันใกล้ได้ โดยเฉพาะปัญหาด้านการจราจร ซึ่งได้เกิดขึ้นแล้วกับ เมืองท่องเที่ยวสำคัญอย่างจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องศึกษาเพื่อเตรียมการสำหรับการรองรับการขยายตัวให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคต

4. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในส่วนของคุณภาพผู้ให้บริการ แม้ผลการศึกษาจะพบว่าเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญน้อยที่สุดก็ตาม แต่ผู้วิจัยมีทัศนะว่า ปัจจัยดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่อาจจะเลยได้ แม้ว่าปัจจัยดังกล่าวจะไม่ถือเป็นจุดเด่นหรือจุดแข็งสำคัญของจังหวัดภูเก็ตดังเช่นปัจจัยอื่นๆ แต่คงไม่อาจปฏิเสธได้เช่นกันว่า ปัจจัยดังกล่าวสามารถใช้เป็นปัจจัยเสริมที่ช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับจังหวัดภูเก็ตได้ เนื่องจากผลการวิจัยด้านการท่องเที่ยวของ สุพรรณมา หัศภาค (2545: บทคัดย่อ) พบว่า ความเป็นมิตรและอัธยาศัยของผู้คนในท้องถิ่นเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเชื่อว่า หากจังหวัดภูเก็ตส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ตลอดจนผู้ประกอบการต่างๆ เสนอหรือให้บริการด้วยไมตรีจิตแก่นักท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอไปสู่ความประทับใจแก่ ผู้มาเยือน ซึ่งจะเป็นหนทางเพิ่มโอกาสให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางกลับมาเยือนจังหวัดภูเก็ตอีก ในอนาคต ซึ่งการลงทุนในส่วนนี้เป็นการลงทุนที่ไม่มีต้นทุน สามารถดำเนินการได้ทันที อีกทั้งยังให้ ผลในระยะยาวอีกด้วย

5. เพศ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงนั้น เป็นข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของเนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2538: บทสรุปผู้บริหาร) ที่พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวเพศหญิงค่อยปรับเปลี่ยนสูงกว่านักท่องเที่ยวเพศ

ชายอย่างต่อเนื่องมากขึ้นเรื่อยๆ เช่นเดียวกับที่ไม่สัมพันธ์กับผลการวิจัยของ พัชรภา ลากลือชัย (2546: บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวกและตลาดน้ำท่าศาลาส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิง ซึ่งเหตุที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถทำกิจกรรมกีฬาทางน้ำได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนุนให้นักท่องเที่ยวชายให้ความสนใจเดินทางไปท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวหญิง หรือมากกว่าที่จะเลือกตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังที่ผลการวิจัยของเนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2538) ได้สรุปไว้ว่า เพศของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับประเภทของแหล่งท่องเที่ยว โดยแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมักได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวหญิงมากกว่านักท่องเที่ยวชาย

จากการที่สัดส่วนนักท่องเที่ยวชายมีจำนวนมากกว่านักท่องเที่ยวหญิงนำมาสู่ความวิตกที่ว่า ภาพลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ตกำลังดำเนินไปตามข้อค้นพบในงานวิจัยของรุ่งทิพ ว่องปฏิการ (2541: บทคัดย่อ) หรือไม่ เนื่องจากผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า เพศของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาภูเก็ตในประเด็นของกิจกรรมทางเพศ ซึ่งผู้วิจัยเห็นควรที่ผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตพึงตระหนักและเร่งศึกษาประเด็นดังกล่าวอย่างจริงจังเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือป้องกันการก่อตัวของภาพลักษณ์เชิงลบที่กำลังจะเกิดขึ้นกับจังหวัดภูเก็ตดังเช่นที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วกับเมืองท่องเที่ยวชายทะเลอย่างพัทยา

6. อายุ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต จากการที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี มากที่สุดนั้นคาดว่าเป็นเพราะ ช่วงอายุดังกล่าวเป็นวัยทำงานที่มีสถานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคงกว่ากลุ่มอายุ 25-30 ปี ที่เพิ่งเริ่มต้นประกอบอาชีพได้ไม่นานนัก เป็นเหตุให้กลุ่มอายุระหว่าง 31-45 ปี มีกำลังซื้อสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ได้มากกว่า ประกอบกับแนวโน้มของการตระหนักถึงคุณค่าของ การท่องเที่ยวในฐานะเป็นรางวัลตอบแทนการทำงานหนัก รวมถึงเป็นหนทางในการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ได้ผลักดันให้กลุ่มอายุดังกล่าวสนใจเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น ในขณะที่กลุ่มอายุ 46 ปี ขึ้นไป แม้ว่าจะมีความมั่นคงในเศรษฐกิจเช่นกัน แต่อาจมีข้อจำกัดในประเด็นของศักยภาพ ทางร่างกายที่ไม่เอื้อต่อการเดินทางหรือกิจกรรมผจญภัยต่างๆ มากนัก

7. รายได้ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 25,000 บาท โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 176 คน โดยส่วนใหญ่มักเป็นนักท่องเที่ยวชาย มากกว่านักท่องเที่ยวหญิง อาจเนื่องมาจากปัญหาเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและปัญหาจากคลื่นสึนามิทำให้ผู้ซึ่งมีรายได้สูงหันไปท่องเที่ยวสถานที่อื่น จึงทำให้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยต้องเร่งฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้กลับคืนสู่สภาพเดิม พร้อมกับ

จัดทำแผนประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ภายใต้โครงการ “เที่ยวสนุก ทั่วเกาะ ทั่วเมือง”

8. อาชีพ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต จากการศึกษาพบว่าเมื่อจำแนกนักท่องเที่ยวตามการประกอบอาชีพพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขายมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2538: บทสรุปผู้บริหาร) พบว่า โดยกลุ่มข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นกลุ่มที่มีความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด ทั้งนี้ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีจุดมุ่งหมายเพื่อการท่องเที่ยว หรือการพักผ่อนเป็นหลัก โดยจะเดินทางไปยัง จังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี สงขลา และภูเก็ต เป็นจังหวัดที่ได้รับความนิยมสูงสุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พัชรภา ลากลือชัย (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวซึ่งประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขายมีความนิยมในเลือกการท่องเที่ยวสูงกว่าอาชีพอื่น เพราะกำลังซื้อสูงกว่าและมีรายได้ที่มากกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สิ่งที่อยู่ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตพึงเร่งปรับปรุง คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และด้านบุคลากร เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีทัศนะเห็นด้วยกับความสามารถใน 2 ด้านนี้ของจังหวัดภูเก็ตในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นระดับที่ต้องปรับปรุงพัฒนาให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างเร่งด่วน
2. จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีจุดแข็งในปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยเฉพาะในประเด็นของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งจำเป็นที่จะต้องรักษาไว้ทั้งในแง่ของคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว ตลอดจนศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์คลื่นสึนามิได้รับการแก้ไขจนกลับสู่สภาพเดิมแล้ว ดังนั้นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนในเวลานี้ คือ การเร่งฟื้นฟูความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยในการเดินทางมาท่องเที่ยวหลังเหตุการณ์คลื่นสึนามิ ซึ่งการวางระบบรักษาความปลอดภัย ตลอดจนการแจ้งเตือนภัย หรือการซักซ้อมการหลบภัยอย่างมีแบบแผนและเต็มระบบ จะช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจได้
3. การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่เข้ามามีผลกระทบต่อการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตของนักท่องเที่ยวที่แต่เดิมให้ความสำคัญกับการพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นปัจจัยภายในที่ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตสามารถควบคุมและจัดการได้ ไปสู่การตระหนักและ

ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวทางทะเลแทน ซึ่งเหตุการณ์คลื่นสึนามิ ถือเป็นปัจจัยภายนอกที่ไม่อาจควบคุมได้ ดังนั้นจำเป็นที่ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญกับการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหว ตลอดจนปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว เช่น ในกรณีของผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมจำเป็นต้องติดตั้งระบบแจ้งเตือนภายในห้องพัก หรือฝึกซ้อมการหลบภัยตามแนวทางที่ภาครัฐได้แนะนำไว้ ซึ่งจะเป็นปัจจัยหนุนเสริมให้นักท่องเที่ยวเกิดความเชื่อมั่นและวางใจในการมาใช้บริการได้ในระดับหนึ่ง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพื่อให้ผลการศึกษาเป็นไปอย่างครอบคลุมเพียงพอที่จะนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
2. ควรทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบในกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งแบบจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเองและแบบเดินทางท่องเที่ยวมากับคณะทัวร์ เพื่อศึกษาความสอดคล้องและความแตกต่างของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม เพื่อนำมาปรับปรุงและเสนอบริการการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมากยิ่งขึ้น
3. ควรขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมถึงแบบแผนการท่องเที่ยว โดยทำการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม อันได้แก่ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่เปิดรับ ระยะเวลาในการพำนักรูปแบบการเดินทาง ค่าใช้จ่ายต่อวัน ประเภทของสถานที่พัก กิจกรรมที่ทำในระหว่างการท่องเที่ยว ตลอดจนศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ซึ่งจะให้ภาพรวมที่ชัดเจนอันเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการบูรณาการการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2547). *คู่มือปฏิบัติงานการท่องเที่ยวและกีฬาสำหรับข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา*. กรุงเทพฯ: มิตเล็ทกรุ๊ป
- กลุ่มวิจัยการท่องเที่ยว สมาคมนักวิชาชีพไทยในญี่ปุ่น. (2547). *นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นกับโอกาสการยกระดับคุณภาพของการท่องเที่ยวไทย*. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2548, จาก <http://www.fedu.uec.ac.jp/ATPJ/sakkayaphab/vol3-3/art6.html>.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2547). *การท่องเที่ยวภูเก็ต*. กรุงเทพฯ: งานพัฒนาข้อมูล การท่องเที่ยว กองข่าวสารการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- (2548). *สถิติการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต*. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2548, จาก <http://www.2tat.or.th/stat/download/tst/211/2004/20phuket%20book.xls>.
- จิราพร กองทอง. (2540). *ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภูมิศาสตร์). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เทพนิมิต.
- ฉันทิช วรรณณอม. (2544) *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. (2546). *การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดุษฎี ชุมสาย, มล. และ ญิบพัน พรหมโยธี. (2527). *ปฐมบทวิชาการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2529). *จิตวิทยาสังคมเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิคม จารุมณี. (2535). *การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: หน่วยนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ. (2538). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันเพื่อการวิจัยและพัฒนาประเทศไทย.
- บรรจบพร สุนทรรัตนกุล (2543) *ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในจังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- บุญเลิศ ตังจิตวัฒนา. (2543). *การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เบญจวรรณ วงศ์คำ. (2547ก). *สถานการณ์การท่องเที่ยวไทยปี 47 ภาพฝันกับความจริง (1)*. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2548, จาก http://www.trf.or.th/News/Content.asp?Art_ID=59.
- . (2547ข). *สถานการณ์การท่องเที่ยวไทยปี 47 ภาพฝันกับความจริง (2)*. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2548, จาก http://www.trf.or.th/News/Content.asp?Art_ID=71.
- ปวีณา โทณแก้ว. (2542). *ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศไทยของคนไทย*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2531). *การวัดทัศนคติ*. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พัชรภา ลากลือชัย. (2545). *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตลาดน้ำท่าคา จังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มีสรวรพ์ ขาวสะอาด. (2537). *การส่งเสริมการท่องเที่ยว: เราได้อะไร? เสียอะไร?*. สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2548, จาก <http://www.info.tdri.or.th/library/quarterly/white-pp/wb2.html>.
- รุ่งทิพ ร่องปฏิการ. (2541) *ความเป็นจริงกับภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรมีต่อภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เรืองเวทย์ แสงรัตน. (2522). *ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับอัตราการเพิ่มประชากรของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณมา วงษ์วานิช. (2539). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วรวิทย์ สุวรรณภักดี. (2547). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). *หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย*. กรุงเทพฯ: เรืองอักษร.
- วินิจ วีรยางกูร. (2532). *การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วิวัลย์ เกลี้ยงสง (2543). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิไลภรณ์ ชันดีสิทธิ์. (2540). *วรรณคดีของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต บ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่วิม จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ส่งเสริมการเกษตร) เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ศักดิ์ สุนทรเสถียร. (2531). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ: รุ่งวัฒนา.
- ศศิธร สามารถ. (2545). *ความพึงพอใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่*. สารนิพนธ์. บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2548). *ระบบเศรษฐกิจหลังคลื่นยักษ์สึนามิ*. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2548, จาก <http://www.geocities.com/krabiyouth/tsunami09.html>.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ. (2522). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: ศิริชัยการพิมพ์.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สลักกัญญ์ เตียวตระกูล. (2540). *ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว: ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (นโยบายและการวางแผนวิทยาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.
- สาวตรี แก่นพลอย. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. *มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 12 กรกฎาคม 2548 เรื่อง ระบบการเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัย*. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2548, จาก http://www.tourism.go.th/xmlfiles/gov_1122966282.doc.
- สุชา จันท์เอม และ สุรางค์ จันท์เอม. (2520). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: แพรวพิทยา.
- สุโท เจริญสุข. (2524). *หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์*. กรุงเทพฯ: แพรวพิทยา.
- สุพรรณนา หัสภาค. (2545). *ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- โสภาพร วิวัฒนาภรณ์. (2546). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดราชบุรี*. ปริญญาานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- อุทัย หิรัญโต. (2519). *หลักสังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อโนทัย อนันตชัยมนตรี. (2547). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่*. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Guralnik, D.B. (1976). *Webster's New World Dictionary of American Language*. Ohio: Collins.
- Hilgard, Ernest. (1962). *Introduction to Psychology*. 3rd ed. New York: Harcourt Brace World.
- Jedrzejczak, Marcin et al. (2004). *Bridging biodiversity and tourism towards sustainable development of sandy beaches*. Retrieved September 5, 2005, from <http://www.abstracts.co.allenpress.com/pweb/esa2005/document/?ID=46815>.
- Kolasa, B.J. (n.d.) *Introduction to Behavior Science for Business*. New York: John Wiley & Sons.
- Ministry of Tourism, Republic of Maldives. (2004). *Tourism Attitude Survey 2004*. Retrieved September 2, 2005, from <http://www.scotexchange.net.tas2004.pdf>.
- Mitchell, Geoffrey Duncan. (1971). *A New Dictionary of Sociology*. London: Routledge & Keygan Paul.
- Morgan, Clifford T. & King, Richard A. (1991). *Introduction to Psychology*. Tokyo: McGraw-Hill.
- Remmer, V.P. (1996). *Introduction to Psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Webster. (1973). *Webster's New World Dictionary*. New York: Compact School the World.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามในการวิจัย

แบบสอบถาม
เรื่อง
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามชุดนี้ได้จัดทำขึ้นประกอบการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต”

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านได้โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามทั้งหมดตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ผู้ศึกษาใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

- ☐ 1) ชาย
☐ 2) หญิง

2. อายุ

- ☐ 1) 25-30 ปี
☐ 2) 31-45 ปี
☐ 3) 46 ปี ขึ้นไป

3. รายได้เฉลี่ย

- ☐ 1) ต่ำกว่า 25,000 บาท
☐ 2) 25,001-40,000 บาท
☐ 3) 40,001 บาท ขึ้นไป

4. อาชีพ

- ☐ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงานบริษัท / เอกชน
☐ ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ เกษตรกรรม
☐ รับจ้างทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1.	ด้านสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ					
1.	ความหลากหลายของสถานที่ ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต					
2.	จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวของ จังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพียงพอ					
3.	ความสวยงามของสถานที่ ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต					
4.	สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัด ภูเก็ตมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์					
5.	ความรู้ที่ได้รับจากสถานที่ ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต					
6.	ความประทับใจที่ได้รับจากการ เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต					
7.	สภาพชายหาดและน้ำทะเล สะอาดไม่มีมลพิษและขยะ					
8.	บริเวณจุดชมวิวสามารถมองเห็น ทะเลอย่างชัดเจน					
9.	การจัดตกแต่งอาคารสถานที่ บริเวณต่างๆ ดูกลมกลืนกับ สภาพธรรมชาติ					
10.	บริเวณสถานที่สำหรับเล่นน้ำ สะดวกและปลอดภัย					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
11.	ความสะดวกของถนนเลียบ ชายหาด					
12.	มีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ตให้มีความน่าสนใจ เพิ่มมากขึ้น					
13.	สถานที่ชำระล้างร่างกายด้วย น้ำจืดมีจำนวนเพียงพอต่อ นักท่องเที่ยว					
14.	ความสว่างของแสงไฟเวลา กลางคืนมีเพียงพอ					
15.	เส้นทางการทำกิจกรรมทั้งภายใน อาคารและนอกอาคารที่พักรับ ความสะดวก ปลอดภัย					
ด้านการบริหารจัดการ โดยทั่วไป						
1.	มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเมื่อ นักท่องเที่ยวต้องการความ ช่วยเหลือ					
2.	มีสถานพยาบาลทั้งชนิดถาวร และชั่วคราว เคลื่อนที่ได้อย่าง รวดเร็วบริเวณจุดท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ					
3.	มีเจ้าหน้าที่ดูแลให้ความ ปลอดภัย ขณะทำกิจกรรมทาง น้ำจำนวนเพียงพอ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
4.	สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ท่องเที่ยวชัดเจน					
5.	การบริการให้ความปลอดภัยโดยใช้ทั้งบุคคลและเครื่องมือ อิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีสมัยเพียงพอ					
6.	ควรมีสถานที่ อุปกรณ์ และพร้อมให้ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็น ติชม เสนอแนะเพื่อการประเมิน					
	ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ					
1.	การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเลือกเดินทางมาได้วิธี					
2.	ห้องน้ำห้องส้วมและสุขภัณฑ์ของที่พักรวมและบริเวณทั่วไปเหมาะสมเพียงพอ					
3.	ปริมาณที่รองรับขยะและกำจัดขยะเหมาะสม เพียงพอไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ					
4.	เส้นทางเดินทางติดต่อเข้าออกภายในอาคารที่พักและนอกอาคารที่พัก มีความสะดวกปลอดภัย					
5.	อาคารที่พักมีอุปกรณ์ที่ให้ความสะดวกสบายอย่างเพียงพอ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
6.	จำนวนร้านอาหารมีหลากหลาย ชนิดและมีจำนวนเพียงพอกับ นักท่องเที่ยว					
7.	สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมี ป้ายบอกเส้นทาง					
1.	ด้านบุคลากร มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ในเรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว ได้เป็นอย่างดี					
2.	มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพียงพอและมีคุณภาพ					
3.	ควรมีเจ้าหน้าที่จัดนำให้ความรู้ แก่นักท่องเที่ยวทุกสถานที่ ท่องเที่ยว					
4.	เจ้าหน้าที่ต้อนรับมีความสุภาพ มี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
5.	เจ้าหน้าที่มีการให้บริการที่น่า ประทับใจ					

*** ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม***

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนิภาพร หนูอักษร
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 2 กรกฎาคม 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	116/5 หมู่ที่ 7 ซอยบางทอง ตำบลกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2541	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสตรีภูเก็ต
พ.ศ.2543	มัธยมศึกษาตอนปลาย(ศิลปภาษา) จากโรงเรียนสตรีภูเก็ต
พ.ศ.2546	สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (สส.บ.) สาขาสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม จากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ.2548	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขา การจัดการนันทนาการ คณะพลศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ